

การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาริต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3 รูปแบบ

สารนิพนธ์
ของ
สมฤดี แยมขจร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มกราคม 2553

การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาริต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3 รูปแบบ

สารนิพนธ์
ของ
สมฤดี แยมขจร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มกราคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาริต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3 รูปแบบ

บทคัดย่อ
ของ
สมฤดี แยมขจร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มกราคม 2553

สมฤดี แยมขจร. (2553). การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3 รูปแบบ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์อรทัย วารีสอาด

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3 รูปแบบ คือ รูปแบบเดิม (กลุ่มทดลอง) รูปแบบที่ 1 (กลุ่มทดลองที่ 1) และรูปแบบที่ 2 (กลุ่มทดลองที่ 3)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ห้อง 522 525 และ 526 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน และแบบบันทึกหัวข้อสำหรับการสนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน โดยใช้ค่า t-test และ F-test

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. เจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน
4. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” พบว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมที่สุด คือ รูปแบบที่ 2 (นักเรียนทุกคนส่งบทความเรื่องที่ตนเองสนใจและชอบคนละ 1 บทความให้อาจารย์ประจำชั้น รวมทั้งสิ้นได้ 50 บทความ จากนั้นคณะกรรมการคัดเลือกบทความเหลือเพียง 11 บทความ นำบทความที่ผ่านการคัดเลือกแล้วครั้งละ 1 บทความไปสำเนา จำนวน 52 ชุด ลักษณะการทำกิจกรรม คือนำสำเนาให้อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านพร้อมกัน เมื่ออาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านจบ อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดคุยและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน แล้วนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ)

COMPARING THE ATTITUDE ON READING OF MATHAYOM SUKSA 2
STUDENTS AT PATUMWAN DEMONSTRATION SCHOOL,
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY BY PARTICIPATION IN PROMOTION
READING ACTIVITIES 3 MODEL

AN ABSTRACT

BY
SOMRUDEE YAMKACHORN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University

January 2010

Somrudee Yamkachorn. (2010). *Comparing the attitude on reading of Mathayom Suksa2 Students at Patumwan Demonstration School, Srinakharinwirot University by Participation in Promotion Reading Activities 3 Model*. Master's Project, M.A. (Library and Information Science). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Miss Aurathai Wareesa-ard.

The purposes of this research were to study and compare the attitude to reading of Matayom Suksa 2 students at Patumwan Demonstration School, Srinakharinwirot University, by participating in 3 models that Promotion Reading Activities, Original Model (control group), Format 1 Model (experimental group 1) and Format 2 Model (experimental group 2).

The samples were taken from Matayom Suksa 2 room No. 522, 525 and 526 students, Patumwan Demonstration School, Srinakharinwirot University, academic year 2008. Data was collected by using the Reading Attitude Measurement Form and Topic Recording Form for Group Discussion. The data was analyzed by percentage, means, standard deviation, t-test, and F-test.

The results of the research are as follows:

1. The reading attitude of all 3 groups of students after the experiment is significant statistically higher than before the experiment at 0.05 level.
2. After the experiment, there was no difference in the reading attitude among all 3 groups of students.
3. After the experiment, there was no difference in the reading attitude between boys and girls for all 3 groups of students.
4. In teachers and students' opinions, the most appropriate model of the Promotion Reading Activities, DEAR: Drop Everything and Read, is the Format 2 Model which allows students to submit the homeroom teacher the article their like; then the committee will choose only 11 articles out of 50 to duplicate 52 copies each and hand it out to students to read, one article at a time. Teachers and students read and summarize the article together; then students record their summary and comments in the reading record note book and submit to the homeroom teacher to check.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม
การอ่าน 3 รูปแบบ ของ สมฤดี แย้มขจร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์อรทัย วารีสอาด)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์อรทัย วารีสอาด)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์)
วันที่ เดือน มกราคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์อรทัย วารีสอาด และรองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดจนเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไข ขอบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียดจนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.พรรณี บุญประกอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ และปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือในการวิจัย โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล ที่ให้ความกรุณาเป็น ทั้งผู้ตรวจการทดลองทั้ง 3 กลุ่ม และเป็นผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อการประเมินรูปแบบกิจกรรม ทั้ง 3 รูปแบบอย่างเต็มใจอีกด้วย ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการ สอบปากเปล่า และได้ให้คำชี้แนะ แก้ไข รวมทั้งให้คำแนะนำที่ดีทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากอาจารย์ประจำชั้น นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 521 525 และ 526 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่กรุณาเป็นผู้ควบคุมการทดลองและเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อการประเมินรูปแบบกิจกรรม และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ได้เสียสละเวลาในการทำแบบวัดเจตคติทั้งก่อนและหลัง การประเมินรูปแบบกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลอันมีค่าเพื่อการวิจัยที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัย ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ พี่ น้องตระกูลผ่องคำพันธ์ุ ขอบคุณคุณสามี ลูกสาว พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีส่วนร่วมในการให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือในส่วนที่ผู้วิจัยติดขัด โดยเฉพาะอาจารย์ชวลิต ศรีคำ ที่กรุณาวิเคราะห์ข้อมูลให้

ขอขอบคุณน้อง ๆ ร่วมรุ่น และ“เด็กหลังห้อง”ทุกคน โดยเฉพาะนางสาววรลักษณ์ ทองใบ ที่ให้กำลังใจ พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลืออย่างมากกับผู้วิจัย ขอขอบคุณอย่างยิ่ง

คุณประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอบแต่ บิดา มารดา และบูรพคณาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพ

สมฤดี แยมขจร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
รูปแบบในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน.....	11
ความหมาย ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน.....	15
ความสนใจและความต้องการในการอ่าน.....	18
ปัญหาในการอ่าน.....	18
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเจตคติ.....	19
ความหมาย คุณลักษณะ และองค์ประกอบของเจตคติ.....	19
การเสริมสร้างและการเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	22
การวัดและเครื่องมือวัดเจตคติที่มีต่อการอ่าน.....	25
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	27
ความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	27
วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	28
ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	30
รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	31
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนสาริต มศว ปทุมวัน.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	37
งานวิจัยในประเทศ.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
ประชากร.....	40
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การดำเนินการทดลอง.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	66
สมมติฐานในการวิจัย.....	66
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก.....	83
ภาคผนวก ข	90
ภาคผนวก ค.....	92
ภาคผนวก ง	94
ภาคผนวก จ.....	96
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	99

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	คะแนนเจตคติก่อนการจัดกลุ่มเพื่อการทดลอง.....	41
2	จำนวนนักเรียนของก กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2.....	41
3	ผู้ปฏิบัติกิจกรรม 3 กลุ่ม 3 รูปแบบ.....	45
4	กำหนดเวลาการปฏิบัติกิจกรรม.....	48
5	การเตรียมเอกสารในการอ่านของกลุ่มควบคุม.....	49
6	การเตรียมเอกสารในการอ่านของกลุ่มทดลองที่ 2.....	50
7	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
8	เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2.....	56
9	เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม.....	56
10	เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม	57
11	เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มควบคุม.....	58
12	เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มทดลองที่ 1.....	58
13	เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มทดลองที่ 2.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมข่าวสารที่มีข่าวสารมากมาย ประกอบกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การแพร่กระจายของข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการต่าง ๆ มีมากขึ้น คนในสังคมปัจจุบันจึงต้องปรับตัวให้มีวิถีชีวิตแห่งการเรียนรู้ และมีพฤติกรรมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อจะได้ติดตามความเคลื่อนไหวให้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง วิธีที่ใช้ในการติดตามข่าวสารมีอยู่หลายวิธี วิธีหนึ่งที่ใช้กันโดยทั่วไปก็คือ การอ่าน

การอ่านมีความสำคัญอย่างมากในการเรียนรู้และเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ตั้งแต่วัยเด็กจนวัยชรา การอ่านทำให้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก การอ่านจึงเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม (กรมวิชาการ. 2544ก: 1) นอกจากนี้การอ่านยังเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นและสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพราะการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการในการใช้ภาษาของเด็กที่เชื่อมโยงกับการใช้ภาษาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพูด การฟัง หรือการเขียน (ดาวฤกษ์. 2542: 32) การอ่านมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิต การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองนั้นจะต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ ความรู้ที่เกิดขึ้นในตัวของผู้คนส่วนใหญ่ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

ในขณะที่การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง แต่จนถึงปัจจุบันนี้ การอ่านไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจมีปัจจัยหลายประการที่ไม่เอื้อต่อการอ่าน ได้แก่ ปัญหาการอ่านที่เกิดจากตัวผู้อ่านเอง ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2541: 58) กล่าวว่า ปัญหาทางกาย คือ ปัญหาที่ผู้อ่านมีอวัยวะตา หู สมอง และอาการทางกายที่เป็นอุปสรรคต่อการอ่าน ส่วนปัญหาทางจิตใจนั้นอาจเกิดจากตัวผู้อ่านเองหรือจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ การขาดความสนใจ ขาดการตั้งใจในการอ่าน และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน

ดังนั้นเจตคติที่มีต่อการอ่านจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการอ่าน เจตคติเป็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ แม้บางครั้งเด็กต้องอ่านหนังสือโดยปฏิบัติตามคำขอร้องหรือข้อบังคับของผู้ปกครองแต่เด็กอาจไม่รู้หรือไม่ต้องการรับรู้ความหมายของคำในหนังสือ ลักษณะที่เกิดเช่นนี้เป็นความรู้ทางด้านลบของเด็กที่มีต่อการอ่าน ตรงกันข้ามเด็กบางคนที่อ่านหนังสือโดยผู้ปกครองไม่ต้องบังคับก็สามารถอ่านได้โดยเข้าใจความหมาย แสดงให้เห็นถึงเจตคติที่ดีต่อการอ่าน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537: 45) เจตคติเป็นแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบ

สิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของหรือความคิดที่อาจเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติบวกก็จะมีพฤติกรรมที่เผชิญต่อสิ่งนั้น แต่ถ้ามีเจตคติลบก็จะหลีกเลี่ยงสิ่งนั้น (สรวงศ์ โค้วตระกูล. 2541: 366) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของมุกดาวรรณ สังข์สุข (2543: 13) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนเจตคติเกิดขึ้นได้ ขึ้นอยู่กับการได้รับข้อมูลในทุกแง่มุม เกี่ยวกับสิ่งใด บุคคลมีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น หากบุคคลนั้นได้รับข้อมูลที่ถูกต้องทุกแง่มุมก็จะสามารถเปลี่ยนเจตคติไปในทางบวกได้ ประกอบกับการจัดประสบการณ์และสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ง่าย ก็จะสามารถเปลี่ยนเจตคติได้เช่นกัน บันลือ พฤกษะวัน (2532: 8) ให้ความเห็นว่า ถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านเขาก็จะมีนิสัยรักการอ่าน อ่านหนังสือได้หลายประเภท หลายรส และจากเจตคติที่ดีต่อการอ่านนี้ ยังจะช่วยให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีกด้วย อย่างไรก็ตามเจตคติที่ดีต่อการอ่านนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนถนัดมองค์ ล้ายอดมรรคผล (2541: 61) กล่าวว่าเจตคติในการอ่านเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ตามอายุและสิ่งแวดล้อม เช่น พ่อ แม่ ครู เพื่อน สังคม อาชีพ วัสดุที่การอ่าน ฯลฯ ซึ่งจะหล่อหลอมให้มีเจตคติอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้แล้วเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่านนั้นอาจแก้ไขโดยการกระตุ้นให้เกิดความต้องการอ่านข่าวสารหรือข้อเขียนหรือสร้างแรงจูงใจ และให้มีเจตคติที่ดีในการอ่านได้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประสบการณ์ตรงและเป็นแรงจูงใจที่ช่วยในการเปลี่ยนแปลงและเสริมสร้างเจตคติให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความจำเป็นมาก เพราะการอ่านมีใช้ทักษะที่เกิดเองตามธรรมชาติ จึงต้องมีการสั่งสอน ฝึกฝน แนะนำ และมีโอกาสในการอ่าน (อุไร วันดี. 2542: 177) แม้นมาส ขวลิต (2546: 77) กล่าวว่าลักษณะสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านคือ การเข้าใจ จูงใจ กระตุ้น แนะนำให้อยากรู้ อยากเห็น มีความคิดที่เปิดกว้างจากการอ่าน และที่สำคัญคือต้องสร้างบรรยากาศการอ่านให้เกิดขึ้นทั้งในบ้าน ในโรงเรียน และในชุมชน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านทำให้เกิดความสนใจอย่างต่อเนื่องและใช้ประโยชน์จากการอ่านในการพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของกัลยา ยวนมาลัย (2539: 151) ที่ว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกจากจะสร้างความสนใจใคร่รู้หนังสือเป็นอย่างไรแล้ว ยังมีส่วนช่วยสร้างเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่าน เป็นความตระหนักที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์และจะเกิดเองตามธรรมชาติไม่ต้องมีการบังคับ ความตระหนักนี้จะติดตัวไปตลอดชีวิต

ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน จึงกำหนดให้ปี พุทธศักราช 2546 เป็น “ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้” เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมหามงคลวโรกาส ทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา ซึ่งมีการกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการอ่าน ให้โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยมีแนวทาง ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2546: 15)

1. จัดกิจกรรม “วางทุกงานอ่านทุกคน” โดย

1.1 จัดเตรียมสถานที่และจัดหาหนังสือหรือสำเนาบทความที่เป็นประโยชน์น่าสนใจ หรือให้ความเพลิดเพลิน เพื่อให้ผู้บริหาร นักเรียน ครูและบุคลากรอื่น ๆ เลือกอ่านได้อย่างหลากหลายและมีปริมาณเพียงพอ

1.2 สร้างบรรยากาศ จัดเวลาตอนเช้า ก่อนเข้าห้องเรียน ให้นักเรียน ครู และบุคลากร ทุกคนอ่านหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์สาระใดก็ได้ตามความสนใจพร้อมกันทุกวัน อย่างน้อยวันละ 15 นาที (อาจเปิดเพลงเป็นสัญญาณเริ่มอ่านและหยุดอ่าน)

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายและสม่ำเสมอ ที่ให้ผลครอบคลุมทั้งด้านการฟัง คิด พูด และเขียน (ส, จิ, ป, ลิ)

3. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านและสร้างความรู้สึกละให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ตั้งแต่เริ่มคิด เริ่มทำและมีความผูกพันกับโครงการ

จากมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ได้จัดโครงการอ่านเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้วิธีการอ่าน การคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความได้ โดยจัดให้มีกิจกรรม “วางทุกงานอ่านทุกคน” ขึ้น ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2547 และจัดกิจกรรมต่อเนื่องมาโดยตลอด มีข้อกำหนดตามมาตรการของกระทรวง ศึกษาเหมือนกันทุกปี คือ การจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 20 นาที เวลา 07.50 - 08.10 น. เช่น ทุกวันพุธ ตอนเช้า (หลังการเข้าแถวและสวดมนต์) นักเรียนเข้าห้องเรียน เริ่มทำกิจกรรมพร้อม กันทุกคน โดยมีประกาศของโรงเรียน เมื่อเริ่มและหยุดอ่าน ลักษณะการทำกิจกรรม คือ อ่านและ จดบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านและนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ

ในแต่ละปีการศึกษา มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการและมีลักษณะ การทำกิจกรรมเหมือนกันทุกปี แต่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของกิจกรรมทุกปี เนื่องจากประสบ ปัญหาในการทำกิจกรรมและได้นำผลจากการประเมินโครงการอ่านเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อความเหมาะสม ดังนี้

ปีการศึกษา 2547 รูปแบบกิจกรรม คือ ห้องสมุดจัดเอกสารในรูปแบบของบทความสำหรับ นักเรียนทุกห้อง ใส่กล่องเอกสาร จัดให้นักเรียนอ่านเรื่องเดียวกันทั้งห้อง ลักษณะการทำกิจกรรม คือ อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านพร้อมกัน เมื่ออ่านจบอาจารย์และนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ที่อ่านด้วยการพูดและการแสดงความคิดเห็น จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกการอ่าน ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวพบว่า มีข้อเด่น คือ นักเรียนมีการเขียนบันทึกการอ่านเสร็จทันเวลา นักเรียนเขียนบันทึกการอ่านได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ลดภาระของอาจารย์ประจำชั้น ในการตรวจสมุดบันทึกการอ่านเพราะนักเรียนอ่านเรื่องเดียวกันทั้งห้อง สำหรับข้อด้อยที่พบคือ นักเรียนไม่ได้อ่านในเรื่องที่ตนเองสนใจและชอบ

ปีการศึกษา 2548 รูปแบบกิจกรรม คือ นักเรียนเตรียมเอกสารที่ชอบมาเองโดยไม่จำกัดรูปแบบของเอกสาร ลักษณะการทำกิจกรรม คือเมื่อถึงเวลาทำกิจกรรม ทุกคนอ่านเอกสารเรื่องที่ตนเองเตรียมมา อ่านเสร็จ เขียนสรุปลงในสมุดบันทึกการอ่าน ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวพบว่า มีข้อเด่น คือ นักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนเองชอบ สำหรับข้อด้อยที่พบ คือ นักเรียนไม่สามารถเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้ทันเวลา เนื่องจากนักเรียนนำหนังสือมาอ่าน แล้วอ่านไม่จบ จึงไม่สามารถบันทึกการอ่านได้ การบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึกมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร และเป็นการเพิ่มภาระของอาจารย์ประจำชั้นในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่าน เนื่องจากนักเรียนอ่านในเรื่องที่ไม่เหมือนกันและอาจารย์ไม่ได้อ่านเรื่องเดียวกับนักเรียนทุกคน

ปีการศึกษา 2549 และ 2550 ได้นำกิจกรรมทั้ง 2 รูปแบบมาประสมประสานกัน คือ เอกสารที่นักเรียนอ่าน มี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นเอกสารที่นักเรียนเตรียมมาเอง เป็นเรื่องที่นักเรียนชอบ ไม่จำกัดรูปแบบของเอกสารจะเป็นหนังสือหรือบทความก็ได้ และแบบที่ 2 เป็นบทความที่ห้องสมุดเตรียมให้ โดยจัดสลับกัน ในการจัดกิจกรรมรูปแบบนี้ผลยังไม่ดีนัก พบข้อด้อยและปัญหามากกว่าข้อดี

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกคนอ่านทุกคน” มีรูปแบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ และทำให้อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข นักเรียนมีความสุขในการอ่าน ได้อ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจของตนเอง ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ขณะเดียวกัน หากอาจารย์ประจำชั้นได้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านคืออ่านเรื่องเดียวกับนักเรียน สรุปเรื่องที่อ่านร่วมกับนักเรียน จะทำให้อาจารย์ลดภาระในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านได้ และจะใช้เวลาในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านไม่มาก ซึ่งจะทำให้อาจารย์มีความพึงพอใจและมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม ผู้วิจัยจึงคิดรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านขึ้น 2 รูปแบบ โดยรูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง และกำหนดเอกสารที่อ่านเป็นบทความ โดยให้นักเรียนเตรียมบทความที่สนใจมา จำนวน 11 บทความ นักเรียนอ่านเองสรุปการอ่านด้วยตัวเอง อาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ส่วนรูปแบบที่ 2 อาจารย์ประจำชั้นเข้าไปมีบทบาทร่วมกับนักเรียน โดยให้นักเรียนทุกคนส่งบทความเรื่องที่ตนเองสนใจคนละ 1 บทความ จากนั้นคณะกรรมการคัดเลือกบทความให้เหลือเพียง 11 บทความ นำบทความที่คัดเลือกแล้วครั้งละ 1 บทความไปสำเนาจำนวน 52 ชุด นำสำเนาให้อาจารย์และนักเรียนอ่านพร้อมกัน อาจารย์และนักเรียนร่วมสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดและแสดงความคิดเห็น จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน ทั้งนี้เพื่อที่จะแก้ปัญหาจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านปีที่ผ่านมา (2547 - 2550) ให้เหลือปัญหาน้อยที่สุด แล้วนำรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 2 รูปแบบนั้นมาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อที่จะศึกษาว่า หลังจากให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 2 รูปแบบแล้ว รูปแบบใดจะส่งผลให้เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนสูงขึ้น รูปแบบใดจะเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมที่สุด ส่งผลดีต่อนักเรียนและอาจารย์มากที่สุด รวมทั้งนักเรียนและอาจารย์พึงพอใจมากที่สุด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” ของกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” ของกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” ของแต่ละกลุ่มจำแนกตามเพศ
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน”

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” รูปแบบใด เป็นรูปแบบที่ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเจตคติต่อการอ่านสูงขึ้น และเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด ตอบสนองความต้องการของอาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนได้ ส่งผลดีนักเรียนและอาจารย์ และนักเรียนและอาจารย์พึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อนำรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดนั้นไปทดลองใช้กับนักเรียนทั้งโรงเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน จำนวน 7 ห้องเรียน รวม 350 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สุ่มมาจากประชากรในข้อ 1 จำนวน 3 ห้องเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวนนักเรียน 149 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ

3.1.1 รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน”

- 3.1.1.1 รูปแบบเดิม ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม
- 3.1.1.2 รูปแบบที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1
- 3.1.1.3 รูปแบบที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 2
- 3.1.2 เพศของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ได้แก่
 - 3.1.2.1 ชาย
 - 3.1.2.2 หญิง
- 3.2 ตัวแปรตาม คือ เจตคติต่อการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ กิจกรรมที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จัดขึ้นตามมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการปี 2546 มีรูปแบบเดิมที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน” วางทูลงานอ่านทุกคนในปีการศึกษา 2549 และ 2550 และมีรูปแบบเฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นใหม่ จำนวน 2 รูปแบบ รวมเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1.1 รูปแบบเดิม ห้องสมุดเตรียมบทความให้อ่านสลับกับนักเรียนเตรียมเรื่องที่ชอบมาเองโดยไม่จำกัดรูปแบบของเอกสาร ลักษณะการทำกิจกรรม คือ หากเป็นวันทำกิจกรรมที่ห้องสมุดเตรียมบทความ ห้องสมุดจะเตรียมบทความเรื่องเดียวกันใส่กล่องเอกสารไว้ให้ครบตามจำนวนนักเรียนและอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านเรื่องเดียวกันพร้อมกันอ่านจบ ช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกการอ่านของตนเอง หากเป็นวันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสารนักเรียนจะเตรียมเอกสารรูปแบบใดมาอ่านก็ได้ ทุกคนอ่านเอกสารของตนเองที่เตรียมมา อ่านเสร็จเขียนสรุปในสมุดบันทึกการอ่าน ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเป็นกลุ่มควบคุม

1.2 รูปแบบที่ 1 นักเรียนทุกคนเตรียมบทความที่ตนเองสนใจ จำนวน 11 บทความ (ครั้งละ 1 บทความ) นักเรียนอ่านบทความของตนเองที่เตรียมมาและเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน แล้วนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นตรวจ ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1

1.3 รูปแบบที่ 2 นักเรียนทุกคนส่งบทความเรื่องที่ตนเองสนใจครั้งละ 1 บทความให้อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำชั้นรวบรวมบทความได้รวมทั้งสิ้น 50 บทความ จากนั้นคณะกรรมการคัดเลือกบทความให้เหลือเพียง 11 บทความ นำบทความที่ผ่านการคัดเลือกแล้วครั้งละ 1 บทความไปสำเนา จำนวน 52 ชุด นำสำเนาให้อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านพร้อมกัน เมื่ออาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านจบ อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดคุย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน แล้วนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้น ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเป็นกลุ่มทดลองที่ 2

2. เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกทำที่ และความคิดเห็นที่มีต่อการอ่าน ของนักเรียน วัดได้ด้วยแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีข้อความถามที่มีลักษณะเป็นประโยค บอกเล่า เกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านเอง หรือเป็นประโยชน์เกี่ยวกับกิจกรรมอื่นที่ นักเรียนมัธยมศึกษาปฏิบัติ จำนวน 37 ข้อ โดยให้นักเรียนตอบว่าเห็นด้วย ตามแบบ มาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

3. คณะกรรมการคัดเลือกบทความ หมายถึง ผู้คัดเลือกบทความจาก 50 บทความ ให้เหลือเพียง 11 บทความ ประกอบด้วยอาจารย์ประจำชั้น จำนวน 2 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 เพศชาย จำนวน 2 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพศหญิง จำนวน 2 คน

4. ผู้ประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินผล รูปแบบทั้ง 3 รูปแบบว่ารูปแบบใดมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ผู้ประเมินมีจำนวน 7 คน คือ อาจารย์ประจำชั้นที่เป็นผู้ควบคุมการทดลองทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 6 คน และรองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน การประเมินจะใช้วิธีเชิงคุณภาพ คือการสนทนากลุ่ม (Group discussion)

5. อาจารย์ประจำชั้น หมายถึง อาจารย์ประจำชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสุ่มมาเป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

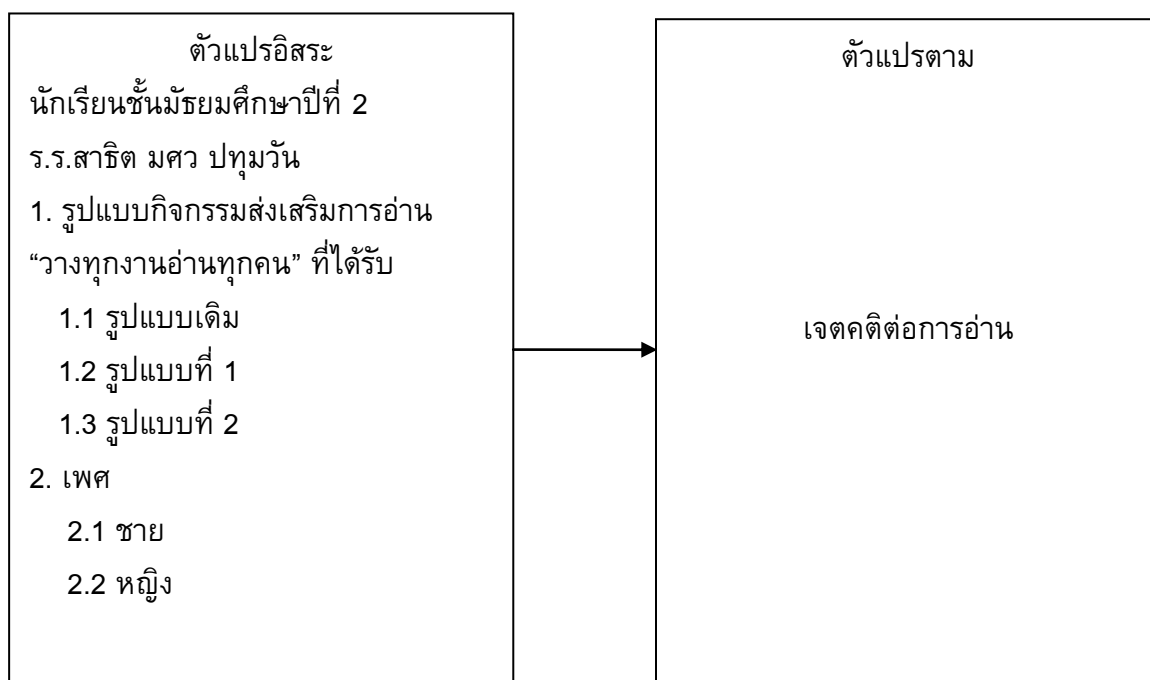
6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่ได้รับการสุ่มมาเป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุม มีเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลอง สูงกว่าหลังการทดลอง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 1 มีเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลอง สูงกว่าหลังการทดลอง
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 2 มีเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลอง สูงกว่าหลังการทดลอง
4. เจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีเพศต่างกันในกลุ่มควบคุม มีเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลอง แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีเพศต่างกันในกลุ่มทดลองที่ 1 มีเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลอง แตกต่างกัน

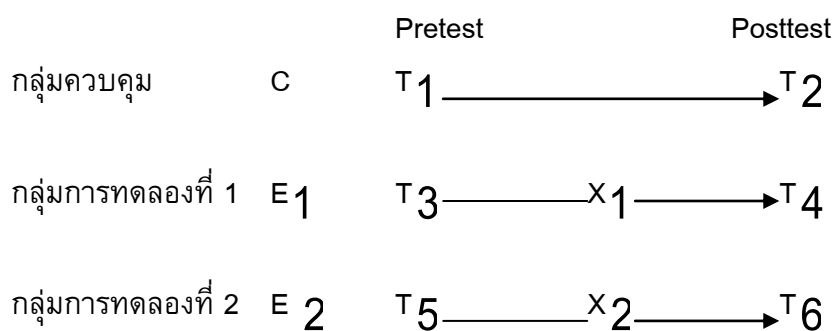
7. นักเรียนที่มีเพศต่างกันในกลุ่มทดลองที่ 2 มีเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยใช้รูปแบบมีกลุ่มควบคุมวัดผลก่อน - หลังการทดลอง
(The pretest – posttest nonequivalent control group design)

C	หมายถึง	กลุ่มควบคุม
E ₁ , E ₂	หมายถึง	กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
X ₁	หมายถึง	รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน รูปแบบที่ 1
X ₂	หมายถึง	รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน รูปแบบที่ 2
T ₁ , T ₃ , T ₅	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
T ₂ , T ₄ , T ₆	หมายถึง	การทดสอบหลังการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อ
ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.1 ความหมาย ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.3 ความสนใจและความต้องการในการอ่าน
 - 1.4 ปัญหาในการอ่าน
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเจตคติ
 - 2.1 ความหมาย คุณลักษณะ และองค์ประกอบของเจตคติ
 - 2.2 การเสริมสร้างและการเปลี่ยนแปลงเจตคติ
 - 2.3 การวัดและเครื่องมือวัดเจตคติที่มีต่อการอ่าน
3. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - 3.1 ความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - 3.2 วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - 3.3 ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - 3.4 รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - 3.5 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน
 - 3.6 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เป็นองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งรณรงค์และสนับสนุนให้สมาชิกดำเนินการเพื่อการรู้หนังสือและส่งเสริมการอ่านของประชาชน เมื่อ พ.ศ. 2525 มีการประชุมในระดับโลกว่าด้วยหนังสือ (World Congress on Book) ที่ประชุมได้ประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยการสร้างสังคมการอ่านหนังสือ เป็นการตกลงร่วมกันระหว่างสมาชิกว่าจะใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่ทำให้เกิดสังคมการอ่านหนังสือให้ได้

ดังปณิญาข้อที่ 9 ระบุว่า “เราขอให้โลก ซึ่งมีหนังสือสำหรับทุกคน และมีคนทุกคนซึ่งอ่านหนังสือทุกคนซึ่งยอมรับว่าหนังสือและการอ่านเป็นส่วนหนึ่งที่จำเป็นและเป็นที่ยอมรับในชีวิตประจำวัน เราขอให้โลก ซึ่งไม่เพียงประกอบด้วยประชากรที่อ่านออกเขียนได้เท่านั้น หากประกอบด้วยประชากรที่อ่านหนังสือเป็นนิสัยทั่วทุกคน” (ปณิญาสากลว่าด้วยการสร้างสังคมการอ่าน. 2546: 12)

สำหรับประเทศไทยมีหน่วยงานราชการและองค์กร ซึ่งสนับสนุนและดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับชาติหลายแห่ง เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ กรมวิชาการจัดการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการอ่าน คณะกรรมการพัฒนาหนังสือของคณะกรรมการว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติเป็นผู้ประสานกิจกรรมของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติต่อเนื่องมาตั้งแต่ พ.ศ. 2515 ซึ่งเป็นปีหนังสือสากล และผู้ที่มีบทบาทเป็นกำลังสำคัญ คือ ศาสตราจารย์ คุณหญิงแม้นมาส ชวลิต ผู้ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ให้เป็นประธานแผนกกิจกรรมในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ และในปี พ.ศ. 2526 ศาสตราจารย์ คุณหญิงแม้นมาส ชวลิต ได้เสนอกรมวิชาการให้จัดโครงการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน และจัดประชุมปฏิบัติการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านระดับประเทศเป็นครั้งแรก นับเป็นจุดเริ่มต้นของการส่งเสริมการอ่าน ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการสอนอ่าน ได้แก่ ครูสอนวิชาภาษาไทย รวมถึงการสอนวิชาต่าง ๆ ในสถานศึกษาทุกระดับ บรรณารักษ์ในห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ตลอดจนผู้ปกครองต่างก็มีความกระตือรือร้นที่จะส่งเสริมการอ่าน ดังที่แม้นมาส ชวลิต (2546: 17) กล่าวไว้ว่า “การอ่านไม่ใช่เรื่องของบุคคลแต่ละคน หากเป็นเรื่องของสังคมทุกระดับตลอดไปจนถึงระดับโลก”

ความหมายของการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540: 1) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของศาสตร์ ซึ่งผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้ วัฒนะ บุญจับ (2541: 101) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การรับรู้ความหมายและสร้างความเข้าใจจากตัวอักษร หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่จะทำให้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจที่ดีขึ้น นอกจากนี้ไพโรจน์ เสรีวงศ์ (2541: 9) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ กระบวนการในการแปลความหมายจากตัวอักษร ดีความและรับรู้ความหมาย เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน เป็นการสื่อความหมายโดยการถ่ายทอดความคิด ความรู้ และความรู้สึกจากผู้เขียนสู่ผู้อ่าน ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำความหมายที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงความหมายของการอ่านที่มยุรี กันทะเกื้อ (2543: 12) ให้ไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนในการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด จึงต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐานเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราว นั้น ๆ สามารถทำความเข้าใจและนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้

ส่วนแฮร์ริสและสมิท (Harris; & Smith. 1996: 55) กล่าวว่า การอ่าน คือ แบบของการสื่อสาร เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเองผ่านตัวอักษร และตามลักษณะการเขียนของตน ผู้อ่านจะรับรู้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรด้วยสายตาเป็นประการแรก จากนั้นก็จะค้นหาความหมาย หรือทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ได้ นอกจากนี้ ลิวและคินเซอร์ (Leu; & Kinzer. 1995: 11) กล่าวเพิ่มเติมว่า การอ่านเป็นเรื่องของการพัฒนา เป็นการปฏิสัมพันธ์ และเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลในการที่จะทำความเข้าใจข้อความรู้ที่เกี่ยวกับภาษา

ดังนั้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการในการแปลความหมายจากตัวอักษรตีความและรับรู้ความหมาย เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เป็นการสื่อความหมายโดยการถ่ายทอดความคิด ความรู้ และความรู้สึก จากผู้เขียนสู่ผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเองผ่านตัวอักษร ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำความหมายที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร วิทยาการ และแนวคิดต่าง ๆ เช่น ปรัชญา วัฒนธรรม จริยธรรม ทำให้ทันต่อเหตุการณ์และความก้าวหน้าของโลก การอ่านจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546: 89) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่าน เพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะการสื่อสารในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา สิ่งที่เราต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย เราจะต้องรู้จักเลือกอ่านจับใจความให้ได้ในเวลารวดเร็วจึงประหยัดเวลา ได้ผลจากการอ่านคุ้มค่า มีบางคนกล่าวว่าอาหารหล่อเลี้ยงร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมอง ถ้าต้องการให้สมองเจริญเติบโตก็ต้องอ่านให้มาก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2534: 58) ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านส่งเสริมให้มีสมองดี มีสมานานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่าน จิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ
2. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง

3. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่ต้องมีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้

4. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด

5. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน

ส่วนวรรณิ โสมประยูร (2539: 121) ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่าน ทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ตนได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. การอ่านช่วยในการติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง พูด และการเขียนทั้งในด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในสังคม

3. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่ได้อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ได้รับประสบการณ์ใหม่ เป็นที่ยอมรับของสังคม และมีชื่อเสียงเกียรติยศ

5. การอ่านช่วยเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์ที่เพิ่มมากขึ้นอย่างลึกซึ้งกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย การบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง

6. การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิด นับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจอย่างมาก เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน เป็นต้น เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต เช่น ศิลปจารึก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้อนุชนรุ่นหลังรู้จักมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยและสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

นอกจากนี้ จวีวรรณ อุหาภินันท์ (2542: 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา รวมทั้งเป็นหัวใจของการเรียนการสอน การอ่านมีความจำเป็นต้องฝึกให้มีความชำนาญเพื่อจะสะสมประสบการณ์ให้เกิดความคิดกว้างขวางและเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างรวดเร็วถูกต้อง การอ่านเป็นประจำช่วยลับสมองและความคิดให้เฉียบแหลม ในขณะที่เดียวกันคนที่อ่านหนังสือไม่ได้หรือไม่อ่าน จะมีความลำบากในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้ อย่างมีความสุข ถูกเอารัดเอาเปรียบต่าง ๆ นานา การอ่านจึงมีความจำเป็นสำหรับทุกคนและเป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จ

ในขณะที่พนิตนันท์ บุญพามี (2542: 3) กล่าวว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนไทยในยุคปัจจุบัน เพราะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัตถุและวิทยาการต่าง ๆ

การอ่านช่วยให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าได้ทัน ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ ความคิดและวิจารณ์ญาณให้คนมีความมั่งคั่งทางสติปัญญาและความสามารถมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตวิญญาณของผู้อ่านไปในทางที่ดีงาม ด้วยตนเองและทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดี

ส่วนวันทนา เมืองจันทร์ (2547: 25) มีความเห็นว่า การเรียนรู้ที่อ่านออกได้อย่างแตกฉานเป็นเรื่องสำคัญ และไม่เป็นเพียงความสำคัญสำหรับตัวผู้เรียนเองเท่านั้น แต่ยังมี ความสำคัญต่อผู้อื่นด้วย เพราะว่าการอ่านนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมของการเรียนการสอนแบบ บูรณาการ ยิ่งไปกว่านั้น ความสามารถในการอ่านได้อย่างแตกฉาน จะเป็นทักษะที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งตลอดชีวิตของคนทุกคน เพราะว่าความสามารถในการอ่านจะมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ ในการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปสู่การขยายความรู้ตลอดชีวิต

นอกจากนี้บัฟเฟอร์ (Butter, 1996: 19) กล่าวว่าความสำคัญของการอ่านคือ ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เป็นประสบการณ์ที่มีโดยไม่ต้องไปประสบกับสิ่งนั้น ๆ เมื่ออ่านหนังสือแล้วจะทำให้ผู้อ่านรู้คำศัพท์มากขึ้นและรู้จักการคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพราะการอ่าน ช่วยให้เกิดความรู้และนำความรู้ไปในชีวิตประจำวัน และการอ่านมากจะทำให้รู้คำศัพท์มากขึ้นและ ช่วยให้อ่านรู้จักการคิดอย่างเป็นระบบ ช่วยให้อ่านติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าของ วิทยาการสมัยใหม่ได้ทัน การอ่านช่วยในการติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับ ทักษะการฟัง พูด และการเขียนทั้งในด้านการกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในสังคม การอ่านช่วยสร้างความสำเร็จได้ทั้งการเรียนและการทำงาน ช่วยให้บุคคลสามารถนำ ความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่ได้อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเอง กระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

โลกทุกวันนี้เจริญก้าวหน้ามาก มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การอ่านจึงเป็น เครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม แต่ละบุคคลย่อมมีจุดมุ่งหมายของการอ่าน ไม่เหมือนกัน การอ่านหนังสือทุกครั้ง ผู้อ่านควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ สรุปได้ดังนี้ (ดนยา วงศ์ระชัย. 2542: 9; เตือนใจ กรุยกระโทก. 2543: 18; นพดล จันทรเพ็ญ. 2539: 7; ศิริพร ลิ้มประการ. 2540: 86; สมพร แฝงพิพัฒน์. 2534: 9)

1. เพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ โดยมุ่งหวัง ให้ความรู้จากสารที่อ่าน เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ
2. เพื่อให้เกิดความคิด เป็นการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดลึกซึ้งและมีเหตุผล

3. เพื่อความจรรโลงใจ เป็นการอ่านที่จะช่วยคลายความทุกข์เมื่อต้องเผชิญกับปัญหา

4. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิง เป็นการอ่านหนังสือเพื่อการพักผ่อน หรือผ่อนคลายความตึงเครียดจากปัญหาชีวิตประจำวัน

5. เพื่อฝึกทักษะในการอ่านออกเสียง โดยมุ่งหวังให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้งใจ และได้รรถรสจากเรื่องที่ฟัง

6. เพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด และทัศนคติ การอ่านมาก รู้มาก ย่อมทำให้บุคคลเป็นที่ยอมรับของสังคม ผู้รักการอ่านมักจะเป็นคนทันสมัย ดังนั้นการอ่านจึงสามารถช่วยพัฒนาบุคลิกภาพได้เป็นอย่างดี

7. เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาการทำงานตามอาชีพของแต่ละคน รวมทั้งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ตนเอง ผู้อ่านจะต้องศึกษาความก้าวหน้าของศาสตร์ในวิชาชีพของตน ซึ่งปัจจุบันพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมากในรูปแบบของบทความหรือบทวิเคราะห์ตามนิตยสารและวารสารต่าง ๆ

สมิธ (Smith. 1960: 80; อ้างอิงจาก Cleary. 1957. *Blueprints for Better Reading School Programs For Promoting Skill and Interest in Reading.* pp. 82-83.)

ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. เพื่อสามารถประมาณตนเองได้ถูกต้อง และมีความเข้าใจในเรื่องแรงจูงใจของบุคคลอื่น ๆ และของตนเอง

2. เพื่อให้เข้าใจปัญหาซึ่งคนเราจะต้องแก้ ทั้งปัญหาที่กำลังจะเผชิญหน้าอยู่ในปัจจุบันและปัญหาที่จะตามมาในอนาคต

3. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านค่านิยมในทางจิตใจและความงาม

4. เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและมีความเข้าใจคนอื่น ๆ

5. เพื่อให้เข้าใจวัฒนธรรมของชาติและมีความเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น ๆ

ซึ่งมีวัฒนธรรมและพื้นฐานทางวัฒนธรรมแตกต่างกันไปจากตน

6. เพื่อเรียนรู้สาเหตุเบื้องต้นของความขัดแย้งระหว่างบุคคลและความขัดแย้งระหว่างชาติ และรู้จักพิจารณาอคติของตัวเองอย่างฉลาดและมีเหตุผล

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่าน การกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งนั้น จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้อ่านจึงควรตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้การอ่านบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้อ่านด้วย

ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน

นักจิตวิทยาการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านได้ประมวลทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กับการอ่านไว้หลายทฤษฎี ผู้วิจัยขอกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน 2 ทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีตามแนวความคิดของเพียเจท (Piaget)

แนวความคิดของเพียเจท เป็นแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิด โดยจะแบ่งเป็นช่วงอายุ ในการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์กับช่วงอายุ การเรียนรู้จะพัฒนาไปตามวัยที่เจริญขึ้น สิ่งสำคัญที่สุดของช่วงอายุก็คือ จะมีการเรียนรู้ ความสามารถหรือทักษะเฉพาะอย่างในแต่ละช่วงอายุ ถ้าประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสมไม่ได้เกิดในช่วงพัฒนาการเฉพาะนั้นแล้ว การเรียนรู้ส่วนนั้นจะบกพร่องไป สำหรับเด็กที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 12 ขวบขึ้นไป เป็นช่วงพัฒนาการเกี่ยวกับสิ่งที่เป็แบบแผน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแบบแผน จึงเป็นกิจกรรมที่สามารถจัดให้นักเรียนได้ โดยคำนึงถึงพัฒนาการเป็นหลัก จะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. 2525: 26) ตามทฤษฎีแนวความคิดของเพียเจท มีขั้นตอนของการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาการอ่าน ดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ความสัมพันธ์ของพัฒนาการทางกายและจิตวิทยา ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กัน นับตั้งแต่เด็กเริ่มปฏิสนธิ ได้แก่ ระบบเซลล์ประสาท และเซลล์สมอง การเลี้ยงดูของพ่อแม่ในเรื่องสุขภาพอนามัย การให้อาหาร การปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

ทฤษฎีที่ 2 การช่วยส่งเสริมให้ประสบการณ์ในเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมแก่เด็ก เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางสติปัญญา กระบวนการเรียนรู้ และความเฉลียวฉลาด

ทฤษฎีที่ 3 คือ การประสมกลมกลืนระหว่างการจัดประสบการณ์ทางภาษาในส่วนกว้าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ และเพื่อพัฒนาในการอ่าน ได้แก่ กิจกรรมทางภาษาต่าง ๆ เช่น การเล่านิทาน การท่องกลอน การร้องรำทำเพลง การเล่นเกม การขีดหุ่น กิจกรรมเหล่านี้สามารถช่วยให้เด็กมีพื้นฐานทางภาษากว้างขวางขึ้นในทางทักษะการเรียนรู้ภาษาโดยเฉพาะ เช่น การออกเสียงและการเขียนได้ สิ่งเหล่านี้เป็นทักษะโดยตรงเกี่ยวกับการอ่าน การเขียนเป็นกิจกรรมที่ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่เห็นสมควรว่าจะนำมาสอนเด็กได้ในระยะใด

ทฤษฎีที่ 4 เกี่ยวกับการเรียนภาษา ควรเริ่มจากจุดสนใจของเด็กและความสนุก ความเพลิดเพลิน ความพอใจ และความสนใจอยากเรียน ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่จะต้องจัดกิจกรรมซ้ำ ๆ ให้เด็กได้เล่น ได้เรียนอยู่บ่อยๆ เสมอๆ เพื่อส่งเสริมการอ่านและยั่วยุให้อยากเรียน

ทฤษฎีที่ 5 สมรรถภาพในการเรียน การอ่านจะดีหรือไม่ดีก็ตาม มีสาเหตุมาจากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง อาจซับซ้อนและไม่ซับซ้อน แต่เป็นปัญหาสืบเนื่องเกี่ยวข้องกัน

ทฤษฎีที่ 6 การวิเคราะห์ปัญหาเมื่อมีอะไรเกิดขึ้น เพื่อทราบสถานการณ์ขณะนั้น ครูจะต้องศึกษาสาเหตุ และทราบข้อมูลของปัญหานั้น

ทฤษฎีที่ 7 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนอ่านเพื่อแนะแนวการอ่านไว้ ดังนี้

1. เพื่ออ่านออก ฝึกทักษะในการอ่านเท่านั้น
2. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของผู้อ่านในเรื่องของกระบวนการอ่าน กล่าวคือ อ่านได้ มีทักษะดีเยี่ยม มีความสนใจ เข้าใจความหมาย และเอาไปใช้ได้ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านในเรื่องพัฒนาตนเอง

3. เพื่อให้รู้จักที่จะเลือกอ่านสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อตนได้

2. ทฤษฎีตามแนวความคิดของบรูเนอร์ (Bruner)

แนวความคิดเกี่ยวกับการอ่านตามทฤษฎีของบรูเนอร์นั้น เป็นการผสมผสานกระบวนการ 3 ขั้นตอนตามลำดับต่อไปนี้ (จรัสลักษณ์ บุญยะกาญจน์. 2525: 28)

2.1 ขั้นจัดหาและคัดเลือกความรู้ คือ กระบวนการจัดหา คัดเลือกและรวบรวมความรู้จากการอ่านใหม่ ๆ เข้าแทนที่ความรู้เก่า หรือเป็นการจัดระเบียบโครงสร้างของความรู้ที่ได้รับมาให้เป็นระเบียบมากขึ้น

2.2 ขั้นแปลงความรู้ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงข่าวสารความรู้ที่ได้รับมาจากการอ่าน ให้เกิดประโยชน์ต่อประสบการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ ๆ หรือเกิดแนวความคิดใหม่ที่จะจัดระเบียบโครงสร้างของข่าวสารความรู้นั้น เพื่อให้สัมพันธ์หรือต่อเนื่องกับสถานการณ์หรือความรู้ใหม่

2.3 ขั้นประเมินความรู้ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกับข้อ 2.2 โดยผู้เรียนหรือผู้อ่านจะประเมินว่า สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี หรือทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นหรือไม่เพียงไร

จากทฤษฎีที่กล่าวถึงข้างต้นมีความน่าสนใจแตกต่างกันออกไป แต่ทฤษฎีที่น่าสนใจในการนำมาใช้ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย ได้แก่ ทฤษฎีแนวคิดของเพียเจท์ ซึ่งให้ความสำคัญต่อพัฒนาการมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดและแบ่งออกเป็นช่วง ๆ โดยเฉพาะในช่วงของเด็ปฐมวัยซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญเพราะเป็นช่วงของการเริ่มเรียนรู้ทางภาษา เป็นวัยที่เรียนรู้จากการสัมผัสไปสู่การรับรู้ จะต้องมีการได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้จับต้อง ได้พูด เพื่อนำไปสู่การรับรู้และมโนภาพ การจะปลูกฝังเด็ปฐมวัยให้มีความสามารถเรียนรู้ทางด้านภาษา การอ่าน และเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านนั้น จะต้องคำนึงถึงพัฒนาการเด็กเป็นหลัก และต้องให้ความสำคัญกับผู้ใกล้ชิดกับเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ของเด็กหรือครูประจำชั้น ซึ่งจะต้องเป็นผู้เลี้ยงดูเด็กให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี ให้ความอบอุ่น เข้าใจธรรมชาติของเด็ก สอนให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่าน จัดหาหนังสือให้เด็กได้อ่านตามความสนใจ อ่านหนังสือให้เด็กฟัง การเป็นแบบอย่างในการอ่าน การแสดงให้เด็กเห็นว่าการอ่านหนังสือมีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การอ่านช่วยให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน จัดมุมหนังสือภายในบ้านให้ง่ายและสะดวกต่อการหยิบอ่าน ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการความสนใจของเด็ก และการเสริมแรงให้กำลังใจกับเด็ก เช่น การให้รางวัลในวันเกิดหรือวันสำคัญต่าง ๆ เป็นหนังสือให้กับเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้เป็นเจ้าของหนังสือ หรือให้รางวัลที่เด็กชอบเมื่อเด็กอ่านหนังสืออย่างสนใจด้วยตนเอง จะทำให้เด็กเกิดการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย

ความสนใจและความต้องการในการอ่าน

ความสนใจและความต้องการในการอ่านของผู้อ่านแต่ละวัยย่อมมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ สติปัญญา อายุ เพศ ความถนัดทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ทางบ้าน โรงเรียน เพื่อน และชุมชน ทั้งนี้สามารถแบ่งได้ตามช่วงอายุ ดังนี้ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2542: 45-47)

เด็กวัย 8-12 ปี เด็กวัยนี้จะเข้าใจคำเปรียบเทียบ และสนใจเรื่องเป็นจริงมากขึ้น เด็กผู้ชายสนใจเรื่องวิทยาศาสตร์ การผจญภัย การต่อสู้ เรื่องที่มีจินตนาการกว้างไกลเกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การทดลองง่าย ๆ ตามที่เรียนจากโรงเรียน เด็กผู้หญิงจะชอบ การแต่งกาย เสื้อผ้า การบ้านการเรือน เรื่องเกี่ยวกับเทวดานางฟ้า หนังสือที่เด็กวัยนี้ชอบ ได้แก่ วรรณคดี นิทาน นิยายสำหรับเด็กเกี่ยวกับเทพบุตร ชาคก สุภษิต คำพังเพย นิทานพื้นบ้าน เรื่องตลก การ์ตูนซ้ำชั้น และหนังสือที่มีเรื่องและรูปเท่า ๆ กัน หรือรูปอาจน้อยลงได้ ลดรูปสีลงได้ เนื้อเรื่องยาวขึ้น สามารถอ่านเรื่องสารเคมีง่าย ๆ รู้เรื่อง เรื่องตลกง่าย ๆ เข้าใจได้ดี เรื่องความรู้ ต่างๆ นอกจากนี้บางคนที่ย่านหนังสือเก่ง มักจะหันไปอ่านหนังสือในวัยถัดไปได้เป็นอย่างดี

เด็กวัย 12-14 ปี เป็นเด็กก่อนวัยรุ่น ความสนใจในการอ่านจะกว้างขวางมากขึ้น ชอบเรื่องวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชีวิตประวัติบุคคลสำคัญ เรื่องของเด็กวัยเดียวกัน เรื่องโรงเรียน กีฬา งานอดิเรก สัตว์ แมลงต่าง ๆ เรื่องท้องถิ่น ประเพณีพื้นบ้าน เด็กวัยนี้จะรู้จักวินิจฉัยการอ่าน หาข้อเท็จจริงมาพิสูจน์ รู้จักค้นคว้าเพิ่มเติมในสิ่งที่สงสัยและอยากรู้อยากเห็น เด็กผู้ชายจะสนใจ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ดาราศาสตร์ การทดลองต่าง ๆ เรื่องที่ขมวดปมให้คิด เรื่องการผจญภัย ในอวกาศ ประวัติศาสตร์ เกมคอมพิวเตอร์ ส่วนเด็กผู้หญิงยังคงสนใจเรื่องในครอบครัว และเริ่ม สนใจอ่านหนังสือนวนิยายรัก หนังสือที่เด็กวัยนี้ชอบ ได้แก่ หนังสือเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ หนังสือที่มีเรื่อง มากกว่ารูป หนังสือขนาดกระเป๋า หนังสือการ์ตูน และนิตยสาร โดยเฉพาะนิตยสารที่มีเรื่องที่สนใจเป็นพิเศษ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กจะเปลี่ยนแปลงไปตามวัยและความต้องการของตนเองมากขึ้น

ปัญหาในการอ่าน

ปัญหาในการอ่านมีผลทำให้เด็กไม่เกิดนิสัยรักการอ่าน ซึ่งมีสาเหตุมากมายหลาย ประการ สรุปได้ดังนี้ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2542: 23-24; ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. 2537: 11-14)

1. ไม่ชอบอ่าน ชอบดูโทรทัศน์ เล่นคอมพิวเตอร์และดูวิดีโอ
2. ไม่มีเวลาอ่าน เพราะทำงานมาก หรือการบ้านมาก
3. ไม่มีเงินซื้อสื่อการอ่าน
4. ไม่มีคนช่วยสอนอ่านเวลาอ่านไม่ออก

5. อ่านไม่ออก อ่านแล้วไม่เข้าใจ
6. สุขภาพไม่ดี พิกการ มีโรคที่เกี่ยวกับสมองทำให้อ่านหนังสือไม่ได้
7. ไม่มีสมาธิในการอ่าน
8. ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน
9. ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมที่จะอ่าน
10. ตัวหนังสือเล็กเกินไป
11. ไม่มีหนังสืออ่าน
12. มีปัญหาทางครอบครัว เช่น พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญ เป็นต้น
13. มีปัญหาทางโรงเรียน เช่น โรงเรียนไม่มีห้องสมุด เป็นต้น
14. ไม่มีเทคนิคหรือวิธีการในการอ่านหนังสือบางประเภท
15. วิธีการสอนของครูทำให้ไม่ชอบอ่าน

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ปัญหาในการอ่านขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม วัสดุการอ่าน และตัวของผู้อ่านเอง

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเจตคติ

ความหมายของเจตคติ

คำว่าเจตคติ ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Attitude ซึ่งพจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2548: 14) ให้ความหมายไว้ดังนี้ 1) แนวโน้มการมีพฤติกรรมตอบสนองอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ มี 3 องค์ประกอบ คือ การรู้คิด อารมณ์ และพฤติกรรม 2) แบบแผนพฤติกรรมการตอบสนองบุคคลและสิ่งของในแนวทางที่แน่นอน ซึ่งเป็นผลมาจากการรู้จักคิด อารมณ์ และพฤติกรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545: 44-45) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ 2 ประการ ดังนี้ 1) ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลังจากที่ได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น โดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ ความรู้สึกในทางบวก เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ และสนับสนุน ความรู้สึกในทางลบ เป็นการแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ ไม่สนับสนุน ความรู้สึกที่เป็นกลาง คือ ไม่มีความรู้สึกใด 2) บุคคลจะแสดงความรู้สึกออกทางด้านพฤติกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ พฤติกรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ มีการกล่าวสนับสนุน ทำทางหน้าตาบอกความพึงพอใจ พฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ ชอบหรือไม่ชอบแสดงออก หรือความรู้สึกที่เป็นกลาง ซึ่งสอดคล้องกับธีรวุฒิ เอกะกุล (2542: 2) ได้ให้ความหมายของคำว่าเจตคติว่า เป็นพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางด้านจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งในทางสังคม รวมทั้งเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้ เกี่ยวกับสิ่งเร้าหรือเกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนี้สุรงค์

โค้วตระกูล (2548: 246) ได้ให้ความหมายว่า เจตคติเป็นแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม สมองตอบสนองสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของ หรือความคิดที่อาจจะเป็น บวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติทางบวกก็จะมีพฤติกรรมที่เผชิญกับสิ่งนั้น แต่ถ้าเจตคติทางลบ บุคคลนั้นก็จะหลีกเลี่ยงสิ่งนั้น ซึ่งสอดคล้องกับฉัตรชัย ปันชาติ (2545: 7) มีความคิดเห็นว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้และความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในด้านที่ดีและไม่ดี อาจเป็นลักษณะชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือคัดค้าน สนับสนุนหรือต่อต้านที่บุคคลมีต่อสิ่งใด คนใด หรือสถานการณ์ใด ซึ่งมีอิทธิพล ทำให้แต่ละคนสนองตอบแตกต่างกันออกไป

สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เกิดจากการเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งเร้าไปในทำนองที่พอใจ หรือไม่พอใจ สนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

คุณลักษณะของเจตคติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548: 249-250) กล่าวถึงคุณลักษณะของเจตคติไว้ ดังนี้

1. เจตคติที่เกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัวบุคคล การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติ แม้ว่าประสบการณ์ที่เหมือนกันจะมีเจตคติที่แตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เป็นต้น
2. เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองสิ่งเร้า เป็นการเตรียมความพร้อมภายในจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตได้ สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนอง มีลักษณะที่ซับซ้อนที่จะชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ และจะเกี่ยวเนื่องกับอารมณ์ด้วย เป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยจะได้ บางครั้งไม่มีเหตุผล
3. เจตคติทางการประเมินและทิศทางของการประเมิน คือ ลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือการประเมินว่า ชอบ พอใจ เห็นด้วย ก็คือทิศทางในทางที่ดี เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวก และถ้าประเมินออกมาในทางที่ไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ ก็มีทิศทางในทางลบ เจตคติในทางลบไม่ได้หมายความว่าไม่ควรมีเจตคตินั้น แต่เป็นเพียงความรู้สึกในทางไม่ดี เช่น เจตคติในทางลบต่อการคดโกงต่อการเล่นการพนัน การมีเจตคติในบวก ก็ไม่ได้หมายถึง เจตคติที่ดีและพึงปรารถนา เช่น เจตคติทางบวกต่อการโกหก การสูบบุหรี่ เป็นต้น
4. เจตคติมีความเข้ม คือ มีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมาก หรือไม่เห็นด้วยอย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มสูง ถ้าไม่ชอบเลยหรือเกลียด ก็แสดงว่ามีความเข้มสูงเกินไปอีกทางหนึ่ง
5. เจตคติมีความคงทน เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่นและมีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมของคนนั้น การยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใด ทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก

6. เจตคติมีทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะทางจิตใจ ซึ่งหากไม่ได้แสดงออกก็ไม่สามารถจะรู้ได้ว่าบุคคลนั้นมีเจตคติอย่างไรในเรื่องนั้น เจตคติที่เป็นพฤติกรรมภายนอกจะแสดงออกเมื่อถูกกระตุ้น การกระตุ้นนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย เช่น บุคคลแสดงความไม่ชอบด้วยการดูต่ำคนอื่น นอกจากไม่ชอบคนนั้นแล้ว อาจจะเป็นเพราะถูกทำร้ายก่อน

7. เจตคติจะต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนอง แต่ไม่จำเป็นว่าเจตคติที่แสดงออกมาจากพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอกจะตรงกัน เพราะก่อนแสดงออก บุคคลนั้นจะปรับให้เหมาะสมกับบรรทัดฐานของสังคมแล้วจึงแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก

ส่วนชอร์และไรท์ (Shaw; & Wright. 1961: 98; อ้างอิงจาก ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543. *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. หน้า 57) นั้น ได้รวบรวมคุณลักษณะของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติขึ้นอยู่กับกระบวนการประเมินโนภาพของเจตคติ แล้วเกิดเป็นพฤติกรรมแรงจูงใจ เจตคติเป็นเพียงความรู้สึกโน้มน้าวใจ จากการประเมินยังไม่ใช่พฤติกรรม ตัวเจตคติเองไม่ใช่แรงจูงใจ แต่เป็นตัวทำให้เกิดแรงจูงใจ แต่เป็นเพียงความรู้สึกโน้มน้าวใจจากการประเมินยังไม่ใช่พฤติกรรม

2. เจตคติเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นตามแนวทิศทางตั้งแต่บวกจนถึงลบ นั่นคือเป็นการแสดงความรู้สึกว่าไปทางบวกมากหรือบวกน้อย ไปทางลบมากหรือลบน้อย ความเข้มข้นที่ศูนย์ คือไม่รู้สึกรู้สึคนั้นเอง หรือเป็นกลางระหว่างบวกกับลบ แต่จุดที่เป็นกลางนั้นเป็นปัญหาต่อการแปลผลเพราะตามปกติจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการตอบ บางคนไม่คิดอะไรมักจะเลือกขีดตรงกลางเป็นส่วนมาก

3. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้มากกว่ามีมาแต่กำเนิด เจตคติเกิดจากการเรียนรู้สิ่งที่ปฏิสัมพันธ์รอบตัวเรา ถ้าเรารู้ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่า จะเกิดเจตคติทางดี ถ้าเรารู้ว่าสิ่งนั้นไม่มีคุณค่า ก็เกิดเจตคติไม่ดี สิ่งใดเราไม่เคยรู้จัก ไม่เคยเรียนรู้ ไม่เกิดเจตคติ เพราะไม่ได้ศึกษารายละเอียดของสิ่งนั้น การเรียนรู้อาจผ่านตัวจริงหรือผ่านสื่อทั้งหลายสามารถทำให้เกิดเจตคติขึ้นได้

4. เจตคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าเฉพาะอย่าง สิ่งเร้าทั้งหลายอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของ สถาบัน อุดมการณ์ อาชีพ สิ่งอื่น ๆ ก็ได้ เจตคติมีลักษณะเฉพาะอย่างไร ขึ้นอยู่กับเจตคติที่ได้สัมผัสเรียนรู้มานาน้อยแตกต่างกันเป็นสำคัญ

5. เจตคติมีค่าสัมพัทธ์ภายในเปลี่ยนแปลงไปตามกลุ่ม นั่นคือ กลุ่มที่มีลักษณะเดียวกัน เจตคติจะมีความสัมพันธ์สูง กลุ่มที่มีลักษณะต่างกัน เจตคติมีความสัมพันธ์ต่ำ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีเจตคติต่อสิ่งเดียวกันย่อมมีความสัมพันธ์กันด้วย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าลักษณะของเจตคติเป็นลักษณะของบุคคลที่ผ่านการเรียนรู้มานานตั้งแต่เด็ก ประสบการณ์ที่ได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม จะมีผลทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือปฏิเสธ ตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล

องค์ประกอบของเจตคติ

เคิร์ชและอีเกอร์ตัน (Kerch; & Egerton. 1995: 10; อ้างอิงจาก รัตนา วาพะวัฒน์.

2537. ผลของการสอนตามรูปแบบอเมริกาที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. หน้า 32) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่ามี 3 ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา คือ ความรู้ ความคิด ความเข้าใจของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งบุคคลได้รับประสบการณ์หรือข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ก่อน จึงจะสามารถกำหนดค่าที่ความรู้สึกต่อสิ่งเร้านั้นได้

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก คือ ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น พอใจ ชอบ ไม่ชอบ ชื่นชม รังเกียจ เป็นต้น ซึ่งความรู้สึกทั้งหลายเหล่านี้เกิดขึ้นโดยมีความรู้ ความคิด หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ของแต่ละบุคคลเป็นตัวกำหนดในการประเมินสิ่งเร้านั้น ๆ ว่าเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ อย่างไร ซึ่งก็คือความรู้สึกในด้านบวกหรือด้านลบนั่นเอง

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม คือ แนวโน้มในทางปฏิบัติที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าใด ๆ ในแง่บวกหรือแง่ลบ เช่น การยอมรับ ไม่ยอมรับ เข้าใกล้ ถอยห่าง เต็มใจทำ หรือไม่เต็มใจทำ เป็นต้น นั่นคือถ้าเรามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมก็จะเกิดการปฏิบัติหรือปฏิกิริยาตอบสนองในทางสนับสนุนหรือคัดค้านอย่างใดอย่างหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบทั้งสามมีความสัมพันธ์กัน เพราะการแสดงออกทางด้านท่าทางหรืออารมณ์ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันได้ ในทางกลับกัน ความรู้สึกนึกคิดก็ส่งผลถึงการแสดงออกทางด้านท่าทาง และอารมณ์ ดังนั้นการเรียนการสอน ครูจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งสามด้านนี้ เพื่อช่วยเสริมสร้างเจตคติในทางที่ดีให้แก่นักเรียน

การเสริมสร้างเจตคติ

เจตคติไม่ใช่สิ่งที่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ การเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่บุคคล ดังที่ สุชา จันทรเฒ (2539: 244) กล่าวว่า เจตคติของบุคคลเกิดได้จากสิ่งต่อไปนี้

1. วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อชีวิตของบุคคลทุก ๆ คน ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย วัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ แตกต่างกันไป เริ่มจากครอบครัว โรงเรียน วัด สถาบันอื่น ๆ ในสังคม วิทยุ โทรทัศน์ สื่อมวลชนต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติทั้งสิ้น เช่น คนไทยนับถือผู้สูงอายุหรือเรียกว่า นับถือวิทยุ คนโดยส่วนใหญ่จะนบถนอบและให้ความเกรงใจต่อผู้สูงอายุ นับว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ก่อให้เกิดความอบอุ่นทั้งผู้เรียกและผู้ถูกเรียก

2. ครอบครัวเป็นแหล่งแรกที่อบรมให้เด็กเรียนรู้การสมาคมต่าง ๆ จึงมีอิทธิพลมากที่สุดในการสร้างเจตคติให้แก่เด็ก ตลอดจนปลูกฝังเจตคติในการดำเนินชีวิตให้แก่บุตรของตน ทั้งเพราะเด็กเลียนแบบและเชื่อฟังพ่อแม่อยู่แล้ว มีผู้สำรวจพบว่าเจตคติของพ่อแม่กับลูกคล้ายคลึงกันมาก

3. กลุ่มเพื่อน เด็กที่จากพ่อแม่ อยู่กับกลุ่มเพื่อนตั้งแต่เด็ก ๆ จะได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมากที่สุด ยิ่งไปกว่านั้นเพราะเด็กต้องการการยอมรับจากเพื่อน ต้องการคำแนะนำและความช่วยเหลือจากเพื่อน นั่นคือ เด็กต้องการมิตรนั้นเอง

4. บุคลิกภาพ ลักษณะบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อเจตคติของบุคคลมาก เช่น พวกที่ชอบออกสังคม พวกหนึ่งสังคม และพวกอ่อนน้อมก็จะมีเจตคติที่ไม่เหมือนกัน

นอกจากนี้ มานพ สวามิชัย (2539: 206) กล่าวเพิ่มเติมว่า ส่วนใหญ่เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ เด็กได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่ พี่น้อง และญาติในการสร้างเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ เมื่อเด็กไปโรงเรียน ครู เพื่อน ๆ ก็จะมีอิทธิพลต่อการสร้างและเปลี่ยนเจตคติ ดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ พ่อแม่เป็นผู้มีอิทธิพลสูงสุดต่อเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยก่อนเข้าโรงเรียน เด็กจะพัฒนาค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกลึกซึ้งขึ้นมาในกรอบของครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่เป็นหลัก

2. อิทธิพลจากกลุ่มต่าง ๆ กลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติอยู่ไม่น้อย เช่น ครู เพื่อน ๆ

3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว การได้พบ ได้เห็น ได้ฟังบ่อย ๆ ก็จะเป็นอีกทางหนึ่งในการสร้างเจตคติ สิ่งที่ได้พบเห็นอาจจะเป็นสิ่งของ คน หรือความคิด

4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็นแหล่งให้ข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเข้าใจและอารมณ์

ส่วนชนิษฐา ไพโรจน์ (2544: 12) กล่าวเพิ่มเติมว่า เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคลในเงื่อนไข 4 ประการ ได้แก่

1. การเพิ่มและการรวมกันของการตอบสนองที่เกิดจากการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ และจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากบ้าน จากโรงเรียน

2. แบบแผนของตนเอง ความแตกต่าง ประสบการณ์ ทำให้เกิดเจตคติของแต่ละคนแตกต่างกันออกไป เจตคติจึงเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล แล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคนนั้น

3. อิทธิพลของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันหรือความตกใจ จะเป็นผลทำให้จดจำประสบการณ์นั้น ๆ ได้นาน เป็นสิ่งที่ทำให้คนมีเจตคติต่อสิ่งนั้น ๆ เช่น เคยขึ้นรถเมล์แล้วประสบอุบัติเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็จะพยายามหลีกเลี่ยง

4. การเลียนแบบ คนเราชอบหรือมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบบุคคลสำคัญที่เราชื่นชอบ เจตคติจึงเน้นการถ่ายทอดจากคนที่เราพึงพอใจ นับถือ เช่น เจตคติจากพ่อแม่มาถึงลูก

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และสิ่งสมประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรม ครอบครัว เพื่อน และบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ๆ

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

เจตคติของคนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ พรณี ชูชัยเจนจิต (2538: 196) กล่าวถึงวิธีการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้ดังนี้

1. ให้ได้รับทราบข้อมูลทุกแห่ง ทุกมุมเกี่ยวกับสิ่งที่คนมีเจตคติที่ไม่ดี
2. จัดประสบการณ์ใหม่ เช่น จัดให้คนมีเจตคติที่ไม่ต้องการไปอยู่ค่ายพักแรมเดียวกัน ให้มีโอกาสทำสิ่งต่าง ๆ แก่ปัญหาร่วมกัน โดยไม่มีบุคคลอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง
3. เราให้เกิดอารมณ์กลัว เช่น เด็กที่ไม่ชอบแปรงฟัน ให้จัดหาภาพหรือภาพยนตร์ที่แสดงถึงผลร้ายของการไม่แปรงฟันมาให้เด็กดู

ในขณะที่ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539: 220) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติแตกต่างออกไป กล่าวคือ เจตคติเกิดจากการมีประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม หากประสบการณ์ที่เราได้รับเพิ่มเติมแตกต่างจากประสบการณ์เดิม เราก็อาจเปลี่ยนเจตคติได้ การเปลี่ยนแปลงเจตคติมี 2 ทาง คือ

1. การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน หมายถึง เจตคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็เพิ่มมากขึ้นในทางบวก แต่ถ้าเจตคติใดเป็นไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางลบ เช่น เคยชอบคนคนหนึ่ง ก็ชอบมากขึ้นกว่าเดิม หรือในทางตรงกันข้าม เคยเกลียดคนคนหนึ่งก็เกลียดมากขึ้น
2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกและเพิ่มไปในทางลบ เช่น เคยชอบคนคนหนึ่งก็เปลี่ยนไปไม่ชอบ

หลักสำคัญของการเปลี่ยนแปลงเจตคติ คือ การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันและการเปลี่ยนแปลงไปคนละทางนั้น มีหลักการว่าเจตคติที่เปลี่ยนไปในทางเดียวกัน จะเปลี่ยนได้ง่ายกว่าเจตคติที่เปลี่ยนแปลงไปคนละทาง และการเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน มีความมั่นคง

ความคงที่มากกว่าการเปลี่ยนไปคนละทาง การเปลี่ยนแปลงเจตคติจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่อไปนี้

1. ความสุดขีด เจตคติที่อยู่ปลายสุดจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าเจตคติที่ไม่รุนแรง เช่น ความรักที่สุด ความเกลียดที่สุด จะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าความรัก และความเกลียดที่ไม่มากนัก

2. ความซับซ้อน เจตคติที่เกิดจากสาเหตุเดียวจะเปลี่ยนได้ง่ายกว่าเกิดจากหลาย ๆ สาเหตุ หรือบอกไม่ได้ว่าเกิดจากสาเหตุอะไรบ้าง

3. ความคงที่ เจตคติที่มีลักษณะคงที่มาก หมายถึง เจตคติที่เป็นความเชื่อฝังใจ จะเปลี่ยนยากกว่าเจตคติทั่วไป เช่น ความรักชาติ ความศรัทธาในศาสนา จะเปลี่ยนได้ยาก

4. ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง เจตคติที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะที่เป็นไปในทางเดียวกัน จะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าเจตคติที่มีความสัมพันธ์ไปในทางตรงกันข้าม เช่น เจตคติที่มีต่อศาสนา เกี่ยวเนื่องกับพ่อแม่ การอุทิศตนเพื่อศาสนา

5. ความแข็งแกร่งและความต้องการ หมายถึง เจตคติที่มีความจำเป็นและความต้องการในระดับสูงจะเปลี่ยนได้ยากกว่าเจตคติที่ไม่แข็งแกร่งไม่อยู่ในความต้องการ

6. ความเกี่ยวเนื่องกับค่านิยม เจตคติหลายเรื่องเกี่ยวเนื่องจากค่านิยม ความเชื่อว่าค่านิยมนั้นดี และเจตคตินั้นสืบเนื่องมาจากค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก

การวัดเจตคติ

เจตคติมีลักษณะเป็นความรู้สึก ความคิดเห็น เป็นพฤติกรรมที่ซ่อนเร้น การวัดเจตคติจึงวัดได้ยากเมื่อเปรียบกับการวัดทางด้านอื่น การวัดเจตคติจึงเป็นการวัดทางอ้อม ซึ่งล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 61) กล่าวถึงเครื่องมือการวัดเจตคติที่นิยมใช้กันมี 5 ประเภท ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ หมายถึง การพูดคุยกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้สัมภาษณ์ที่ดีต้องฟังมากกว่าพูดและไม่หุบเขย็ดตามแนววัตถุประสงค์ที่จะวัดและบันทึกไว้ได้อย่างถูกต้อง การสัมภาษณ์ใช้ปากเป็นเครื่องมือสำคัญ ได้ผลอย่างไรบันทึกไว้ การวัดเจตคติโดยการสัมภาษณ์จะต้องสร้างข้อคำถาม ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อต้องเป็นการยั่วหรือกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อยากจะตอบ การเตรียมคน และเตรียมเครื่องมือการวัดเป็นสิ่งสำคัญ การวางแผนสร้างข้อคำถามจะต้องคิดถึงระยะเวลา ลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย ข้อคำถามควรครอบคลุม ตรงจุด ควรเป็นทั้งทางบวกและทางลบเพื่อจะได้ใช้ประเมินเปรียบเทียบความรู้สึกที่แท้จริง และเป็นคำถามที่ควรจะได้คำตอบที่สามารถนำไปขยาย อ้างอิงสู่เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้

2. การสังเกต คือ การเฝ้ามองดูสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีจุดมุ่งหมาย เครื่องมือสำคัญของการเฝ้าสังเกตคือ ตาและหู รายการที่จะใช้ในการสังเกตจึงควรเตรียมไว้ให้พร้อม การสังเกตที่ดีต้องฝึกฝนจึงจะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้สังเกตควรจะเป็นผู้ที่รับรู้และมีประสาทตาดี มิฉะนั้นแล้วจะทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน

3. การรายงานตนเอง เครื่องมือนี้ต้องการให้ผู้สอบแสดงความรู้สึกของตนเองต่อสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่นคือ สิ่งเร้าที่เป็นข้อความ ข้อคำถาม หรือเป็นภาพ เพื่อให้ผู้สอบแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมานั่นเอง ซึ่งแบบสอบถามหรือมาตรวัดที่น่าเชื่อถือ ได้แก่ แนวการสร้างของเทอร์สโตน (Thurstone) ลิกเคอร์ต (Likert) กูดแมน (Goodman) และออสกู๊ด (Osgood)

4. เทคนิคการจินตนาการ เครื่องมือนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปให้ผู้สอบสถานการณ์ที่กำหนดให้มีโครงสร้างที่แน่นอน ทำให้ผู้สอบจะต้องมีจินตนาการออกมาตามแต่ละประสบการณ์เดิมของตน แต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน เช่น ประเภทให้เติมประโยคให้สมบูรณ์ ภาพนามธรรม เติมเรื่องราวสั้น ๆ เล่านิทานจากภาพ เป็นต้น

5. การวัดสรีระภาพ การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องมือไฟฟ้าหรือเครื่องมืออื่น ๆ ในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกาย เช่น การใช้เครื่องกัลป์วานอมิเตอร์ เพื่อวัดดู

ความต้านกระแสไฟฟ้าในผิวหนัง เมื่อคนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ส่วนผสมสารเคมีต่าง ๆ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพปกติ เครื่องมือวัดไฟฟ้าก็จะสามารถวัดตรวจสอบเปรียบเทียบกับขณะที่ร่างกายอยู่ในสภาพปกติได้

เครื่องมือวัดเจตคติที่มีต่อการอ่าน

สุรินทร์ มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 115) กล่าวว่า เจตคติที่มีต่อการอ่านนั้นเป็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบการอ่าน นักเรียนบางคนต้องการอ่านหนังสือ แต่ไม่ต้องการรู้หนังสือ นั่นคือ นักเรียนจะอ่านอย่างผิวเผิน ไม่ต้องการรู้ว่าเนื้อหาภายในหนังสือกล่าวถึงอะไรบ้าง เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก ลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าเจตคติในการอ่านของนักเรียนเป็นไปในทางลบ ครูจะต้องสังเกตความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน ปัจจุบันมีการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติที่มีต่อการอ่าน ดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือวัดเจตคติของแคมป์เบลล์ (Campbell) เครื่องมือชนิดนี้มีจุดมุ่งหมายในการถามความรู้สึกของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน นักเรียนจะกาเครื่องหมายกากบาทลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของตน
2. เครื่องมือวัดเจตคติของริด ออฟฟิศ (Read Office) เครื่องมือชนิดนี้มีจุดมุ่งหมายวัดความรู้สึกในการอ่านโดยใช้ภาพแทนความหมาย นักเรียนจะกาเครื่องหมายกากบาทลงบนอักษรที่ภาพบอกความหมายตรงกับความรู้สึกของนักเรียน
3. เครื่องมือวัดเจตคติของแรนเบอร์รี่ (Ranbury) ซึ่งแรนเบอร์รี่ได้สร้างเครื่องมือวัดเจตคติ 3 ชนิด คือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกที่มีต่อการอ่าน เครื่องมือชนิดนี้จะถามเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การมีสมาธิในขณะที่อ่าน ประเภทของหนังสือที่นักเรียนควรอ่าน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของนักเรียนซึ่งช่วยให้ครูเข้าใจความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

3.2 เครื่องมือวัดความสนใจในการอ่าน การพัฒนาความสนใจในการอ่านที่มีต่อการอ่านขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการอ่านของนักเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับพื้นฐานและประสบการณ์ทางด้านภาษาของนักเรียนแต่ละคน ครูควรศึกษาความสนใจของนักเรียนทุกคน ทั้งนี้เพื่อจัดกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ แรนเบอร์รี่ ได้สร้างเครื่องมือวัดความสนใจเพื่อเป็นแนวทางให้ทราบถึงความสนใจของนักเรียน

3.3 แบบสำรวจข้อตกลงในการเรียน แบบสำรวจนี้ให้นักเรียนกาเครื่องหมายกากบาทลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจจะช่วยให้ครูรู้พื้นฐานและประสบการณ์ทางภาษาของนักเรียน นอกเหนือจากข้อตกลงในการเรียน

การใช้เครื่องมือวัดเจตคติ เครื่องวัดความสนใจในการอ่าน และแบบสำรวจข้อตกลงในการเรียนเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ร่วมกัน แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาพิจารณาตัดสินใจในขั้นตอนสุดท้าย

อีกครั้งหนึ่ง เครื่องมือที่นำมาเสนอแนะไว้ดังกล่าวข้างต้น เป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐานเพราะผู้สร้างได้นำไปทดลองและใช้ได้ผลมาแล้ว

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม เห็นความสำคัญของการอ่าน และรู้จักแสวงหาความรู้จากการอ่านด้วยตนเอง มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ ดังนี้

อุไร วันดี (2542: 177) กล่าวว่า หมายถึง การกระทำเพื่อรับบุคคลหรือกลุ่มคนที่เป็นเป้าหมายให้เกิดความอยากรู้ อยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่มีคุณภาพ เพื่อให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการอ่าน เมื่ออ่านได้แตกฉาน ก็สามารถนำความรู้จากหนังสือไปใช้ประโยชน์ เกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ดีขึ้น และกระตุ้นให้อยากอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย ตลอดจนพัฒนาการอ่านจนถึงขั้นที่สามารถวิเคราะห์ และสังเคราะห์เรื่องที่อ่านได้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 93) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ การกระตุ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสนใจการอ่าน จนกระทั่งมีนิสัยรักการอ่าน และได้พัฒนาการอ่านจนกระทั่งมีความสามารถในการอ่าน นำประโยชน์จากการอ่านไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่านทุกประเภท แม้นมาส ชวลิต (2546: 72) และสุพรรณิ วราทร (2550: 15) กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ว่า หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนให้ถึงระดับการอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย

ในขณะที่โมรีเนอร์ (Moliner. 2008: ออนไลน์) กล่าวว่า กิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน แตกต่างจากการสอนอ่าน เป็นกิจกรรมที่มีการจัดอย่างมีรูปแบบ ต้องมีการวางแผน การทำกิจกรรมจะต้องเริ่มต้นในครอบครัวและโรงเรียน และจะต้องมีคนดำเนินการและมีสถานที่ที่ทำให้หนังสือมีคุณค่าและได้อ่าน บรรณารักษ์ต้องมีส่วนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับเด็กเพื่อให้เข้าถึงหนังสือ

นอกจากนี้แม้นมาส ชวลิต (2546: 78) ได้กล่าวถึง ความสำคัญการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. การอ่านมิใช่ทักษะที่เกิดเองตามธรรมชาติ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อให้สามารถเรียนรู้เรื่องต่างๆ ที่มีการบันทึกด้วยตัวหนังสือในภาษาแต่ละภาษา ต้องเรียนจึงจะรู้ตัวอักษร และต้องอ่านคำเขียนหรือคำที่ตีพิมพ์ การเรียนอ่านสำหรับบางคนเป็นการยาก ต้องอาศัยการแนะนำ สั่งสอน ฝึกฝนด้วยตนเองและมีโอกาสได้อ่าน การที่จะรู้หนังสือให้ความรู้และความเพลิดเพลินอย่างไร ก็ต้องหัดอ่านให้แตกฉาน ในระยะที่แรกเริ่มการเรียนอ่าน หรือแม้ก่อนหน้าการเรียนอ่าน จะต้องมีการแนะนำให้รู้จักหนังสือ เราให้เกิดความอยากรู้

2. การอ่านเป็นพฤติกรรมการสื่อสารและรับสารอย่างหนึ่ง พฤติกรรมเช่นนี้จะเจริญงอกงามเมื่อมีผู้กระทำมากกว่าหนึ่งคน เพื่อส่งสาร รับสาร ย่อยสาร สนองตอบสาร และกระจายหรือส่งสารต่อไป กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นการกระทำที่มีผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยสองคน คือ ผู้จัดกิจกรรมหนึ่งคน และเป้าหมายหนึ่งคน หนึ่งคนที่เป็นเป้าหมาย อาจมีการรับสาร พัฒนาสาร และกระจายไปสู่กลุ่มคนก็ได้

3. ผู้ที่อ่านหนังสือแตกฉานแล้ว หากไม่มีการกระตุ้นหรือแนะนำให้ทราบถึงแหล่งวัสดุ การอ่านที่มีหนังสือมาก ๆ อยากรู้ว่าหนังสือใหม่ ๆ ในเรื่องนั้นอีกหรือไม่ บางครั้งถ้าเราเกิดความพอใจว่า ได้อ่านมากแล้ว รู้มากแล้ว ความพอใจเช่นนี้เป็นอันตราย เพราะจะปิดกั้นความเจริญทางสติปัญญา ความรู้ของตนเอง ปิดตนเองให้อยู่แต่ในสมอของตนเองเท่านั้น จึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อรักษาความสนใจในการอ่านให้ต่อเนื่อง เป็นการเปิดทางเพื่อพัฒนาตนเองจนตลอดชีวิต

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ต้องมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพราะการอ่านมิใช่ทักษะที่เกิดเองตามธรรมชาติ ต้องอาศัยการแนะนำสั่งสอน ฝึกฝนด้วยตนเองและมีโอกาสได้อ่าน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านแตกต่างจากการสอนอ่าน เพราะเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการอ่านทั้งทางด้านความเข้าใจในการอ่าน เห็นประโยชน์ของการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนให้ถึงระดับการอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแต่ละครั้ง ครูควรตั้งวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านและสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

แมนมาส ขวลิขิต (2546: 77) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยทั่วไปไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. เราใจบุคคลให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่มีคุณภาพตามที่ประสงค์ กิจกรรมจะชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมเป็นสิ่งจำเป็น มีความสำคัญ มีประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม
2. จูงใจให้บุคคลเกิดความพยายามที่จะอ่านได้แตกฉาน สามารถนำความรู้จากหนังสือไปใช้ประโยชน์ เกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ดีขึ้น
3. กระตุ้น ให้อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือมากมายหลายอย่าง อยากมองดูให้รอบรู้และลึกซึ้ง เปิดความคิดให้กว้าง ให้มีการอ่านต่อเนื่องจนเป็นนิสัย พัฒนาการอ่านจนถึงขั้นที่สามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้และอยากรนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ อยากเขียนหนังสือทำนองเดียวกันนี้ให้ดีกว่าเล่มที่อ่าน
4. สร้างบรรยากาศการอ่านขึ้นในบ้าน โรงเรียนและสังคม นอกจากกิจกรรมจะเร้าใจ จูงใจให้อ่าน และกระตุ้นให้เกิดความคิดให้กว้างแล้ว กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะเกี่ยวข้องกับ

การผลิตวัสดุการอ่านให้เหมาะสม การสร้างและปรับปรุงแหล่งวัสดุการอ่านให้มีความเพียงพอ การบูรณาการการอ่านเข้าไว้ในกระบวนการเรียนการสอน และในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณิ วราทร (2550: 16) ที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่จูงใจในการอ่าน
2. เพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน
3. เพื่อกระตุ้นหรือเร้าใจให้เกิดความอยากรู้อยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่มี

คุณภาพ

4. เพื่อแนะนำชักชวนให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉานเกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ และสามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ เพื่อส่งเสริมให้มีการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย

นอกจากนี้ สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531: 189) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. ป้องกันการลืมนหนังสือ ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็น ต้องมีการฝึกฝนและส่งเสริมในรูปแบบกิจกรรม หรืออย่างน้อยก็ควรมีแหล่งให้ได้ศึกษาค้นคว้า การอ่านจึงจะสามารถใช้งานได้ ดังนั้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างแท้จริงสามารถที่จะช่วยป้องกันการลืมนหนังสือของประชาชนอันเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศได้

2. เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เพิ่งอ่านหนังสือออก ความเป็นจริงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้อ่านแต่ละคน คนที่เพิ่งอ่านหนังสือออก ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่อาจเกิดความท้อถอยได้ง่าย จึงจำเป็นต้องสร้างวัฒนธรรมการอ่านให้เห็นความสำคัญของการอ่านและความจำเป็นต้องอ่าน และอ่านต่อไปเรื่อย ๆ

3. เพื่อกระตุ้นให้สนใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น การพยายามนำสื่อประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะภาพยนตร์และโทรทัศน์มาแข่งขันกันเสนอสิ่งที่น่าสนใจจนเป็นคู่แข่งที่สำคัญของการอ่านนั้น สามารถแย่งเวลาจากการอ่านหนังสือไปมาก ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการอ่านโดยใช้เครื่องมือเหล่านี้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้น่าสนใจมากขึ้น

4. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน การส่งเสริมการอ่านมุ่งที่จะส่งเสริมทั้งผู้อ่านที่อยู่ในวัยเรียน โดยจะช่วยส่งเสริมให้อ่านตำรา แบบเรียน เอกสารประกอบการเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม และมุ่งให้เป็นผู้ที่มิได้รักการค้นคว้าหาความรู้ ส่วนการส่งเสริมการเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน เช่น การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ก็เป็นจุดมุ่งหมายอันสำคัญที่จะให้ประชาชนได้มีการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

5. เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการส่งเสริมการอ่าน เพราะในสภาพปัจจุบัน การเรียนการสอนให้นักเรียนเพียงแค่อ่านออกเขียนได้ยังไม่เป็นการเพียงพอ จุดหมายปลายทางนั้นควรจะให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านติดตัวไป เพื่อว่าเมื่อจบออกจากโรงเรียนไป

แล้ว เขาจะได้อาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง อันจะเป็นการช่วยทำให้ชีวิตของเขาสมบูรณ์และมีค่ายิ่งขึ้น เพราะการศึกษามีใช้มีอยู่แต่ในห้องเรียนหรือโรงเรียน แต่การศึกษาอยู่ตลอดชีวิต

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนั้น เพื่อเร้า จูงใจ กระตุ้น แนะนำชักชวนให้เกิดการอ่าน ให้เป็นประโยชน์ของการอ่าน และต้องสร้างบรรยากาศให้เกิดการอ่าน ให้มีการพัฒนาการอ่านต่อไปเรื่อย ๆ จนเป็นนิสัย

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง เพราะการอ่านมีใช้ทักษะที่เกิดเองตามธรรมชาติ ต้องอาศัยการแนะนำ สั่งสอน ฝึกฝนด้วยตนเองและมีโอกาสได้อ่าน มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

จารึก พูพวง (2536: 19) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะช่วยให้นักเรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นผู้ที่มีทักษะทางด้านการใช้ภาษา มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักการทำงานกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบในการทำงาน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน มีความสามัคคี มีประสบการณ์การเรียนรู้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้รู้จักและค้นพบความสามารถของตนเองทางด้านการอ่าน ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ในที่สุดก็จะเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านหนังสือ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียนจะช่วยให้ครูสามารถประเมินพฤติกรรมทางการอ่านของนักเรียนได้เป็นอย่างดี และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่ครูใช้สรุปบทเรียน เสริมบทเรียน และเสริมประสบการณ์ของการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

ส่วนอุไร วันดี (2542: 177) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นนั้น มีหลายวิธีการด้วยกัน เด็กควรจะได้รับส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนได้อ่านสิ่งที่ตรงความต้องการของเขา ผู้ปกครองและครูควรสนับสนุนการอ่านของเด็กด้วยเช่นกัน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะช่วยส่งเสริมความพร้อม ความสนใจ รู้สึกสนุกสนาน ตื่นเต้นและเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านขึ้นแก่เด็กได้ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการอ่านได้ถึงระดับที่สามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งที่อ่านได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ แม้นมาส ชวลิต (2546: 73) ได้ระบุประโยชน์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ชัดเจน ดังนี้ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นการกระทำที่มีผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยสองคน คือ ผู้จัดกิจกรรมคนหนึ่ง และเป้าหมายคนหนึ่ง หนึ่งในที่เป็นเป้าหมาย อาจมีการรับสาร พัฒนาสาร และกระจายไปสู่กลุ่มคนก็ได้ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่จะเป็นการจัดโดยกลุ่มคน มีกลุ่มบุคคลเป้าหมาย ดังนั้นจึงมีความรู้สึกร่วม หรือรู้สึกว่าจะต้องแข่งขันเพื่อให้ดีที่สุด ส่วนสังคมที่ประกอบด้วยผู้อ่านที่พัฒนาการอ่านไปมากแล้ว ก็ยังจำเป็นต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อ

รักษาความสนใจในการอ่านให้ต่อเนื่อง เป็นการเปิดทางเพื่อพัฒนาตนเองจนตลอดชีวิต และสุพรรณิ
วราร (2550: 16-17) กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. ช่วยจูงใจและสร้างความสนใจต่อหนังสือและการอ่าน
2. ช่วยฝึกทักษะทางภาษาและทบทวนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ
3. ช่วยพัฒนาความคิด
4. ช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน
5. ช่วยพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพราะเมื่อกลุ่มเป้าหมายได้รับประสบการณ์

หรือกิจกรรมที่พึงพอใจเกี่ยวกับการอ่าน รู้จักวิธีอ่าน และได้เห็นหนังสือหลากหลาย ย่อมเกิด
ความรู้สึกและมีการแสดงออกที่ดีต่อการอ่าน

6. ช่วยฝึกให้มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์
7. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเครียด
8. ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลิน ช่วยจูงใจและสร้างความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้มีโอกาส
ค้นพบความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของตนเอง อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้าน
ความคิดและพัฒนาการทางสังคมของนักเรียน นอกจากนี้แล้วกิจกรรมส่งเสริมการอ่านยังสามารถ
ช่วยให้ครูได้เห็นพฤติกรรมของนักเรียนเด่นชัดขึ้นอีกด้วย

รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ก่อให้เกิดสุนทรียภาพนั้นมีหลายรูปแบบ
ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ควบคู่กัน กล่าวคือ ต้องอาศัยทั้งความรู้ และรูปแบบทั้งในด้านภาพ
เสียง ความคิด จึงจะช่วยให้ น่าดู น่าฟัง จนเป็นที่ประทับใจ ชวนให้ติดตามเมื่อได้ฟัง ได้ดู จะจดจำ
ไปได้นานและก่อให้เกิดจินตนาการ ความจรรโลงใจที่จะอ่านและทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ดั่งใจ รูปแบบ
ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดังกล่าว สามารถจัดกลุ่มตามลักษณะกิจกรรมให้ดึงดูดความสนใจทาง
ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลาย ๆ อย่างรวมกัน ดังนี้ (แมนมาส ขวลิขิต. 2546: 86-88;
สุพรรณิ วราร. 2550: 16-17)

1. กิจกรรมเร้าโสตประสาท หมายถึง กิจกรรมที่ใช้เสียง คำพูดเป็นหลัก ผู้ร่วม
กิจกรรมใช้ทักษะการฟัง ตัวอย่างกิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การเล่านิทาน การเล่าหนังสือให้ฟัง
การแนะนำหนังสือด้วยปากเปล่า การบรรยาย การอภิปราย และการบรรเลงดนตรีหรือร้องเพลง
เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เกิดความเพลิดเพลินในอรรถรส ถ้อยคำนั้นนอกจากฟังเพราะแล้ว
ยังทำให้มองเห็นภาพ ได้อารมณ์ ทำให้รู้สึกอึดอ้อม ได้รับความรู้สึกสัมผัสความรื่นหนาว ให้รู้สึกดีใจ
เสียใจ รัก และกระตุ้นความสนใจหนังสือและการอ่าน

หลักสูตรการศึกษาในระดับประถมและมัธยมที่บังคับใช้ในปัจจุบัน กำหนดให้ฝึกฝนเด็กให้รู้จักฟัง ให้รู้จักความหมายของคำ มีสมาธิในการฟัง และมีมารยาท กิจกรรมประเภทนี้จึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะจัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ นอกจากในชั่วโมงเรียนและในห้องเรียน ช่วยให้เด็กเรียนวิธีฟังและเรียนรู้ด้วยการฟังได้ดียิ่งขึ้น

2. กิจกรรมเร้าทักษะประสาท หมายถึง กิจกรรมที่ชวนให้ดู ฟัง ฟินิจ และอ่าน ความหมายของสิ่งที่เห็น กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ อาทิ การจัดแสดงภาพถ่าย ภาพเขียน ภาพประกอบหนังสือ การจัดนิทรรศการหนังสือและสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหนังสือ กิจกรรมเน้นทักษะการดูซึ่งมีการแสดงภาพ หนังสือ และสิ่งของประกอบคำบรรยายอธิบายสิ่งที่แสดง สรุปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่จัดแสดงหรือประวัติความเป็นมาตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาในระดับประถมและมัธยมที่บังคับใช้ในปัจจุบัน กำหนดให้ฝึกฝนเด็กให้รู้เรื่องโดยตลอด รู้จักบันทึกการดู เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้อันเกิดจากการดู และเด็กควรได้รับการแนะนำให้อ่าน

3. กิจกรรมเร้าโสตและทักษะประสาท หมายถึง กิจกรรมซึ่งชวนให้ฟังและดูพร้อม ๆ กัน กิจกรรมประเภทนี้สามารถดึงดูดความสนใจของเยาวชนได้เป็นอย่างดี เพราะมีทั้งเสียงภาพ และความเคลื่อนไหว ตัวอย่างกิจกรรมประเภทนี้ เช่น การเล่านิทานประกอบภาพต่าง ๆ และการเล่านิทานโดยใช้โสตทัศนวัสดุประกอบ การฉายภาพหนึ่งประกอบการบรรยาย การฉายภาพยนตร์ วิดีทัศน์ การสาธิตเทคนิควิธีการ เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงทางธรรมชาติ และการแสดงเรื่องจากหนังสือประกอบดนตรีหรือการขับร้อง การจัดสัปดาห์ห้องสมุด เป็นต้น

4. กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการสานต่อการอ่านหรือฟังเรื่องจากหนังสือ โดยการเขียนรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การสรุปเนื้อเรื่องหรือประเด็นสำคัญ การแต่ง ดัดแปลงหรือเรียบเรียงเรื่องใหม่ การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือได้รับฟังในแง่มุมต่าง ๆ รวมทั้งการวาดภาพประกอบเรื่อง เป็นต้น

5. กิจกรรมที่มีการปฏิบัติหรือแข่งขัน หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมด้วยอย่างเต็มที่โดยการลงมือทำเพื่อเรียนรู้ ฝึกฝน หรือการแข่งขัน กิจกรรมทำนองนี้นอกจากให้ความรู้และส่งเสริมการอ่านแล้ว ยังส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้ร่วมกิจกรรม เช่น ช่วยให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสุขและภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวอย่างกิจกรรมที่มีการปฏิบัติหรือแข่งขัน เช่น การอ่านหรือฟังนิทานหรือเรื่องต่าง ๆ แล้ววาดภาพหรือแสดงท่าทางประกอบ การแข่งขันแต่งเพลงหรือร้องเพลงประกอบนิทาน นวนิยายหรือบทละคร การแข่งขันเรียบเรียงเรื่องที่ฟัง การแข่งขันเขียนเรื่องขึ้นใหม่ตามแก่นเรื่องที่ฟัง การตอบปัญหา การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครหรือเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

กิจกรรมบางอย่างต้องเตรียมล่วงหน้า เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนดำเนินการเอง ครูหรือบรรณารักษ์กำหนดขั้นตอนดำเนิน วางกฎเกณฑ์และกติกา ประชาสัมพันธ์ ตารางวัลให้กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ โครงการยอदनักอ่าน แรลลีการอ่าน เป็นต้น

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะเกิดผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้น ต้องคำนึงถึงรูปแบบวิธีการของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน ได้แก่ ความพร้อมในการอ่านของนักเรียน ความเหมาะสมกับวัย กิจกรรมที่นำมาส่งเสริม กิจกรรมการอ่านตรงกับความต้องการ ความสนใจและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ผลของกิจกรรมนั้นนักเรียนจะได้รับความรู้ โดยที่นักเรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

รัตนาพร สงวนประสาทพร (2545: 17) กล่าวถึง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ที่ครูบรรณารักษ์นำไปจัดในโรงเรียน สามารถพิจารณาเลือกจัดได้ตามสถานการณ์และโอกาส มีหลายรูปแบบ ดังนี้

1. กิจกรรมที่จัดในห้องสมุด
 - 1.1 การเล่านิทาน
 - 1.2 การเล่าเรื่องหนังสือ
 - 1.3 การอ่านหนังสือให้ฟัง
 - 1.4 การจัดนิทรรศการ
2. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาในหลักสูตร
 - 2.1 การวาดภาพประกอบการเล่าเรื่อง
 - 2.2 การประดิษฐ์วัสดุจากการอ่าน
 - 2.3 การเขียนบรรณานุกรม
 - 2.4 การรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะวิชา
 - 2.5 การเขียนบรรณนิทัศน์
3. กิจกรรมที่จัดบนเวที
 - 3.1 การเล่านิทาน
 - 3.2 การแสดงละคร
 - 3.3 การโต้ว่าที่
4. กิจกรรมการประกวดและการแข่งขันเพื่อการอ่าน
 - 4.1 ประกวดคำขวัญเพื่อการอ่าน
 - 4.2 การประกวดการเล่านิทาน
 - 4.3 การแข่งขันตอบปัญหา
 - 4.4 การประกวดสิ่งประดิษฐ์จากการอ่าน
 - 4.5 การประกวดการทำหนังสือ
 - 4.6 การประกวดยอดนักอ่าน
 - 4.7 การประกวดการเขียนเรียงความ
 - 4.8 การประกวดการเขียนบรรณานุกรม

5. กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการอ่าน
 - 5.1 การเล่นเกมนำไปสู่การอ่าน
 - 5.2 สนุกกับสำนวน สุภาษิต คำพังเพย
 - 5.3 ปริศนาชวนทาย/อะไรเอ๋ย
 - 5.4 การร้องเพลง/เพลงกับการอ่าน บทเพลงสุวรรณกรรม
 - 5.5 การท่องบทร้อยกรอง คำคล้องจอง/อ่านบทร้อยกรอง
6. การจัดกิจกรรมที่จัดในรูปชุมนุม/ชมรม
 - 6.1 ชุมนุม/ชมรมห้องสมุด
 - 6.2 ชุมนุม/ชมรมรักการอ่าน
7. โครงการต่าง ๆ ที่มีกิจกรรมเดียวหรือมีหลายกิจกรรม
 - 7.1 ยอดนักอ่าน
 - 7.2 สัปดาห์ห้องสมุด
 - 7.3 ทอดผ้าป่าหนังสือ
 - 7.4 สัปดาห์ร่วมใจนักอ่าน
 - 7.5 ค่ายนักอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปทุมวัน

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดอย่างเป็นรูปธรรม 2 หน่วยงานคือห้องสมุดและ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ห้องสมุดจัด

1.1 การจัดงานสัปดาห์ห้องสมุด จัดเป็นประจำทุกปี (ประมาณต้นเดือนกันยายน) ระยะเวลา 1 สัปดาห์ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลายรูปแบบ เช่น การจัดนิทรรศการที่สอดคล้องกับหัวข้อที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีกำหนดให้ การแข่งขันแฟนพันธุ์แท้หนังสือต่าง ๆ เกมแรลลี่การอ่าน การตอบปัญหาสารานุกรม การประกวดการเล่านิทาน การประกวดการเขียนการ์ตูน การประกวดวาดภาพการ์ตูน การประกวดเรื่องสั้น การประกวดการแต่งกายเลียนแบบตัวละครจากหนังสือ และต้นไม้ความรู้ ฯลฯ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ มีการหมุนเวียนและมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบไปทุกปี นอกจากนี้ยังมีหนังสือจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ มาจำหน่ายให้กับนักเรียนได้เลือกซื้อตามความสนใจ

1.2 การจัดนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญ โดยจัดเป็นประจำ มีการนำหนังสือมาแสดงประกอบกับป้ายนิเทศทุกครั้ง เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้สนใจหนังสือและ

อ่านหนังสือต่อไป

1.3 การแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ จัดเป็นประจำ เมื่อมีหนังสือที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ หรือเนื้อหาสอดคล้อง กับเรื่องที่อยู่ในความสนใจของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียน เช่น แนะนำหนังสือคู่มือการเตรียมสอบเมื่อใกล้ถึงเวลาสอบของนักเรียน เป็นต้น

1.4 การแสดงหนังสือใหม่ จัดเป็นประจำทุก ๆ เดือน หรือเมื่อมีหนังสือใหม่ที่พร้อมจะให้บริการ จัดแสดงหนังสือใหม่บางส่วนพร้อมกับรายชื่อหนังสือใหม่ทั้งหมด ที่ออกให้บริการ

1.5 กิจกรรมมุมความรู้ห้องเรียนและรางวัลยอดนักอ่านดีเด่นประจำปี จัดเป็นโครงการต่อเนื่อง ทุกปีการศึกษา โดยจัดประกวดการจัดมุมความรู้ห้องเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น และมอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่มีสถิติการอ่านสูงสุดแต่ละระดับชั้นด้วย

1.6 กิจกรรม "วางทุกงานอ่านทุกคน" เป็นกิจกรรมที่เกิดจากมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดในปี 2546 เป็น "ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้" เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมหามงคลวโรกาส ทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา ซึ่งมีการกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยมีแนวทาง ดังนี้

1.6.1 จัดกิจกรรม "วางทุกงานอ่านทุกคน" โดยจัดเตรียมสถานที่และจัดหาหนังสือหรือสำเนาบทความที่เป็นประโยชน์น่าสนใจหรือให้ความเพลิดเพลิน เพื่อให้ผู้บริหาร นักเรียน ครูและบุคลากรอื่น ๆ เลือกอ่านได้อย่างหลากหลายและมีปริมาณเพียงพอ สร้างบรรยากาศโดยจัดเวลาตอนเช้า ก่อนเข้าห้องเรียน ให้นักเรียน ครู และบุคลากรทุกคนอ่านหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์สาระใดก็ได้ตามความสนใจพร้อมกันทุกวัน อย่างน้อยวันละ 15 นาที (อาจเปิดเพลงเป็นสัญญาณเริ่มอ่านและหยุดอ่าน)

1.6.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อย่างหลากหลายและสม่ำเสมอ ที่ให้ผลครอบคลุมทั้งด้านการฟัง คิด พูด และเขียน (ส, จิ, ปุ, ลิ)

1.6.3 ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านและสร้างความรู้สึกละให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ตั้งแต่เริ่มคิด เริ่มทำและมีความผูกพันกับโครงการ

จากมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จึงได้จัดให้มีโครงการอ่านเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้วิธีการอ่าน การคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความได้ โดยจัดให้มีกิจกรรม "วางทุกงานอ่านทุกคน" ขึ้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 และจัดกิจกรรมต่อเนื่องมาโดยตลอดจนถึงปีการศึกษา 2550 โดยมีข้อกำหนดตามมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการเหมือนกันทุกปี คือการจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 20 นาที เวลา 07.50 - 08.10 น. เช่น ทุกวันพุธ ตอนเช้า (หลังการเข้าแถวและสวดมนต์) นักเรียน

เข้าห้องเรียน เริ่มทำกิจกรรมพร้อมกันทุกคน โดยมีประกาศของโรงเรียน เมื่อเริ่มและหยุดอ่าน ลักษณะการทำกิจกรรม คือ อ่านและจดบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านและนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ ทุกปีการศึกษาจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปเรื่อย ๆ เพื่อความเหมาะสม และในปีการศึกษา 2550 มีรูปแบบของกิจกรรม "วางทุกงานอ่านทุกคน" ดังนี้ คือ ห้องสมุดเตรียมบทความให้อ่านสลับกับนักเรียนเตรียมเรื่องที่ชอบมาเองโดยไม่จำกัดรูปแบบของเอกสาร ลักษณะการทำกิจกรรม คือ หากเป็นวันทำกิจกรรมที่ห้องสมุดเตรียมบทความ ห้องสมุดจะเตรียมบทความเรื่องเดียวกันใส่กล่องเอกสารไว้ให้ครบตามจำนวนนักเรียนและอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านเรื่องเดียวกันพร้อมกัน อ่านจบ ช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกการอ่านของตนเอง ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวพบว่า มีข้อเด่น คือ นักเรียนมีการเขียนบันทึกการอ่านเสร็จทันเวลา นักเรียนเขียนบันทึกการอ่านได้อย่างดีและมีคุณภาพ ลดภาระของอาจารย์ประจำชั้นในการตรวจสมุดบันทึกการอ่านเพราะนักเรียนอ่านเรื่องเดียวกันทั้งห้อง สำหรับข้อด้อยที่พบคือนักเรียนไม่ได้อ่านในเรื่องที่ตนเองสนใจและชอบ หากเป็นวันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสาร นักเรียนจะเตรียมเอกสารรูปแบบใดมาอ่านก็ได้ ทุกคนอ่านเอกสารของตนเองที่เตรียมมา อ่านเสร็จแล้วเขียนสรุปในสมุดบันทึกการอ่าน ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวพบว่า มีข้อเด่น คือ นักเรียนได้อ่านในเรื่องที่ตนเองชอบ สำหรับข้อด้อยที่พบ คือนักเรียนไม่สามารถเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้ทันเวลา เนื่องจากนักเรียนนำหนังสือมาอ่าน แล้วอ่านไม่จบ จึงไม่สามารถบันทึกการอ่านได้ การบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึกมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร และเป็นการเพิ่มภาระของอาจารย์ประจำชั้นในการตรวจสมุดบันทึกการอ่าน เนื่องจากนักเรียนอ่านในเรื่องที่ไม่เหมือนกันและอาจารย์ไม่ได้อ่านเรื่องเดียวกับนักเรียนทุกคน

2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้จัด คือทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะให้นักเรียนทำกิจกรรมการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนข้อความ ทุกราชวิชาหลัก และอาจารย์ผู้สอนทุกราชวิชาจะทำหน้าที่เป็นแม่แบบในการเป็นนักอ่าน และเป็นผู้แนะนำการอ่านแก่นักเรียนโดยการเรียนการสอนจะเน้นวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น การบรรยายชื่อหนังสือที่นักเรียนต้องอ่านเพิ่มเติมลงไปในการสอนของทุกราชวิชา และอาจารย์ผู้สอนทุกท่านต้องมีกิจกรรมที่นำนักเรียนไปอ่าน และไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่ห้องสมุดอีกด้วย ซึ่งจะมีการประสานกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและบรรณารักษ์เพื่อจัดเตรียมหนังสือให้ตรงกับความต้องการของอาจารย์และนักเรียน อีกทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะสอนเทคนิคในด้านการอ่านแบบต่าง ๆ แทรกในวิชาภาษาไทยทุกระดับชั้นอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากงานวิจัยในต่างประเทศ ผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง และเกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

มอร์โร (Morrow. 1983: 221-230) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนกับความสนใจในการอ่านของเด็กในระดับอนุบาล โดยจำแนกเด็กที่มีความสนใจในการอ่านออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ เด็กอนุบาล จำนวน 116 คน และผู้ปกครองของเด็กทั้งสองกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า เด็กผู้หญิงมีความสนใจหนังสือมากกว่าเด็กผู้ชาย เด็กกลุ่มสูงชอบดูหนังสือมากกว่า พ่อแม่มีกฎเกณฑ์ในการดูโทรทัศน์ เด็กเป็นสมาชิกของห้องสมุด โดยที่พ่อแม่พาไปห้องสมุดมากกว่ากลุ่มต่ำ เด็กในกลุ่มสูงจะมีพ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังทุกวัน ในขณะที่พ่อแม่ของเด็กกลุ่มต่ำอ่านให้ฟังสัปดาห์ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่านั้น และพบว่าพ่อแม่ของเด็กกลุ่มสูงมีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาใช้เวลาว่างในการอ่านมากกว่าพ่อแม่ในกลุ่มต่ำ ในบ้านของเด็กกลุ่มสูงจะมีจำนวนหนังสือของเด็กมากกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มต่ำ

มิลเลอร์ (Miller. 1984: 3338-3339A) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการอ่านหนังสือร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและเด็กก่อนวัยเรียน โดยศึกษาจากเวลาที่ผู้ปกครองให้กับการอ่านของเด็ก เจตคติของผู้ปกครองและเด็กที่มีต่อการอ่าน รูปแบบกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติต่อเด็กและจำนวนหนังสือของเด็กในบ้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้ปกครองและเด็ก จำนวน 28 คู่ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการอ่านของเด็กมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการรับรู้คำศัพท์ เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการอ่านสามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงการเรียนรู้เบื้องต้นของการอ่านและการรับรู้คำศัพท์ของเด็ก ผู้ปกครองที่มีเจตคติในทางบวกมีผลต่อความถี่ในการปฏิบัติบทบาทและพฤติกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับเด็ก พร้อมกันนั้นยังมีส่วนสนับสนุนในการกระตุ้นให้เด็กปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่านได้เป็นอย่างดี

นิวแมน (Neuman. 1986: 338-339) ศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่มีผลโดยตรงกับการใช้เวลาว่างในการอ่านของนักเรียน เกรด 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนเกรด 5 จำนวน 254 คน และผู้ปกครอง จำนวน 84 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนเกรด 5 มีการอ่านหนังสือในเวลาว่างโดยเฉลี่ย 2.33 เล่มต่อเดือน เด็กผู้หญิงจะอ่านมากกว่าเด็กผู้ชาย การใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้งโดยเฉลี่ย 15 นาที ต่อวัน มักจะใช้เวลาก่อนนอนและช่วงเวลาพักผ่อนของครอบครัวเป็นช่วงเวลาว่างในการอ่านหนังสือมากที่สุด และพบว่าเด็กส่วนหนึ่งใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ โดยเฉลี่ย 3.36 ชั่วโมง ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างมากกว่าการอ่านหนังสือและส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีรายได้และระดับการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการอ่านนั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือของเด็ก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการอ่าน

อเล็กซานเดอร์ (Alexander. 1982: 124) ศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของเด็กที่มีต่อการอ่านโดยการวัดเจตคติที่มีต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา และหาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของนักเรียนกับสภาพครอบครัวของเด็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้ปกครองและนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่อยู่ในเกรด 1 มีเจตคติเกี่ยวกับการอ่านแตกต่างกัน ในระดับสูงกว่านักเรียนเกรด 3 และพบว่าตัวแปร เพศ สถานภาพทางสังคม และเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับเจตคติของเด็กที่มีต่อการอ่านอย่างมีนัยสำคัญ แต่พบในระดับที่ไม่สูงมากนัก นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนหญิงมีคะแนนในด้านการอ่านเมื่อได้รับการเสริมแรงอย่างสนุกสนานแตกต่างไปจากนักเรียนชาย แต่ในด้านการอ่านหนังสือการ์ตูน พบว่านักเรียนชายให้ความสนใจมากกว่านักเรียนหญิง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับการวัดเจตคติทุกด้าน และยังพบว่าเจตคติต่อการอ่านของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติที่มีต่อการอ่านของนักเรียน

ดัจจิโอวานนา (Dijiovanna. 1997: Abstract) ศึกษาความสำคัญของการอ่าน เพื่อบันเทิงอย่างเสรี และผลกระทบของการอ่านต่อแรงจูงใจในการอ่าน เจตคติต่อการอ่าน และความสามารถในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับเกรด 3 5 และ 7 รวมทั้งผู้ปกครองด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบวัดเจตคติของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านสูงและกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านปานกลาง ใช้เวลาในการอ่านเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และมีการเลือกอ่านประเภทของเนื้อหาสูงกว่ากลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ แต่สภาพทางบ้านของนักเรียนทั้งที่มีสภาพการอ่านสูงและสภาพการอ่านต่ำ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีสภาพทางบ้านที่ดี

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวข้างต้น ซึ่งส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับการอ่าน ความสำคัญของการการอ่าน และเจตคติต่อการอ่าน สรุปได้ว่าไม่ว่าจะจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบใด ย่อมส่งผลต่อการอ่าน และปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนนั้นมีหลายประการ ได้แก่ ครู ผู้ปกครองและการเสริมแรง สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนและที่บ้าน ผลสัมฤทธิ์ของอ่าน เป็นต้น

งานวิจัยในประเทศ

จากงานวิจัยในประเทศ ผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และเกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

ดวงเดือน สิงหราช (2536: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียนก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลองและ

หลังการทดลอง และเปรียบเทียบเจตคติด้านการอ่านของนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนันทาราม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนวิชาภาษาไทย จำนวน 8 แผน แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริม จำนวน 6 แผน แบบบันทึกข้อมูล ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้บริการห้องสมุดและการอ่านหนังสือ และแบบทดสอบวัดเจตคติต่อการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนให้ความสนใจในการเข้าใช้บริการห้องสมุดและสนใจในการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น ผลของคะแนนรวมจากแบบทดสอบวัดเจตคติหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้การเขียนเป็นสื่อกระตุ้นนั้นมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

บุญรอด โชติวชิรา (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาไทยและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง (การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเลือกอ่านสิ่งพิมพ์จำนวนมากโดยอิสระตามความถนัดและความสนใจของตนเอง) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย และแบบวัดเจตคติในการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมีเจตคติต่อการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

พิมพ์สุตา เอี่ยมสกุล (2549: ง) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและเจตคติในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ลิดอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการเรียนการสอนที่ใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 4 แผน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน และแบบวัดเจตคติที่มีต่อการอ่าน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีเจตคติในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและเจตคติต่อการอ่าน และพบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนั้นไม่ว่าจะจัดในรูปแบบใดย่อมส่งผลต่อการอ่าน และอาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอจะเป็นผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 7 ห้องเรียน รวม 350 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ที่มีเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลองใกล้เคียงกัน จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 149 คน โดยให้นักเรียนทั้ง 7 ห้องเรียนตอบแบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติต่อการอ่าน นำคะแนนของนักเรียนแต่ละห้องเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจากการหาค่า F-test ผลปรากฏว่าค่าทั้ง 7 ห้องเรียนไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำค่าเฉลี่ยของทุกห้องเรียนมาเรียงตามลำดับคัดห้องเรียนที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงที่สุดและต่ำที่สุดจำนวน 2 ห้องเรียนออก เหลือ 5 ห้องเรียน จากนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการจับสลากครั้งที่ 1 ได้ห้อง 526 เป็นกลุ่มควบคุม ครั้งที่ 2 ได้ห้อง 522 เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และครั้งที่ 3 ได้ห้อง 525 เป็นกลุ่มทดลองที่ 2 ดังตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 คะแนนเจตคติก่อนการจัดกลุ่มเพื่อการทดลอง

ห้อง	กลุ่ม	$\bar{X}$	S.D
422	ทดลอง 1	101.78	10.09
521		110.52	11.64
522		105.08	11.88
523		103.20	10.87
524	ทดลอง 2	102.94	10.76
525		106.74	12.54
526		107.48	12.80

ตาราง 2 จำนวนนักเรียนของกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

ห้อง	กลุ่ม	จำนวน (คน)
526	ควบคุม	49
522	ทดลอง 1	50
525	ทดลอง 2	50
รวม		149

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบเดิม
2. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบที่ 1
3. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบที่ 2
4. แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน
5. แบบบันทึกหัวข้อสำหรับการสนทนากลุ่ม

1. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบ เดิม มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

1.1 อาจารย์ประจำชั้นชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียนทราบ คือ เอกสารที่อ่านจะมี 2 แบบ คือบรรณารักษ์ห้องสมุดเตรียมให้ และนักเรียนเตรียมเอง ทั้ง 2 แบบ จะสลับกัน โดยเริ่มครั้งที่ 1 บรรณารักษ์ห้องสมุดเตรียมให้ และให้นักเรียนเตรียมเอกสารในครั้งต่อไป

1.2 อาจารย์ประจำชั้น ชี้แจงกำหนดตารางเวลาในการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทูลงาน อ่านทุกคน” กำหนดจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 20 นาที คือ ทุกวันพุธ ตอนเช้า เวลา 07.50 - 08.10 น. ระหว่างวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 -18 กุมภาพันธ์ 2552 รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 ครั้ง ระยะเวลา 11 สัปดาห์ พร้อมทั้งแจกสมุดบันทึกการอ่านและตารางเวลาให้กับนักเรียน

1.3 อาจารย์ประจำชั้น ชี้แจงลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียน ดังนี้

1.3.1 เมื่อถึงกำหนดวันอ่าน คือ ทุกวันพุธ เมื่อสัญญาณการเข้าแถวดังขึ้น ให้นักเรียนทุกคนเข้าห้องเรียน เคารพธงชาติและสวดมนต์ในห้องเรียน เมื่อสวดมนต์เสร็จ เริ่มทำกิจกรรมการอ่านพร้อมกันทุกคน หลังจากมีเสียงประกาศของโรงเรียนให้เริ่มอ่าน

1.3.2 นักเรียนอ่านเอกสาร

1.3.3 อ่านจบนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน

1.3.4 นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ

1.3.5 นักเรียนต้องปฏิบัติตามตารางจนครบ 11 ครั้ง

ที่มาของรูปแบบเดิม (รูปแบบที่ใช้ในปีการศึกษา 2550) คือ การที่ผู้วิจัยได้ ศึกษาปัญหาในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทูลงานอ่านทุกคน” ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2547 - 2549) โดยสรุปปัญหาต่าง ๆ มีดังนี้

1. นักเรียนไม่ได้อ่านในเรื่องที่ตนเองชอบและสนใจ

2. นักเรียนไม่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน

3. นักเรียนเขียนสรุปการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านไม่ทันเวลาตามที่กำหนด

ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหา ข้อที่ 1 โดยให้นักเรียนนำเอกสารการอ่านมาเอง ซึ่งไม่จำกัด

รูปแบบของเอกสารที่อ่าน และแก้ปัญหาข้อที่ 2 และ 3 ด้วยการให้นักเรียนได้อ่านเอกสาร (ในรูปแบบความ) ที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเตรียมให้ นักเรียนจะอ่านพร้อมกับอาจารย์ประจำชั้น เมื่ออาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านจบ อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดคุยและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถสรุปประเด็นที่จะเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน และการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านเสร็จทันตามเวลา ทุกครั้งที่มีการอ่านและได้อ่านในเรื่องที่ตนเองนำมานักเรียนก็มีความสุข เพราะได้อ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจของตนเองและเรื่องที่ตนเองชอบ ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ดังนั้นรูปแบบเดิม จึงเป็นรูปแบบที่นักเรียนสามารถเลือกเอกสารที่จะอ่านเองได้โดยไม่จำกัดรูปแบบของเอกสาร และอ่านบทความที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเตรียมให้สลับกัน ขั้นตอนที่กล่าวมาทั้งหมดจึงเป็นรูปแบบเดิม ที่ใช้กับกลุ่มควบคุม

2. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบ ที่ 1 มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

2.1 อาจารย์ประจำชั้นชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียนทราบและให้

นักเรียนแต่ละคนเตรียมหาบทความที่จะ อ่านไว้ล่วงหน้า จำนวนทั้งหมดรวม 11 บทความและให้นักเรียนนำบทความที่ตนเคยเตรียมไว้ นำ มาอ่านสัปดาห์ละ 1 บทความ

2.2 อาจารย์ประจำชั้น ชี้แจงกำหนดตารางเวลาในการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทูกงาน อ่านทุกคน” กำหนดจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 20 นาที คือ ทุกวันพุธ ตอนเช้า เวลา 07.50 - 08.10 น.ระหว่างวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 -18 กุมภาพันธ์ 2552 รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 ครั้ง ระยะเวลา 11 สัปดาห์ พร้อมทั้งแจกสมุดบันทึกการอ่านและตารางเวลาให้กับนักเรียน

2.3 อาจารย์ประจำชั้น ชี้แจงลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียน ดังนี้

2.3.1 เมื่อถึงกำหนดวันอ่าน คือทุกวันพุธ เมื่อสัญญาณการเข้าแถวดังขึ้น ให้นักเรียนทุกคนเข้าห้องเรียน เคารพธงชาติและสวดมนต์ในห้องเรียน เมื่อสวดมนต์เสร็จ เริ่มทำกิจกรรมการอ่านพร้อมกันทุกคน หลังจากมีเสียงประกาศของโรงเรียนให้เริ่มอ่าน

2.3.2 นักเรียนอ่านบทความที่ตนเองนำมา

2.3.3 อ่านจบนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน

2.3.4 นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ

2.3.5 นักเรียนต้องปฏิบัติตามตารางจนครบ 11 ครั้ง

ที่มาของรูปแบบที่ 1 คือ การที่ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทูกงานอ่านทุกคน” ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2547 - 2549) โดยสรุปปัญหาต่าง ๆ มีดังนี้

1. นักเรียนไม่ได้อ่านในเรื่องที่ตนเองชอบและสนใจ
 2. นักเรียนไม่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน
 3. นักเรียนเขียนสรุปการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านไม่ทันเวลาตามที่กำหนด
- ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาทั้ง 3 ข้อ โดยให้นักเรียนเป็นผู้เลือกเอกสารการอ่านเอง

นักเรียนอ่านเองสรุปการอ่านด้วยตัวเอง อาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม แต่กำหนดชนิดของเอกสารที่อ่านต้องเป็นบทความ โดยให้นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกบทความที่จะอ่านเอง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองชอบและสนใจโดยพิจารณาจากชื่อของบทความ และนำบทความที่ตนเองเลือกมาอ่านครั้งละ 1 บทความ ทุกครั้งที่มีการอ่านนักเรียนจะมีความสุขในการอ่าน เพราะได้อ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจของตนเองและเรื่องที่ตนเองชอบทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน รูปแบบนี้จึงเป็นรูปแบบที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ขั้นตอนที่กำลังมาทั้งหมดจึงเป็นรูปแบบที่ 1 ที่ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

3. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบที่ 2 มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

3.1 อาจารย์ประจำชั้น ชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียนทราบและให้นักเรียนเตรียมหาบทความ ที่มีชื่อเรื่องเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนชอบและสนใจมาคนละ 1 บทความ โดยส่งบทความภายในสัปดาห์แรกของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

3.2 คณะกรรมการคัดเลือกบทความ ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกบทความไว้เพียง 11 บทความ จากบทความทั้งหมด 50 บทความ และนำบทความที่คัดเลือกแล้วมาครั้งละ 1 บทความ เพื่อสำเนาจำนวน 52 ชุดเตรียมไว้ให้อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่าน

3.3 อาจารย์ประจำชั้น ชี้แจงกำหนดตารางเวลาในการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทูลงาน อ่านทุกคน” กำหนดจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 20 นาที คือ ทุกวันพุธ ตอนเช้า เวลา 07.50 - 08.10 น.ระหว่างวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 -11 กุมภาพันธ์ 2552 รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 ครั้ง ระยะเวลา 11 สัปดาห์ พร้อมทั้งแจกตารางเวลาให้กับนักเรียน

3.4 อาจารย์ประจำชั้น ชี้แจงลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียน ดังนี้

3.4.1 เมื่อถึงกำหนดวันอ่าน หลังการเข้าแถวและสวดมนต์ นักเรียนเข้าห้องเรียน เริ่มทำกิจกรรมพร้อมกันทุกคน หลังจากมีเสียงประกาศของโรงเรียนให้เริ่มอ่าน

3.4.2 แจกบทความที่สำเนาไว้จำนวน 52 ชุด ให้นักเรียนและอาจารย์ประจำชั้น อ่านพร้อมกัน

3.4.3 อ่านจบนักเรียนและอาจารย์ประจำชั้นช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดคุย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

3.4.4 นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน

3.4.5 นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ

3.4.6 นักเรียนต้องปฏิบัติตามตารางจนครบ 11 ครั้ง

ที่มาของรูปแบบที่ 2 คือ การที่ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาในการจัด กิจกรรมส่งเสริม การอ่าน “วางทูลงานอ่านทุกคน” ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2547 - 2549) โดยสรุปปัญหาต่าง ๆ มีดังนี้

1. นักเรียนไม่ได้อ่านในเรื่องที่ตนเองชอบและสนใจ
2. สมุดบันทึกการอ่านไม่มีคุณภาพ เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และสรุปการอ่านไม่ตรงประเด็นและไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด
3. ในการตรวจสมุดบันทึกการอ่านของอาจารย์ประจำชั้นต้องใช้เวลาในการตรวจค่อนข้างมาก เนื่องจากอาจารย์ประจำชั้นต้องอ่านบันทึกการอ่านของนักเรียนทุกคนอย่างละเอียดเพราะนักเรียนไม่ได้อ่านเรื่องเดียวกันทั้งห้อง และอาจารย์ประจำชั้นไม่ได้อ่านร่วมกับนักเรียน

ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาทั้ง 3 ข้อ โดยอาจารย์ประจำชั้นเข้าไปมีบทบาทร่วมกับนักเรียนทั้งเป็นผู้ร่วมคัดเลือกบทความ ร่วมอ่านและร่วมสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดและแสดงความคิดเห็น ส่วนนักเรียนเป็นผู้คัดเลือกเอกสาร และกำหนดชนิดของเอกสารเป็นบทความ โดยให้นักเรียนเตรียมบทความซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองชอบและสนใจมาคนละ 1 บทความ นำบทความส่งอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำชั้นรวบรวมบทความได้ทั้งสิ้น 50 บทความ จากนั้นคณะกรรมการคัดเลือกบทความร่วมกันพิจารณาคัดเลือกบทความไว้เพียง 11 บทความ นำบทความที่ผ่านการคัดเลือกแล้วครั้งละ 1 บทความไปสำเนา จำนวน 52 ชุด นำสำเนาให้อาจารย์ประจำชั้น

และนักเรียนอ่านพร้อมกันในวันที่ทำกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหา ในข้อที่ 2 และข้อที่ 3 โดยให้อาจารย์ประจำชั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับนักเรียนคืออ่านพร้อมกับนักเรียน เมื่ออาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านจบ อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดคุย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถสรุปประเด็นที่จะเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้ จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน แล้วนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ ทุกครั้งที่มีการอ่านนักเรียนจะมีความสุขในการอ่าน เพราะได้อ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจของตนเองและเป็นเรื่องที่ตนเองชอบ และได้เขียนลงในสมุดบันทึกการอ่านได้ทันเวลา ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่อาจารย์ประจำชั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อลดปัญหาในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านของอาจารย์ ขั้นตอนที่กำลังมาทั้งหมดจึงเป็นรูปแบบที่ 2 ที่ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

สรุปผู้ปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 3 กลุ่ม 3 รูปแบบ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผู้ปฏิบัติกิจกรรม 3 กลุ่ม 3 รูปแบบ

กลุ่ม	รูปแบบ	ผู้ปฏิบัติกิจกรรม
กลุ่มควบคุม	รูปแบบเดิม	นักเรียนและอาจารย์ประจำชั้น
กลุ่มทดลอง 1	รูปแบบที่ 1	นักเรียน
กลุ่มทดลอง 2	รูปแบบที่ 2	นักเรียนและอาจารย์ประจำชั้น

4. แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน

การสร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียน มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน จุดมุ่งหมายของการอ่าน ทฤษฎีการอ่าน ความสนใจและความต้องการในการอ่าน และปัญหาในการอ่าน

4.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ เจตคติต่อการอ่าน ความหมายของเจตคติ คุณลักษณะของเจตคติ องค์ประกอบของเจตคติ การเสริมสร้างเจตคติ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ และการวัดเจตคติ

4.3 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการอ่านและ เจตคติต่อการอ่าน

4.4 ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน ซึ่งสร้างโดย พิมพ์สุดา เอี่ยมสกุล (2549: ภาคผนวก) และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: ภาคผนวก)

4.5 สร้างข้อคำถามจากข้อมูลที่ได้อศึกษามาจากข้อ 4.1-4.4 มาสรุปเป็นแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ได้แก่ เพศและระดับผลการเรียน

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ข้อคำถาม เป็นเรื่องเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการอ่าน โดยให้ผู้ตอบตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

4.6 นำแบบวัดเจตคติที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม จากนั้นจึงนำ แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดังนี้

4.6.1 เพิ่มข้อคำถามในตอนที่ 1 จำนวน 2 ข้อ คือที่บ้านมีมูมนหนังสือหรือไม่ และ คุณพ่อ / คุณแม่ เคยให้อ่านหนังสือให้ฟังหรือไม่

4.6.2 เพิ่มข้อคำถามในตอนที่ 2 จำนวน 2 ข้อ รวมเป็น 32 ข้อ

4.7 นำแบบวัดเจตคติที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความสอดคล้องในข้อคำถามเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อหาค่า ความเที่ยงตรงของแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญ ดังกล่าว ได้แก่

4.7.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

4.7.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

4.7.3 ดร.พรณี บุญประกอบ อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.8 นำแบบวัดเจตคติหาค่าความสอดคล้อง (IOC) พบว่าทุกข้อมีค่าดัชนีความ สอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปจำนวน 32 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับนิยามศัพท์ให้สอดคล้องกับ ข้อคำถามการวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4.9 นำแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้ปรับปรุง แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ได้ เพิ่มข้อคำถามอีก 5 ข้อ ได้ข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 37 ข้อ และได้รับการเห็นชอบให้นำไปทดลอง ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบวัดเจตคติต่อการอ่านทั้ง 5 ฉบับ ในระหว่างวันที่ 3 ตุลาคม - 5 ตุลาคม 2551 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 วัน จากนั้นนำมาคำนวณเพื่อวัด หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดเจตคติต่อการอ่านโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach α -Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89 ซึ่งถือว่าเป็นแบบวัด

เจตคติต่อการอ่านที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบวัดเจตคติต่อการอ่านในการเก็บข้อมูลจริงทั้งก่อนและหลังการทดลอง

5. แบบบันทึกหัวข้อสำหรับการสนทนากลุ่ม

แบบบันทึกหัวข้อสำหรับการสนทนากลุ่ม เพื่อการประเมินรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 3 รูปแบบ ด้วยวิธีเชิงคุณภาพ การสนทนากลุ่ม (Group discussion) มีขั้นตอน ดังนี้

- 5.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทั้ง 3 รูปแบบ
- 5.2 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนทนากลุ่ม
- 5.3 สร้างข้อคำถามโดยให้มีข้อคำถามที่ครอบคลุมรูปแบบทั้ง 3 รูปแบบ
- 5.4 กำหนดประเด็นข้อคำถามซึ่งเป็นผลจากการทดลองที่น่าสนใจ 9 ประเด็น คือ
 - 5.4.1 ความเหมาะสมของเอกสารที่อ่าน
 - 5.4.2 ความตั้งใจในการอ่านของนักเรียน
 - 5.4.3 ความเหมาะสมของเวลาในการบันทึกการอ่าน
 - 5.4.4 การเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน
 - 5.4.5 ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเขียนบันทึก
 - 5.4.6 คุณภาพของการเขียนบันทึกการอ่าน
 - 5.4.7 เวลาที่อาจารย์ใช้ในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านของนักเรียน
 - 5.4.8 การมีส่วนร่วมในการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น
 - 5.4.9 การมีส่วนร่วมในการสรุปการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น

5.5 นำประเด็นทั้ง 9 ประเด็นมาจัดสนทนากลุ่ม โดยจัดเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มอาจารย์ มีการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการสนทนากลุ่ม ในวันที่ 24 กรกฎาคม 2552 เวลา 13.00 - 13.40 น. ณ ห้องวิชาการ อาคารสาธิตปทุมวัน 1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มประกอบด้วยรองผู้อำนวยการ การฝ่ายวิชาการซึ่งเป็นผู้ตรวจการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 3 กลุ่ม และอาจารย์ประจำชั้นที่ควบคุมการทดลองทั้ง 3 กลุ่ม รวมจำนวน 7 คน และกลุ่มนักเรียน ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2552 เวลา 12.00 – 12.30 น. ณ ห้องสมุด ชั้น 3 อาคารสาธิตปทุมวัน 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มประกอบด้วยตัวแทนนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 2 คน รวมเป็นนักเรียนจำนวน 6 คน

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การดำเนินการ ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้มีการประชุมเพื่อเตรียม การทดลอง โดยช่วงเปิดภาคเรียนที่ 2 ในสัปดาห์แรก ได้มีการเชิญอาจารย์ประจำชั้นของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มควบคุม อาจารย์ประจำชั้นห้อง 526 จำนวน 2 คน กลุ่มทดลองที่ 1 อาจารย์ประจำชั้นห้อง 522 จำนวน 2 คน กลุ่มทดลองที่ 2 อาจารย์ประจำชั้นห้อง 525 จำนวน 2 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มาประชุมร่วมกับผู้วิจัย โดยให้อาจารย์ประจำชั้นทั้ง 6 คน เป็นผู้ควบคุมการทดลองในกลุ่มของตน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ตรวจการปฏิบัติกิจกรรม “วางทุกงานอ่านทุกคน” ทั้ง 3 รูปแบบ ได้มีการอธิบายถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน อีกทั้งได้อธิบายถึงขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละรูปแบบ ซึ่งมีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน และแจ้งตารางเวลาการปฏิบัติกิจกรรมโดยกำหนดเวลาการปฏิบัติกิจกรรมทุกวันพุธ ระหว่างวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 - 18 กุมภาพันธ์ 2552 จำนวน 11 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที ระยะเวลา 11 สัปดาห์ ดังตาราง 4

ตาราง 4 กำหนดเวลาการปฏิบัติกิจกรรม

กลุ่ม	ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	1	19 พ.ย.51
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	2	26 พ.ย.51
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	3	3 ธ.ค.51
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	4	17 ธ.ค.51
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	5	24 ธ.ค. 51
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	6	14 ม.ค. 52
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	7	21 ม.ค. 52
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	8	28 ม.ค. 52
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	9	4 ก.พ. 52
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	10	11 ก.พ. 52
กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2	11	18 ก.พ.52

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 การดำเนินการทดลองกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1.1 การเตรียมเอกสารที่ใช้ในการอ่าน กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ใช้รูปแบบเดิม ซึ่งใช้บทความที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเตรียมให้จำนวน 6 ครั้ง และนักเรียนเตรียมเอกสารมาอ่านเอง จำนวน 5 ครั้ง โดยไม่จำกัดประเภทของเอกสาร ดังตาราง 5

ตาราง 5 การเตรียมเอกสารในการอ่านของกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	การเตรียมเอกสาร
1	19 พ.ย. 51	บรรณารักษ์
2	26 พ.ย. 51	นักเรียน
3	3 ธ.ค. 51	บรรณารักษ์
4	17 ธ.ค. 51	นักเรียน
5	24 ธ.ค. 51	บรรณารักษ์
6	14 ม.ค. 52	นักเรียน
7	21 ม.ค. 52	บรรณารักษ์
8	28 ม.ค. 52	นักเรียน
9	4 ก.พ. 52	บรรณารักษ์
10	11 ก.พ. 52	นักเรียน
11	18 ก.พ. 52	บรรณารักษ์

2.1.2 วันพุธที่ 19 พฤศจิกายน 2551 เป็นวันที่เริ่มการทดลองครั้งที่ 1 ซึ่งนักเรียนต้องไปรับเอกสารที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเตรียมให้ มาอ่านพร้อมกับอาจารย์ประจำชั้น อ่านจบช่วยกันสรุปเรื่องด้วยการพูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เสร็จแล้วนักเรียนสรุปการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ

2.1.3 วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2551 เป็นวันที่ทำการทดลองครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นวันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสารมาอ่านเอง นักเรียนต่างคนต่างอ่านเอกสารที่ตนเองเตรียมมา อ่านเสร็จ นักเรียนสรุปการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ อาจารย์ประจำชั้นเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติกิจกรรม ไม่ได้ร่วมอ่านและไม่ได้ร่วมการสรุปเรื่องที่อ่าน

2.1.4 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเหมือนครั้งที่ 1 จำนวน 6 ครั้ง และปฏิบัติกิจกรรมเหมือนครั้งที่ 2 จำนวน 5 ครั้ง สลับกันไปจนถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 เป็นครั้งสุดท้าย (ครั้งที่ 11)

2.2 การดำเนินการทดลองกลุ่มทดลองที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 เป็นกลุ่มที่ใช้รูปแบบที่ 1 มีการกำหนดชนิดของเอกสารที่อ่านเป็นบทความ โดยให้นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกบทความที่จะอ่านเอง ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ชอบและสนใจ และนำบทความที่ตนเองคัดเลือกมาอ่านครั้งละ 1 บทความ รวมบทความที่นักเรียนแต่ละคนต้องเตรียมจำนวน 11 บทความ

2.2.2 วันพุธที่ 19 พฤศจิกายน 2551 เป็นวันที่เริ่มการทดลองครั้งที่ 1 นักเรียนอ่านแล้วสรุปการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ

2.2.3. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเหมือนเดิมทุกครั้งต่อเนื่องทุกสัปดาห์ ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 เป็นครั้งสุดท้าย (ครั้งที่ 11)

2.2.4 อาจารย์ประจำชั้นเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 11 ครั้ง ไม่ได้ร่วมอ่านและไม่ได้ร่วมการสรุปเรื่องที่อ่าน

2.3 การดำเนินการทดลองกลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.3.1 กลุ่มทดลองที่ 2 เป็นกลุ่มที่ใช้รูปแบบที่ 2 มีการกำหนดชนิดของเอกสารที่อ่านเป็นบทความ โดยให้นักเรียนเป็นผู้คัดเลือกบทความที่จะอ่านซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับตนเองชอบและสนใจจำนวน 1 บทความ รวมบทความที่ต้องเตรียมจำนวนทั้งสิ้น 1 บทความ นักเรียนทุกคนส่งบทความให้อาจารย์ประจำชั้น ภายในวันพุธที่ 5 พฤศจิกายน 2551 จากนั้นคณะกรรมการคัดเลือกบทความ จำนวน 11 บทความ จากบทความที่นักเรียนในห้องเรียนส่งมาทั้งหมด 50 บทความ ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกบทความ คือ มีความยาวของบทความไม่เกิน 2 หน้ากระดาษ A4 มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย ไม่ขัดต่อศีลธรรมและประเพณี มีประโยชน์ มีการพิมพ์ที่ถูกต้อง ชัดเจน อ่านง่าย และมีแหล่งอ้างอิง จากนั้นอาจารย์ประจำชั้นนำบทความที่ได้รับการคัดเลือกทั้ง 11 บทความไปสำเนา บทความละ 52 ชุด (นำไปใช้สัปดาห์ละ 1 บทความ จำนวน 52 ชุด) บทความที่นำไปใช้ดังตาราง 6

ตาราง 6 การเตรียมเอกสารในการอ่านของกลุ่มทดลองที่ 2

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	บทความที่อ่าน
1	19 พ.ย. 51	ภาวะโลกร้อน
2	26 พ.ย. 51	สมองดี...ด้วย 9 เทคนิค
3	3 ธ.ค. 51	เหตุใดคนญี่ปุ่นจึงไม่ดื่มชาเขียวแช่เย็น
4	17 ธ.ค. 51	แปรงฟัน-ขัดฟันทุกวัน ช่วยให้อายุยืนเกือบ 10 ปี
5	24 ธ.ค. 51	“ซ็อกโกแลต” ขนมหวานธรรมดาที่ไม่ธรรมดา
6	14 ม.ค. 52	จริงหรือที่เมลามีนอาจก่อมะเร็งหากใส่อาหารร้อน
7	21 ม.ค. 52	คนไทยเริ่มส่ง ส.ค.ส.ให้กันตั้งแต่เมื่อใด
8	28 ม.ค. 52	10 โรคประหลาดที่ไม่น่าเป็นที่สุดในโลก
9	4 ก.พ. 52	ภัยสุขภาพ จากบรรจุภัณฑ์พลาสติก
10	11 ก.พ. 52	14 วิธีขับถ่ายปัสสาวะเพื่อสุขภาพที่ดี
11	18 ก.พ. 52	ยิ่งนอนดึกยิ่งเร่งวันตาย

2.3.2 วันพุธที่ 19 พฤศจิกายน 2551 เป็นวันที่เริ่มการทดลองครั้งที่ 1 อาจารย์ประจำชั้นนำบทความที่สำเนาเตรียมไว้ แจกให้นักเรียนและอาจารย์ประจำชั้น นักเรียนอ่านพร้อมกับอาจารย์ประจำชั้น อ่านจบช่วยกันสรุปเรื่องด้วยการพูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเสร็จแล้วนักเรียนสรุปการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ

2.3.3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเหมือนเดิมทุกครั้งต่อเนื่องทุกสัปดาห์ ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 เป็นครั้งสุดท้าย (ครั้งที่ 11)

2.3.4 อาจารย์ประจำชั้นเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติกิจกรรม ร่วมอ่านบทความและร่วมสรุปการอ่านทั้ง 11 ครั้ง

2.4 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ผู้วิจัยแจกแบบวัดเจตคติต่อการอ่านให้นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม จำนวน 49 ชุด กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 50 ชุด และกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 50 ชุด ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552 ได้รับแบบวัดเจตคติต่อการอ่านที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 149 ชุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม

3.1 นำประเด็นทั้ง 9 ประเด็นมาสนทนากลุ่ม มีการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการสนทนากลุ่ม โดยจัดเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มอาจารย์ในวันที่ 24 กรกฎาคม 2552 เวลา 13.00 - 13.40 น. ณ ห้องวิชาการ อาคารสาธิตปทุมวัน 1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มประกอบด้วยรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการซึ่งเป็นผู้ตรวจการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 3 กลุ่ม และอาจารย์ประจำชั้นที่ควบคุมการทดลองทั้ง 3 กลุ่ม รวมจำนวน 7 คน และกลุ่มนักเรียน ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2552 เวลา 12.00 - 12.30 น. ณ ห้องสมุด ชั้น 3 อาคารสาธิตปทุมวัน 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มประกอบด้วยตัวแทนนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 2 คน รวมเป็นนักเรียนจำนวน 6 คน

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มกับกลุ่มอาจารย์และกลุ่มตัวแทนนักเรียนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดัง ต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล จากการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบวัดเจตคติต่อการอ่านที่สมบูรณ์จำนวน 149 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ดังนี้

1.1.1 ใช้ค่าร้อยละ วิเคราะห์ ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของ นักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับผลการเรียน ที่บ้านมีหนังสือหรือไม่ และคุณพ่อ / คุณแม่ เคยให้อ่านหนังสือให้ฟังหรือไม่

1.1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูล เจตคติต่อการอ่าน ทั้งก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งข้อคำถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้สึก ทำที่ และความคิดเห็นของ นักเรียนต่อการอ่าน ทั้งในทางบวกและทางลบ โดยให้ผู้ตอบตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) โดยกำหนดคะแนนของแต่ละ ตัวเลือกเป็น 5 4 3 2 และ 1 ที่มีความหมายในทางบวก ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

ส่วนข้อคำถามที่มีความหมายไปในทางลบ ได้คะแนนกลับกัน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดให้	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้	4	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน

โดยวิเคราะห์เป็นภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยแบบอิงเกณฑ์เป็นคะแนน 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 37 - 86 หมายถึง นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านในระดับต่ำ

คะแนน 87 - 135 หมายถึง นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านในระดับปานกลาง

คะแนน 136 -185 หมายถึง นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านในระดับสูง

1.1.3 ใช้ค่าสถิติ t-test แบบ dependent วิเคราะห์เปรียบเทียบ เจตคติต่อการอ่าน ภายในกลุ่ม ก่อนและหลัง การทดลอง ของกลุ่มทดลอง ที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

1.1.4 ใช้ค่าสถิติ t-test แบบ Independent วิเคราะห์เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 จำแนกตามเพศ

1.1.5 ใช้ค่าสถิติ F-test วิเคราะห์เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลอง ที่ 2

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม

2.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาโดยละเอียดภายหลังเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่ม ซึ่งดำเนินการ ต่อเนื่องจากการสนทนากลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยใช้เทปบันทึกเสียงบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยนำเทปบันทึกเสียงการสนทนากลุ่มมาถอดเทปแบบคำต่อคำในรูปของแฟ้มเอกสาร ซึ่งแบ่งแฟ้มเอกสารออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นประเด็นข้อคำถาม และส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์การสนทนากลุ่ม

2.2.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล โดยพิจารณาว่า ผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงคุณภาพสอดคล้องกับผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงปริมาณหรือไม่ อย่างไร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
4. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
5. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
 - 5.1 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มควบคุม
 - 5.2 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มทดลองที่ 1
 - 5.3 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มทดลองที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับผลการเรียน						
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 2.99	1	0.7	3	2.7	4	2.7
คะแนนเฉลี่ย 3.00 - 3.49	59	39.6	27	18.1	86	57.7
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.00	24	16.1	35	23.5	59	39.6
รวม	84	56.4	65	43.6	149	100.0
มมหนังสือที่บ้าน						
มี	80	95.24	56	86.15		
ไม่มี	4	4.76	9	13.85		
รวม	84	100.00	65	100.00		
อ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง						
เคย	78	92.86	59	90.77		
ไม่เคย	6	7.14	6	9.23		
รวม	84	100.00	65	100.00		

จากตาราง 7 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย (ร้อยละ 56.4) มีระดับผลการเรียนคะแนนเฉลี่ย 3.00 - 3.49 (ร้อยละ 57.7) นักเรียนชายมีมมหนังสือที่บ้าน (ร้อยละ 95.24) นักเรียนหญิงมีมมหนังสือที่บ้าน (ร้อยละ 86.15) นักเรียนชายเคยอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง (ร้อยละ 92.86) และนักเรียนหญิงเคยอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง (ร้อยละ 90.77)

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม

		กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	F
เจตคติต่อการอ่าน	$\bar{X}$	107.39	105.08	106.74	0.406

$$F_{(0.5df2,146)} = 3.06$$

จากตาราง 8 แสดงว่า เจตคติต่อการอ่าน ก่อนทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันนั่นเอง

3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม

	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
กลุ่มควบคุม	49	107.39	12.92	134.33	18.56	- 8.946*
กลุ่มทดลองที่ 1	50	105.08	11.88	131.94	15.36	- 9.506*
กลุ่มทดลองที่ 2	50	106.74	14.54	132.82	20.63	- 6.944*

$$t_{(0.5df48-4)} = 1.671$$

จากตาราง 9 แสดงว่า เจตคติต่อการอ่าน ก่อนและหลังทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือแตกต่างกันนั่นเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ข้อที่ 2 และข้อที่ 3

4. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏ ดังตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม

	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	F
เจตคติต่อการอ่าน $\bar{X}$	134.33	131.94	132.82	0.807

$$F_{(0.5df2,146)} = 3.06$$

จากตาราง 10 แสดงว่า เจตคติต่อการอ่าน หลังทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4

5. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

5.1 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มควบคุม ปรากฏ ดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มควบคุม

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	26	132.77	18.44	-0.620
หญิง	23	136.09	18.95	

$$t_{(.05)(47)} = 2.000$$

จากตาราง 11 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุม ที่มีเพศต่างกัน มีเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 5

5.2 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มทดลองที่ 1 ปรากฏ ดังตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มทดลองที่ 1

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	29	133.93	15.69	1.08
หญิง	21	129.19	14.81	

$$t_{(.05)(47)} = 2.000$$

จากตาราง 12 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่มีเพศต่างกัน มีเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 6

5.3 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏ ดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กลุ่มทดลองที่ 2

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	29	134.93	17.75	0.85
หญิง	21	129.90	24.21	

$$t_{(0.05/47)} = 2.000$$

จากตาราง 13 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่มีเพศต่างกัน มีเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 7

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกหัวข้อสำหรับการสนทนากลุ่ม เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการสรุปความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน ตามประเด็นในการสนทนากลุ่มที่น่าสนใจ 9 ประเด็น สรุปผลได้ ดังนี้

6.1 ความเหมาะสมของเอกสารที่อ่าน

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทูกงานอ่านทุกคน" ที่มีความเหมาะสมของเอกสารที่อ่านมากที่สุด คือ รูปแบบที่ 2 เพราะเอกสารที่อ่านนั้นเป็นบทความที่ได้รับการคัดเลือกมาจากคณะกรรมการคัดเลือกบทความ และคัดเลือกจากบทความที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน ที่นักเรียนแต่ละคนเลือกมา และเป็นบทความที่เป็นความรู้ ซึ่งมีความยาวไม่มากเกินไป คัดเลือกมาครั้งละ 1 บทความแล้วนำมาสำเนาให้นักเรียนและอาจารย์อ่านเหมือนกันทั้งหมด และการที่นักเรียนทุกคนในห้องได้อ่านบทความเดียวกันหมด รวมทั้งอาจารย์ประจำชั้นได้อ่านด้วยนั้นดีมาก เป็นการสร้างบรรยากาศในการอ่านร่วมกัน เริ่มพร้อมกันและจบในเวลาใกล้เคียงกัน ดังที่รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กล่าวว่า การที่ให้นักเรียนเป็นผู้เลือกบทความที่จะอ่านเองนั้นดีมาก เพราะถ้านักเรียนได้อ่านในเรื่องที่ตนเองสนใจจะทำให้นักเรียนมีความสุขในการอ่าน และมีความต้องการที่จะอ่านต่อเนื่อง อีกทั้งยังเห็นด้วยกับการที่จะให้ทุกคนในห้องเรียนได้อ่านบทความเรื่องเดียวกันรวมถึงอาจารย์ประจำชั้นด้วย เพราะสามารถกำหนดเวลาในการอ่านและการบันทึกการอ่านได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าว

ของตัวแทนนักเรียนคนหนึ่ง กล่าวว่า บทความที่อ่านเป็นบทความที่เหมาะสมดี เพราะมี
คณะกรรมการคัดเลือกจากบทความที่แต่ละคนส่งมาซึ่งเป็นบทความที่อยู่ในความสนใจของทุก ๆ
คนอยู่แล้ว และมีความยาวไม่มากเกินไป

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน”วางทุกงานอ่านทุกคน” ที่ไม่เหมาะสม
คือ รูปแบบเดิม และรูปแบบที่ 1 เพราะเอกสารที่ใช้ในการอ่านของทั้ง 2 รูปแบบยังไม่เหมาะสม
คือรูปแบบเดิม หากเป็นบทความที่บรรณาธิกร์เตรียมให้มีความเหมาะสมดี แต่จะพบปัญหาที่
เอกสารที่นักเรียนเตรียมมาอ่านเอง ซึ่งมีหลายประเภท เช่น หนังสือนวนิยาย วรรณกรรมเด็ก
หนังสือการ์ตูน นิตยสาร เป็นต้น และบางครั้งนักเรียนบางคนไม่เตรียมเอกสารมา นำตำราเรียน
ขึ้นมาอ่าน การที่นักเรียนอ่านหนังสือดังกล่าวทำให้มีปัญหาในด้านการอ่านไม่ทันตามเวลา และ
นักเรียนไม่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้ทันตามเวลาเช่นกัน ส่วนรูปแบบที่ 1 ให้นักเรียนเตรียม
เอกสารมาเองซึ่งกำหนดให้เป็นบทความ โดยให้นักเรียนเป็นผู้เลือกบทความที่ชอบและเตรียม
มาเองนั้น มีความเหมาะสมดี แต่มีปัญหาตรงที่นักเรียนบางคนไม่รับผิดชอบไม่นำบทความมาอ่าน
จึงทำให้เกิดปัญหาไม่มีบทความที่จะอ่าน ต้องแก้ปัญหาโดยการให้อ่านเอกสารอะไรก็ได้ ส่วนใหญ่
จะนำหนังสือตำราเรียนขึ้นมาอ่านซึ่งไม่เหมาะสม ดังที่อาจารย์บุณทริกา วิศวสมภพ ผู้ควบคุม
การทดลองของกลุ่มควบคุม กล่าวว่านักเรียนไม่ค่อยรับผิดชอบ ไม่เตรียมเอกสารที่จะอ่านมา
บางคนหยิบหนังสือเรียนขึ้นมาอ่านซึ่งไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับนักเรียนที่เป็นตัวแทนจาก
กลุ่มทดลองที่ 1 กล่าวว่า การเตรียมบทความมาอ่านเองทุกครั้งนั้นดีที่ได้เลือกบทความที่สนใจมา
อ่านได้ แต่มีปัญหาตรงที่บางครั้งไม่ได้เตรียมมา ต้องเสียเวลาไปหาหนังสือจากมุมความรู้
คู่มือเรียนของห้องมาอ่าน หรือบางครั้งต้องหยิบหนังสือตำราเรียนขึ้นมาอ่าน

6.2 ความตั้งใจในการอ่านของนักเรียน

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
”วางทุกงานอ่านทุกคน” ที่ความตั้งใจในการอ่านของนักเรียนเหมาะสมดี คือ รูปแบบที่ 2
เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเป็นอย่างดีและอ่านได้ทันตามเวลาที่กำหนด ดังที่
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กล่าวว่า ทุกกลุ่ม นักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการอ่าน
มีบางคนเท่านั้นที่ขาดความสนใจ เพราะนักเรียนขาดการฝึกฝนการอ่านมาตั้งแต่เด็ก รูปแบบที่ 2
นักเรียนจะมีความตั้งใจมากที่สุด เพราะนักเรียนไม่ต้องเสียเวลาในการเตรียมหรือหาเอกสารเพื่อ
การอ่าน เริ่มกิจกรรมการอ่านได้เลยเพราะมีบทความที่เตรียมไว้แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ ตัวแทน
นักเรียนที่กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเป็นอย่างดีและอ่านได้ทันตามเวลาที่กำหนด
เพราะอาจารย์ประจำชั้นจะคอยเตือนให้เริ่มอ่านพร้อมกัน และสรุปพร้อม ๆ กัน

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน”วางทุกงานอ่านทุกคน” ที่ความตั้งใจใน
การอ่านของนักเรียนไม่เหมาะสม คือ รูปแบบเดิมและรูปแบบที่ 1 เพราะการที่นักเรียนไม่เตรียม
เอกสารมาอ่านนั้น ทำให้นักเรียนเสียเวลาในการค้นหาเอกสารที่อ่าน กว่าจะเริ่มอ่านได้ทำให้
เสียเวลาไปมาก ทำให้ไม่ได้เริ่มอ่านพร้อมคนอื่น และยังทำให้เพื่อนที่นั่งใกล้ ๆ ไม่มีสมาธิด้วย

ดังคำกล่าวของอาจารย์อรรถ เจนจิตศิริ ผู้ควบคุมการทดลองกลุ่มควบคุม กล่าวว่า หากเป็นวันที่อ่านบทความซึ่งบรรณารักษ์เตรียมให้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเป็นอย่างดี เพราะอาจารย์จะได้อ่านไปพร้อมๆ กับนักเรียนและได้อ่านเรื่องเดียวกัน ส่วนวันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสารอ่านเอง นักเรียนที่เตรียมเอกสารมาก็มีความตั้งใจเป็นอย่างดี ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้เตรียมเอกสารมาก็จะเสียเวลาหาเอกสารที่จะอ่าน ทำให้ไม่ได้เริ่มอ่านพร้อมคนอื่น และยังทำให้เพื่อนที่นั่งใกล้ ๆ ไม่มีสมาธิไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับนักเรียนที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มทดลองที่ 1 กล่าวว่า ส่วนใหญ่มีความตั้งใจเป็นอย่างดี มีส่วนน้อยที่ไม่ตั้งใจ และยังขาดสมาธิในการอ่านเนื่องจากไม่ได้เตรียมบทความมาอ่าน

6.3 ความเหมาะสมของเวลาในการบันทึกการอ่าน

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทูลงานอ่านทุกคน" รูปแบบที่ 2 มีเวลาในการบันทึกการอ่านที่เหมาะสมที่สุด เพราะนักเรียนที่อ่านบทความเดียวกันกับอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์และนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อน แล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปเรื่องลงสมุดบันทึกการอ่าน จะทำให้นักเรียนเขียนสรุปได้เร็วขึ้น เสร็จทันเวลาและสรุปได้ครบทุกประเด็น ดังที่รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านลงสมุดบันทึกการอ่านได้ทันตามเวลาที่กำหนด แต่ประสิทธิภาพในการบันทึกแตกต่างกัน เพราะเวลาน้อย บางคนไม่รู้ว่าจะบันทึกอะไร กว่าจะเริ่มได้ก็เสียเวลาไปมาก จึงรีบเขียน ๆ ให้เสร็จ อาจจะเขียนไม่สวย ไม่เรียบร้อย สรุปไม่ครบประเด็น แต่นักเรียนที่อ่านบทความเดียวกันกับอาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์และนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูด แล้วนักเรียนจึงเขียนสรุป จะทำให้นักเรียนเขียนได้ทันเวลาและสรุปได้ครบทุกประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับตัวแทนนักเรียนจาก กลุ่มทดลองที่ 2 กล่าวว่า ส่วนใหญ่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านลงสมุดบันทึกการอ่านได้ทันตามเวลาที่กำหนด เพราะอาจารย์ช่วยสรุปเรื่องเป็นแนวทางให้แล้ว

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทูลงานอ่านทุกคน" ที่มีเวลาในการบันทึกการอ่านไม่เหมาะสม คือ รูปแบบเดิมและรูปแบบที่ 1 เพราะการที่นักเรียนอ่านหนังสือตำราเรียน และหนังสือประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บทความ ทำให้นักเรียนเขียนสรุปได้ไม่ทันเวลา เพราะใช้เวลาในการอ่านมากเกินไป และบางคนก็อ่านบทความที่ตนเองเตรียมมาที่ยาวเกินไป หรือเป็นวิชาการที่ยากเกินไป จะทำให้เขียนสรุปไม่ได้ ดังที่อาจารย์บุศราคม ช่างชัย ผู้ควบคุมการทดลองกลุ่มทดลองที่ 1 กล่าวว่า มีนักเรียนส่วนใหญ่สรุปเรื่องลงสมุดบันทึกการอ่านไม่ทันต้องให้เวลาเพิ่ม เนื่องจากนักเรียนบางคนไม่รู้ว่าจะบันทึกอะไร ไม่รู้จะเริ่มอย่างไร กว่าจะเริ่มได้ก็เสียเวลาไปมาก สอดคล้องกับตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มควบคุม กล่าวว่า บางครั้งใช้เวลาในการอ่านมากเกินไปและเขียนสรุปเรื่องที่อ่านไม่ได้ เพราะนำหนังสือวรรณกรรมมาอ่าน เรื่องที่อ่านยังไม่จบก็อ่านไปเรื่อย ๆ ทำให้เขียนบันทึกการอ่านไม่ทัน และบางครั้งสรุปเรื่องที่อ่านไม่ได้จึงเสียเวลา

6.4 การเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

"วางทูลงานอ่านทุกคน" ที่มีการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านเหมาะสมดี คือ รูปแบบที่ 2 เพราะ นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้ เป็นอย่างดี เพราะอาจารย์อ่านไปพร้อม ๆ กับนักเรียนและได้อ่านเรื่องเดียวกัน และอาจารย์กับนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อน แล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกการอ่าน ทำให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี สรุปได้ตรงประเด็นและครบทุกประเด็น ดังที่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้ แต่ประสิทธิภาพในการบันทึกแตกต่างกัน ขึ้นกับเอกสารที่อ่าน ถ้าอ่านเรื่องที่ตนเองสนใจก็สามารถเขียนสรุปได้เป็นอย่างดี แต่บางคนเลือกเรื่องที่น่าสนใจมาเป็นเรื่องที่ซับซ้อน และยากเกินไปสำหรับนักเรียน การเขียนสรุปจึงทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ไม่ตรงประเด็น ไม่ครบทุกประเด็น แต่นักเรียนที่อ่านบทความเดียวกันกับอาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์กับนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อนแล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปจะทำให้ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี ตรงประเด็น และครบทุกประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับตัวแทนนักเรียนจาก กลุ่มทดลองที่ 2 กล่าวว่า ส่วนใหญ่สามารถทำการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้เป็นอย่างดี เพราะอาจารย์อ่านไปพร้อม ๆ กับนักเรียนและได้อ่านเรื่องเดียวกัน และอาจารย์กับนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อนแล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกการอ่าน

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทูลงานอ่านทุกคน" ที่มีการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านไม่เหมาะสม คือ รูปแบบเดิม เพราะ หากเป็นวันที่อ่านบทความที่บรรณาธิการเตรียมให้ นักเรียนส่วนใหญ่จะเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้เป็นอย่างดี เพราะอาจารย์อ่านไปพร้อม ๆ กับนักเรียนและได้อ่านเรื่องเดียวกัน อาจารย์และนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อน แล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกการอ่าน ส่วนวันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสารอ่านเอง นักเรียนซึ่งเตรียมเอกสารที่เป็นหนังสือและนักเรียนที่อ่านตำราเรียนจะสรุปได้ไม่ทันเวลา เพราะใช้เวลาในการอ่านมากเกินไป และเมื่อมีเวลาน้อยลงทำให้เขียนสรุปได้ไม่ดีเท่าที่ควร เช่น สรุปไม่ครบประเด็น นอกจากเรื่องที่อ่านมาโดยไม่มีการสรุปเป็นต้น ดังที่อาจารย์บุญทริก วิศวสมภพผู้ควบคุมการทดลอง กลุ่มทดลองที่ 1 กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะทำการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้เป็นอย่างดี มีนักเรียนบางคนไม่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้เนื่องจากเรื่องที่เลือกมาอ่านเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ยาวเกินไปและยากเกินไปสำหรับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของตัวแทนนักเรียน กล่าวว่า วันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสารมาอ่านเอง นักเรียนที่เตรียมเอกสารที่เป็นหนังสือและนักเรียนที่อ่านตำราเรียนจะสรุปได้ไม่ทันเวลา เพราะใช้เวลาในการอ่านมากเกินไป และเมื่อมีเวลาน้อยลงทำให้เขียนสรุปได้ไม่ดีเท่าที่ควร เช่น สรุปไม่ครบประเด็น ส่วนใหญ่จะลอกจากเรื่องที่อ่านมาโดยไม่มีการสรุป

6.5 ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเขียนบันทึก จากการสนทนากลุ่มพบว่า

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทูลงานอ่านทุกคน" ที่ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเขียนบันทึก มีความเหมาะสมดี

คือทั้ง 3 รูปแบบ เพราะประโยชน์ที่นักเรียนได้รับเหมือนกัน คือ คือได้พัฒนาทางด้านความคิด และด้านลายมือ ได้ฝึกการสรุปใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านและได้นำเทคนิคนี้ไปใช้กับการเรียน ทุกวิชา และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการเขียนบันทึกจากการอ่าน คือ นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทย ได้ถูกต้อง การสะกดถูกต้อง ตลอดจนนักเรียนสามารถบันทึกสิ่งที่นักเรียนได้รับประโยชน์จากการ อ่านแล้วจดบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่ประทับใจไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของตัวแทน นักเรียนจากกลุ่มควบคุม กล่าวว่า การเขียนบันทึกได้ประโยชน์เพราะเป็นการฝึกสรุปจับใจความ เรื่องที่อ่าน

6.6 คุณภาพของการเขียนบันทึกการอ่าน

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทุกงานอ่านทุกคน" ที่คุณภาพของการเขียนบันทึกการอ่านเหมาะสมที่สุด คือ รูปแบบที่ 2 นักเรียนส่วนใหญ่เขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้เป็นอย่างดี และคุณภาพของการ เขียนบันทึกการอ่านก็จะมีดี ครอบคลุมทุกประเด็น เพราะอาจารย์อ่านไปพร้อม ๆ กับนักเรียนและได้ อ่านเรื่องเดียวกัน อาจารย์และนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อนแล้วนักเรียนจึงเขียน สรุปลงในสมุดบันทึกการอ่าน ดังที่อาจารย์กรณิการ์ ปัญญาวิชัย อาจารย์ผู้ควบคุมการทดลอง กลุ่มทดลองที่ 2 กล่าวว่านักเรียนส่วนใหญ่จะทำการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้ เป็นอย่างดี ครอบคลุมทุกประเด็น เพราะอาจารย์อ่านไปพร้อม ๆ กับนักเรียนและได้อ่านเรื่องเดียวกัน และอาจารย์กับนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อนแล้ว ทำให้คุณภาพของการเขียน บันทึกการอ่านดี มีข้อผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การสะกดคำต่าง ๆ ได้ไม่ถูกต้อง ลายมือ อ่านยาก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มการทดลองที่ 2 กล่าวว่า การที่อาจารย์มีส่วนร่วมในการช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อนนั้นดีมาก ทำให้เป็นแนวทาง สำหรับการเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี เพราะบางครั้งอ่านจบแล้วยังไม่รู้จะเริ่มสรุปอย่างไรดี หากอาจารย์ได้ช่วยสรุปเป็นแนวทางให้ทำให้ง่ายยิ่งขึ้น

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทุกงานอ่านทุกคน" ที่คุณภาพของการ เขียนบันทึกการอ่านไม่เหมาะสม คือ รูปแบบที่เดิม และรูปแบบที่ 1 เพราะวันที่นักเรียนต้อง เตรียมเอกสารอ่านเอง นักเรียนที่เตรียมเอกสารที่เป็นหนังสือและนักเรียนที่อ่านตำราเรียนจะสรุปได้ ไม่ทันเวลา เพราะใช้เวลาในการอ่านมากเกินไป และเมื่อมีเวลาน้อยลงทำให้เขียนสรุปได้ไม่ดี เท่าที่ควร เขียนผิดพลาดเยอะ และคุณภาพของการเขียนบันทึกการอ่านก็ไม่ดี ไม่ครอบคลุม ทุกประเด็น คัดลอกเรื่องที่อ่านมาไม่ได้สรุปเรื่อง ดังที่อาจารย์บุศราคม ช่างชัย กล่าวว่า นักเรียน บางคนไม่สามารถเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้ ต้องให้เวลาเพิ่มมากขึ้นคือให้อ่านซ้ำอีก และบางคนเสร็จทันเวลาแต่ลอกสิ่งที่อ่านลงในสมุดบันทึกไม่ใช้การเขียนสรุปที่ดี

6.7 เวลาที่อาจารย์ใช้ในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านของนักเรียน

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

“วางทูลงานอ่านทุกคน” ที่เวลาที่อาจารย์ใช้ในการตรวจสอบบันทึกการอ่านของนักเรียนเหมาะสมที่สุด คือ รูปแบบที่ 2 เพราะใช้เวลาในการตรวจน้อยมาก อาจารย์รู้เรื่องที่นักเรียนทุกคนอ่าน และอาจารย์ร่วมกับนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อนแล้วจึงเขียนสรุปลงบันทึกการอ่าน ทำให้ตรวจง่ายและใช้เวลาในการตรวจน้อย ดังที่อาจารย์กรรณิการ์ ปัญญาวิชัย กล่าวว่า ในการตรวจสอบบันทึกการอ่านของนักเรียนใช้เวลาไม่นาน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่บันทึกได้ตรงประเด็นครบทุกประเด็น เพราะอาจารย์อ่านไปพร้อม ๆ กับนักเรียนและได้อ่านเรื่องเดียวกัน และอาจารย์กับนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อน แล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปลงสมุดบันทึกการอ่าน นักเรียนจึงเขียนสรุปลงบันทึกการอ่านเหมือน ๆ กัน จึงง่ายต่อการตรวจมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มทดลองที่ 2 กล่าวว่า อาจารย์ใช้เวลาในการตรวจไม่นานเพราะนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านเหมือน ๆ กัน เพราะอาจารย์ช่วยสรุปเป็นแนวทางให้แล้ว

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน“วางทูลงานอ่านทุกคน” ที่อาจารย์ใช้เวลาในการตรวจสอบบันทึกการอ่านของนักเรียนไม่เหมาะสม คือ รูปแบบที่ 1 เพราะอาจารย์ต้องใช้เวลาในการตรวจนานมาก เนื่องจากนักเรียนทั้งหมด 49 คน อ่าน 49 บทความไม่ซ้ำกัน หากจะตรวจให้ละเอียดต้องอ่านทุกบทความของนักเรียนทุกคน จึงใช้เวลามากในการตรวจ อาจารย์ไม่สามารถตรวจเรื่องคุณภาพของการบันทึกการอ่านได้ อาจารย์ตรวจเฉพาะการเขียนสะกดถูกต้องหรือเขียนครบทุกหัวข้อหรือไม่เท่านั้น เพราะอาจารย์ไม่ได้อ่านเรื่องเดียวกับนักเรียน ดังที่อาจารย์อัจฉรา สุเสวี กล่าวว่า แรก ๆ ก็ให้นักเรียนแนบทความที่อ่านมาให้อาจารย์อ่านด้วยแต่เสียเวลามาก หลัง ๆ ก็ไม่ได้อ่านตรวจแค่ว่าเขียนครบทุกหัวข้อหรือไม่ และเรื่องการเขียนสะกดถูกต้องหรือไม่เท่านั้น เพราะอาจารย์มีงานมาก ไม่มีเวลา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มทดลองที่ 1 กล่าวว่า อาจารย์คงจะต้องใช้เวลามากในการตรวจสอบบันทึกการอ่านนานมาก เพราะนักเรียนทั้งหมด 49 คน อ่าน 49 บทความไม่ซ้ำกัน

6.8 การมีส่วนร่วมในการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน“วางทูลงานอ่านทุกคน” ที่การมีส่วนร่วมในการอ่านของอาจารย์ประจำชั้นเหมาะสมที่สุด คือ รูปแบบที่ 2 เพราะอาจารย์มีส่วนร่วมในการอ่าน ได้อ่านบทความเรื่องเดียวกันกับนักเรียน และมีส่วนร่วมในการช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อน แล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน ดังที่อาจารย์อรทัย เจริญจิตศิริ กล่าวว่า หากเป็นวันที่อ่านบทความที่บรรณารักษ์เตรียมให้ อาจารย์จะมีส่วนร่วมร่วมกับนักเรียน อาจารย์ได้อ่านบทความเรื่องเดียวกันกับนักเรียน และมีส่วนร่วมในการช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อน แล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน ส่วนวันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสารอ่านเอง อาจารย์จะไม่มีส่วนร่วมในการอ่าน การที่อาจารย์ประจำชั้นมีส่วนร่วมในการอ่าน และได้อ่านเรื่องเดียวกับนักเรียนทั้งห้องอย่างในกลุ่มทดลองที่ 2 นั้นดีมาก เพราะอาจารย์จะช่วยนักเรียนให้พัฒนาต่าง ๆ ได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มทดลองที่ 2 กล่าวว่า อาจารย์มีส่วนร่วมในการอ่าน ได้อ่าน

บทความเรื่องเดียวกันกับนักเรียน และมีส่วนร่วมในการช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อน แล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน"วางทูลงานอ่านทุกคน" ที่การมีส่วนร่วมในการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น ที่ไม่เหมาะสมที่สุด คือ รูปแบบเดิม และ รูปแบบที่ 1 หากเป็นวันที่อ่านบทความที่บรรณารักษ์เตรียมให้ อาจารย์จะมีส่วนร่วมกับนักเรียน อาจารย์ได้อ่านบทความเรื่องเดียวกันกับนักเรียน และมีส่วนร่วมในการช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อนแล้วนักเรียนจึงเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน ส่วนวันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสารอ่านเอง อาจารย์จะไม่มีส่วนร่วมในการอ่านและการสรุปการอ่าน ดังที่อาจารย์อัฉรา สุเสวี กล่าวว่า อาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในการอ่าน เพียงแต่ดูแลควบคุมให้อ่านเท่านั้น ซึ่งไม่ดีเลย ซึ่งสอดคล้องกับตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มทดลองที่ 1 กล่าวว่า ชอบวันที่อาจารย์ร่วมกิจกรรมการอ่านด้วย เพราะอาจารย์ช่วยชี้แนะหลาย ๆ อย่าง ส่วนวันที่อ่านเองและอาจารย์ไม่ร่วมอ่านด้วย บางคนไม่อ่าน นั่งเล่น นั่งทำกิจกรรมอย่างอื่นแทน

6.9 การมีส่วนร่วมในการสรุปการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น

จากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน"วางทูลงานอ่านทุกคน" ที่การมีส่วนร่วมในการสรุปการอ่านของอาจารย์ประจำชั้นเหมาะสมที่สุด คือ รูปแบบที่ 2 เพราะอาจารย์ได้อ่านบทความเรื่องเดียวกันกับนักเรียน และมีส่วนร่วมในการช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อนจะช่วยให้เด็กเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้เป็นอย่างดี ดังที่รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กล่าวว่า การที่อาจารย์ประจำชั้นมีส่วนร่วมในการอ่าน และได้อ่านเรื่องเดียวกับนักเรียนทั้งห้องอย่างในกลุ่มทดลองที่ 2 นั้นดีมาก เพราะอาจารย์สามารถมีส่วนร่วมในการสรุปเรื่องที่อ่านได้ และนักเรียนก็จะสามารถเขียนสรุปการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มทดลองที่ 2 กล่าวว่า การที่อาจารย์ประจำชั้นมีส่วนร่วมในการสรุปการอ่านนั้นดีมาก ช่วยนักเรียนในการเขียนสรุปได้มาก ทำให้นักเรียนสรุปได้ถูกต้องและชัดเจนที่สุด

ส่วนรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน"วางทูลงานอ่านทุกคน" ที่การมีส่วนร่วมในการสรุปการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น ไม่เหมาะสมที่สุด คือ รูปแบบเดิม และรูปแบบที่ 1 เพราะอาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในการสรุปเรื่องที่อ่าน เพราะอาจารย์ไม่ได้ร่วมอ่านด้วย ดังที่อาจารย์บุศราคม ช่างชัย กล่าวว่า การที่อาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในการอ่าน ก็ไม่สามารถจะช่วยการสรุปการอ่านให้กับนักเรียน ซึ่งไม่ดีเลย คือนักเรียนบางคนอ่านเรื่องที่ยากเกินไป ทำให้ไม่สามารถช่วยนักเรียนในการสรุปการอ่านได้ อาจารย์ไม่สามารถช่วยชี้แนะได้เลยเพราะไม่ได้อ่านร่วมกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับตัวแทนนักเรียนจากกลุ่มควบคุม กล่าวว่า การที่อาจารย์ร่วมอ่านและร่วมช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดก่อน แล้วจึงเขียนสรุปการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่านนั้นดีมาก หากวันไหนอาจารย์ไม่ช่วยสรุปเรื่องที่อ่าน จะทำให้ใช้เวลามากในการเขียนสรุปการอ่าน เพราะบางครั้งจับใจความในการอ่านไม่ได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” ของกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” ของกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” จำแนกตามเพศ ของแต่ละกลุ่ม
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน”

สมมติฐานในการวิจัย

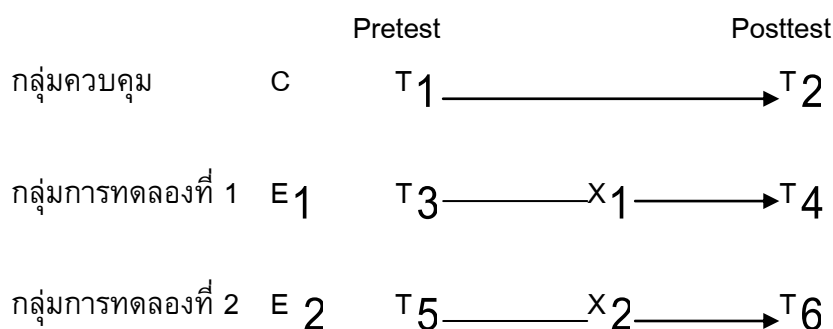
1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุม มีเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลองสูงกว่าหลังการทดลอง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 1 มีเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลองสูงกว่าหลังการทดลอง
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 2 มีเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลองสูงกว่าหลังการทดลอง
4. เจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีเพศต่างกันในกลุ่มควบคุม มีเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีเพศต่างกันในกลุ่มทดลองที่ 1 มีเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองแตกต่างกัน
7. นักเรียนที่มีเพศต่างกันในกลุ่มทดลองที่ 2 มีเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” 3 รูปแบบ ซึ่งมีรูปแบบในการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยใช้รูปแบบมีกลุ่มควบคุมวัดผลก่อน - หลังการทดลอง(The pretest – posttest nonequivalent control group design)

C	หมายถึง	กลุ่มควบคุม
E 1, E 2	หมายถึง	กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
X1	หมายถึง	รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน รูปแบบที่ 1
X2	หมายถึง	รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน รูปแบบที่ 2
T1, T3, T5	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
T2, T4, T6	หมายถึง	การทดสอบหลังการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวันที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 7 ห้องเรียน รวม 350 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวันที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

ที่มีเจตคติต่อการอ่านก่อนการทดลองใกล้เคียงกัน จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 149 คน โดยให้นักเรียนทั้ง 7 ห้องเรียนทำแบบทดสอบ วัดเจตคติต่อการอ่าน นำคะแนนของนักเรียนแต่ละห้องเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจากการหาค่า F-test ผลปรากฏว่าค่าทั้ง 7 ห้องเรียนไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำค่าเฉลี่ยของทุกห้องเรียนมาเรียงตามลำดับ คัดห้องเรียนที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงที่สุดและต่ำที่สุดจำนวน 2 ห้องเรียนออก เหลือ 5 ห้องเรียน จากนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก ครั้งที่ 1 ได้ห้อง 526 เป็นกลุ่มควบคุม ครั้งที่ 2 ได้ห้อง 522 เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และครั้งที่ 3 ได้ห้อง 525 เป็นกลุ่มทดลองที่ 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบเดิม มีขั้นตอนการปฏิบัติ คือ อาจารย์ประจำชั้นชี้แจงรายละเอียด ให้นักเรียนเตรียมเอกสารมาอ่านเองสลับกับอ่านบทความที่บรรณารักษ์ห้องเตรียมให้ ซึ่งการปฏิบัติครั้งแรกอ่านเอกสารที่บรรณารักษ์ห้องสมุดจัดให้ แจกตารางเวลา และชี้แจงลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียน ทราบ เมื่อถึงกำหนดวันอ่าน คือทุกวันพุธ เมื่อสัญญาณการเข้าแถวดังขึ้นให้นักเรียนทุกคนเข้าห้องเรียน เคารพธงชาติและสวดมนต์ในห้องเรียน สวดมนต์เสร็จ เริ่มทำกิจกรรมการอ่านพร้อมกันทุกคน หลังจากมีเสียงประกาศของโรงเรียนให้เริ่มอ่าน นักเรียนอ่านเอกสาร อ่านจบนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ นักเรียนต้องปฏิบัติตามตารางจนครบ 11 ครั้ง

3.2 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบที่ 1 มีขั้นตอนการปฏิบัติ คืออาจารย์ประจำชั้นชี้แจงรายละเอียด ให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมหาบทความที่จะอ่าน ไว้ล่วงหน้า จำนวนทั้งหมดรวม 11 บทความและให้นักเรียนนำบทความที่ตนเคยเตรียมไว้ มาอ่าน สัปดาห์ละ 1 บทความ แจกตารางเวลา และชี้แจงลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียน เมื่อถึงกำหนดวันอ่าน คือทุกวันพุธ สัญญาณการเข้าแถวดังขึ้นให้นักเรียนทุกคนเข้าห้องเรียน เคารพธงชาติและสวดมนต์ในห้องเรียน สวดมนต์เสร็จ เริ่มทำกิจกรรมการอ่านพร้อมกันทุกคน หลังจากมีเสียงประกาศของโรงเรียนให้เริ่มอ่าน นักเรียนอ่านบทความที่ตนเองนำมาอ่านจบนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน นำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ นักเรียนต้องปฏิบัติตามตารางจนครบ 11 ครั้ง

3.3 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบที่ 2 มีขั้นตอนการปฏิบัติ คือ อาจารย์ประจำชั้นชี้แจงรายละเอียดว่า ให้นักเรียนเตรียมหาบทความ ที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนชอบและสนใจมาคนละ 1 บทความโดยส่ง บทความภายในสัปดาห์แรกของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จากนั้นจะมีคณะกรรมการคัดเลือกบทความ ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกบทความไว้เพียง 11 บทความ จากบทความทั้งหมด 50 บทความ และนำบทความที่คัดเลือกแล้วมาครั้งละ

1 บทความเพื่อสำเนาจำนวน 52 ชุด เตรียมไว้ให้อาจารย์ประจำ ชั้นและนักเรียนอ่าน
แจ้งตารางเวลา และชี้แจงลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียน ทราบ เมื่อถึงกำหนดวันอ่าน
หลังการเข้าแถวและสวดมนต์ นักเรียนเข้าห้องเรียน เริ่มทำกิจกรรมพร้อมกันทุกคน หลังจากมีเสียง
ประกาศของโรงเรียนให้เริ่มอ่าน แจกบทความที่สำเนาไว้จำนวน 52 ชุด ให้นักเรียนและอาจารย์
ประจำชั้นอ่านพร้อมกัน อ่านจบนักเรียนและอาจารย์ประจำชั้นช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วย
การพูดคุยและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุด
บันทึกการอ่านนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ นักเรียนต้องปฏิบัติตาม
ตามตารางจนครบ 11 ครั้ง

3.4 แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ได้แก่
เพศ ระดับผลการเรียน ที่บ้านมีมุมหนังสือหรือไม่ และคุณพ่อ / คุณแม่ เคยให้อ่านหนังสือให้ฟัง
หรือไม่

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ข้อคำถาม
เป็นเรื่องเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการอ่าน โดยให้ผู้ตอบแบบมาตราประมาณค่า
5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

3.5. แบบบันทึกหัวข้อสำหรับการสนทนากลุ่ม คือแบบบันทึกหัวข้อสำหรับ
การประเมินรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 3 รูปแบบ มีประเด็นข้อคำถามซึ่งเป็นผลจากการ
ทดลองที่น่าสนใจ 9 ประเด็น นำประเด็นทั้ง 9 ประเด็นมาจัดสนทนากลุ่ม โดยจัดเป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มอาจารย์ และกลุ่มนักเรียน

4. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1
กลุ่มทดลองที่ 2 โดยมีการปฏิบัติกิจกรรม"วางทูลงานอ่านทุกคน" ตามตารางเวลาที่กำหนด คือ
จัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 20 นาที คือ ทุกวันพุธ ตอนเช้า เวลา 07.50 - 08.10 น. ระหว่าง
วันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 - 18 กุมภาพันธ์ 2552 รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 ครั้ง ระยะเวลา 11 สัปดาห์
ซึ่งแต่ละกลุ่มการทดลอง มีรายละเอียดดังนี้

4.1 กลุ่มควบคุมใช้แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบเดิม

4.2 กลุ่มทดลองที่ 1 ใช้แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบ ที่ 1

4.3 กลุ่มทดลองที่ 2 ใช้แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านรูปแบบ ที่ 2

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบ
วัดเจตคติต่อการอ่าน และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง คือก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง คือเมื่อ
เสร็จสิ้นการทดลองแล้วผู้วิจัยแจกแบบวัดเจตคติต่อการอ่านให้นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม

จำนวน 49 ชุด กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 50 ชุด และกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 50 ชุด ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552 และได้รับแบบวัดเจตคติต่อการอ่านที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 149 ชุด จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบวัดเจตคติต่อการอ่านที่สมบูรณ์จำนวน 149 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ใช้ค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของ นักเรียน ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test วิเคราะห์ข้อมูลเจตคติต่อการอ่านทั้งก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งข้อคำถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้สึก ทำที่ และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการอ่าน ทั้งในทางบวกและทางลบ

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการจัดสนทนากลุ่ม หลังการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้นำผลการทดลองมากำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่อาจจะเป็นปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 3 กลุ่มการทดลอง โดยกำหนดได้ 9 ประเด็น คือ 1) ความเหมาะสมของเอกสารที่อ่าน 2) ความตั้งใจในการอ่านของนักเรียน 3) ความเหมาะสมของเวลาในการบันทึกการอ่าน 4) การเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน 5) ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเขียนบันทึก 6) คุณภาพของการเขียนบันทึกการอ่าน 7) เวลาที่อาจารย์ใช้ในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านของนักเรียน 8) การมีส่วนร่วมในการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น และ 9) การมีส่วนร่วมในการสรุปการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง โดยการนำประเด็นสำคัญ 9 ประเด็นไปสอบถามอาจารย์และนักเรียนที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดการสนทนากลุ่มเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องรูปแบบของการจัดกิจกรรมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทุกงานอ่านทุกคน" ที่เหมาะสมที่สุด โดยจัดการสนทนากลุ่มเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ และกลุ่มนักเรียน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มไปวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาโดยละเอียดภายหลังเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยใช้เทปบันทึกเสียงบันทึกการสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม นำเทปบันทึกเสียงการสนทนากลุ่มมาถอดเทปแบบคำต่อคำในรูปของเอกสารแล้วนำมาวิเคราะห์และสรุปประเด็นต่าง ๆ จากหัวข้อที่ได้สนทนาทั้งหมด

สรุปผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบวัดเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองซึ่งเป็นข้อมูลเชิงการทดลองนั้น สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 149 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย (ร้อยละ 56.4) มีระดับผลการเรียนคะแนนเฉลี่ย 3.00 - 3.49 (ร้อยละ 57.7) นักเรียนชายมีมุมหนังสือที่บ้าน (ร้อยละ 95.24) นักเรียนหญิงมีมุมหนังสือที่บ้าน (ร้อยละ 86.15) นักเรียนชายเคยอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง (ร้อยละ 92.86) และนักเรียนหญิงเคยอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง (ร้อยละ 90.77)

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 พบว่า เจตคติต่อการอ่าน ก่อนทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันนั่นเอง

3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 พบว่า เจตคติต่อการอ่าน หลังทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่มที่เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลของกลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ข้อที่ 2 และข้อที่ 3

4. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4

5. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ข้อที่ 7 และข้อที่ 8

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกหัวข้อสำหรับการสนทนากลุ่ม เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการสรุปความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน ตามประเด็นในการสนทนากลุ่มที่น่าสนใจ 9 ประเด็น พบว่า รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่มีประเด็นเหมาะสมครบทั้ง 9 ประเด็น จึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3 รูปแบบ มีดังนี้

1. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

จากการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการอ่าน หลังทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลองและหลังการทดลองทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกันแสดงว่าทั้ง 3 รูปแบบสามารถช่วยให้นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านสูงขึ้นได้เพราะทั้ง 3 รูปแบบ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโดยมีโอกาสในการเลือกบทความที่จะอ่าน นักเรียนจึงเกิดความสนใจและพึงพอใจในการทำกิจกรรมแสดงว่าทั้ง

3 รูปแบบเป็นรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้ง 3 รูปแบบ เพราะเป็นรูปแบบที่ทำให้เกิดการพัฒนาเจตคติต่อการอ่านได้ ดังพิมพ์สุดา เอี่ยมสกุล (2543: 58) กล่าวว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ ซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและเจตคติในการอ่านได้ และยังสอดคล้องกับสุพรรณิ วรากร (2550: 17) ที่กล่าวว่าประโยชน์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านคือ ช่วยพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการอ่านเพราะเมื่อกลุ่มเป้าหมายได้รับประสบการณ์ หรือกิจกรรมที่พึงพอใจเกี่ยวกับการอ่าน รู้จักวิธีการอ่านแล้ว ย่อมเกิดความรู้สึกและมีการแสดงออกที่ดีต่อการอ่านนั่นเอง

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม

จากการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการอ่าน หลังทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ไม่แตกต่างกัน แต่เจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองของทั้ง 3 กลุ่มสูงขึ้น แสดงว่ารูปแบบเดิม รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่ทำให้เกิดการพัฒนาเจตคติต่อการอ่านได้ทั้ง 3 รูปแบบ และจะเห็นได้ว่าทั้ง 3 รูปแบบเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแบบแผนที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ซึ่งนักเรียนมีช่วงอายุตั้งแต่ 12 -14 ปี สอดคล้องกับแนวความคิดของเพียเจท ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิด โดยจะแบ่งเป็นช่วงอายุ ในการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์กับช่วงอายุ การเรียนรู้จะพัฒนาไปตามวัยที่เจริญขึ้น สิ่งสำคัญที่สุดของช่วงอายุก็คือ จะมีการเรียนรู้ ความสามารถหรือทักษะเฉพาะอย่างในแต่ละช่วงอายุ ถ้าประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสมไม่ได้เกิดในช่วงพัฒนาการเฉพาะนั้นแล้ว การเรียนรู้ส่วนนั้นจะบกพร่องไป สำหรับเด็กที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป เป็นช่วงพัฒนาการเกี่ยวกับสิ่งที่แบบแผน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีแบบแผน จึงเป็นกิจกรรมที่สามารถจัดให้นักเรียนได้ โดยคำนึงถึงพัฒนาการเป็นหลัก จะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. 2525: 26) และทั้ง 3 รูปแบบมีการกำหนดเอกสารที่อ่านเป็นบทความ และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยมีโอกาสในการเลือกบทความที่จะอ่านเองส่วนใหญ่ นักเรียนนำบทความจากนิตยสารซึ่งเป็นเรื่องที่ตนเองสนใจมาอ่าน และบทความส่วนใหญ่เป็นบทความที่เกี่ยวกับสุขภาพ สอดคล้องกับจิตวิทยาการอ่านและแนวคิดของฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 47) ว่า เด็กวัย 12-14 ปี เป็นเด็กก่อนวัยรุ่น ความสนใจในการอ่านจะกว้างขวางมากขึ้น และชอบอ่านนิตยสารมาก โดยเฉพาะนิตยสารที่มีเรื่องที่สนใจเป็นพิเศษ

3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามเพศทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

จากการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการอ่าน หลังทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 จำแนกตามเพศ ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักเรียนที่เพศต่างกันมีเจตคติหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน นั่นคือเพศไม่ส่งผลต่อเจตคติต่อการอ่าน จากข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ทำแบบทดสอบคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 149 คน ซึ่งเป็นนักเรียนเพศชาย ร้อยละ 56.4 และนักเรียนเพศหญิง ร้อยละ 43.6 มีระดับผลการเรียนคะแนนเฉลี่ย 3.00 - 3.49 ร้อยละ 57.7 นักเรียนชายมีมุมหนังสือที่บ้าน ร้อยละ 95.24 นักเรียนหญิงมีมุมหนังสือที่บ้าน ร้อยละ 86.15 นักเรียนชายเคยอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง ร้อยละ 92.86 และนักเรียนหญิงเคยอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง ร้อยละ 90.77 ค่าร้อยละของกิจกรรมต่างๆ ใกล้เคียงกัน จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างไม่มีความแตกต่างกันเนื่องจากโรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีนักเรียนไม่มีปัญหาด้านการอ่าน อีกทั้งสภาพแวดล้อมทางบ้านส่วนใหญ่คล้ายกัน และมีการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านไม่แตกต่างกัน

4. ผลจากการจัดสนทนากลุ่ม ทั้ง 2 กลุ่ม คืออาจารย์และนักเรียน พบว่า รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด อาจารย์และนักเรียนพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดลองที่ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการอ่าน หลังทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลอง และเจตคติหลังการทดลองแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกันแสดงว่าทั้ง 3 รูปแบบสามารถช่วยให้นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านสูงขึ้น ทั้ง 3 รูปแบบสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ แต่รูปแบบที่มีความเหมาะสมที่สุด ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ซึ่งจากการจัดสนทนากลุ่มสรุปว่าอาจารย์และนักเรียนพึงพอใจรูปแบบที่ 2 มากที่สุด และสรุปข้อดีของรูปแบบที่ 2 ดังนี้

1. นักเรียนได้อ่านบทความที่อยู่ในความสนใจ และเป็นบทความที่มีคุณภาพดีเหมาะสมกับวัยและเวลาที่ใช้ในการอ่าน เพราะมีคณะกรรมการคัดเลือก
2. บทความที่นักเรียนและอาจารย์ได้อ่านเป็นบทความที่มีคุณภาพ เพราะเป็นบทความที่ได้รับการคัดเลือกเป็นอย่างดีจากคณะกรรมการคัดเลือกบทความที่ประกอบด้วยนักเรียนและอาจารย์ประจำชั้น
3. นักเรียนทั้งห้องและอาจารย์ประจำชั้น ได้อ่านเรื่องเดียวกันทั้งหมด
4. อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการอ่านและการสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนเขียนสรุปลงสมุดบันทึกการอ่านได้ง่ายยิ่งขึ้น
5. นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านและการเขียนได้ดีขึ้นเพราะมีอาจารย์ประจำชั้นคอยให้ความช่วยเหลือและแนะแนวทาง

6. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนสรุปบันทึกการอ่านได้ทันตามเวลาที่กำหนด เพราะมีการเริ่มอ่านพร้อมกัน ได้สรุปการอ่านด้วยการพูดพร้อมกัน และได้เริ่มเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงสมุดบันทึกการอ่านพร้อมกัน

7. อาจารย์ใช้เวลาในการตรวจสอบบันทึกการอ่านได้น้อยลง และตรวจรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนเขียนบันทึกลงในสมุดบันทึกการอ่านได้มากขึ้น

จากการสรุปการประเมินรูปแบบ สรุปว่ารูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด อาจารย์และนักเรียนพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับจักริน โพธิ์ทอง (2545: 40) กล่าวว่าหากนักเรียนได้มีโอกาสเลือกบทความที่จะอ่านเองตามความสนใจจะสนใจและเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดีกว่า นอกจากนี้การที่อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการอ่าน และการสรุปการอ่านของนักเรียน ก็เป็นปัจจัยที่น่าสนใจเพราะบทบาทของอาจารย์เป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพราะอาจารย์เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การอ่าน คอยกระตุ้นเตือนให้มีความกระตือรือร้นในการอ่านและให้ช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่าน สอดคล้องกับแนวคิดของผกาศรี เ็นบุตร (2542: 17) ที่ว่ายังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อผู้อ่าน ซึ่งจะทำให้ประสบความสำเร็จ อาจารย์มีบทบาทสำคัญ หากอาจารย์เห็นความสำคัญของการอ่านเป็นแบบอย่างในการอ่านให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นแนวคิดที่คล้ายคลึงกับฉวีวรรณ อุทกานันท์ (2542: 38) และอุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2543: 20) ที่กล่าวว่า อาจารย์เป็นตัวจักรสำคัญยิ่งที่จะเป็นผู้เร่งปฏิกิริยาให้นักเรียนอยากอ่านเห็นความสำคัญของการอ่านและเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน ขณะเดียวกันขนิษฐา ไพโรจน์ (2544: 15) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติของนักเรียนคือ อาจารย์ เพื่อนนักเรียน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอาจารย์จำเป็นต้องสร้างเจตคติทางบวกต่อการอ่าน ชักจูงให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่าน และเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทุกงานอ่านทุกคน"

รูปแบบที่ 2 ผู้วิจัยขอสรุปเพิ่มเติมจากการจัดการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1.1 ควรมีการกำหนดลักษณะของบทความ ที่นักเรียนจะเตรียมมาอ่าน คือ

1.1.1. เป็นบทความที่มีเนื้อเรื่องที่ตนเองสนใจหรือชอบ

1.1.2. เป็นบทความที่มีความยาวไม่เกิน 2 หน้ากระดาษ A4

1.1.3. เป็นบทความที่มีแหล่งอ้างอิง เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นบทความที่เชื่อถือได้ และต้องการฝึกให้นักเรียนเคารพในผลงานของผู้อื่น

1.1.4. เป็นบทความที่มีการพิมพ์ชัดเจน ถูกต้อง (เนื่องจากต้องนำไปเป็นต้นฉบับในการสำเนา)

1.2 ในการจัดกิจกรรม อาจารย์ประจำชั้นควรชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับตารางเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนมีเวลาในการเตรียมตัว ในเรื่องการเตรียม บทความ หากจัดตารางเวลาไม่เหมาะสม นักเรียนจะมี เวลาไม่เพียงพอ จะทำให้ได้บทความที่ไม่มีคุณภาพ เท่าที่ควร

1.3 อาจารย์ประจำชั้น ควรศึกษาขั้นตอนในการปฏิบัติ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน "วางทูลงานอ่านทุกคน" รูปแบบที่ 2 ให้ชัดเจน ควรควบคุมและดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดและเต็มที่ เพื่อ จะได้เกิดผลดีดังผลการวิจัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- _____. (2544ก). การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียน. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- _____. (2544ข). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- _____. (2544ค). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- _____. (2544ง). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- _____. (2546). 2546 ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). วิธีอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟัง. ใน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. หน้า 89-104. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- เกสสุรางค์ สักกะบุษชา. (2540). ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์. ปรินิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขนิษฐา ไพโรจน์. (2544). ทศนคติที่มีต่อการเรียนนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม (มัธยมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญดี อัดวาอุทัย. (2538). การใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จารึก พุ่มวง. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิตลดา ไมตรีจิตต์. (2549). การศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรชัย ปันชาติ. (2545). เจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม (มัธยมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2525). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.

- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2549, มกราคม-มิถุนายน). ความสำคัญของการอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. *สารสนเทศ*. 7(1): 9-30.
- ดนยา วงศ์ชนะชัย. (2542). การอ่านเพื่อชีวิต. พิษณุโลก: สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ดวงพร พวงเพ็ชร. (2541). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. *ปริญานิพนธ์ ศศ.ม.* (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน สิงหราช. (2536). การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนันทาราม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.* (ภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ดาวฤกษ์. (2542, สิงหาคม). ฝึกเด็กให้รักการอ่าน. *สารปฏิรูป*. 2(17): 31-32.
- เดือนใจ กรูยกระโทก. (2543). การศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมด้านความเข้าใจในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อ. *ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.* (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ถวิลวดี บุรีกุล และเมธิศา พงษ์ศักดิ์ศรี. (2550). การสนทนากลุ่ม: เทคโนโลยีเพื่อการมีส่วนร่วมและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์งานดี กราฟฟิก.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2537). การอ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: กระดาษสา.
- ถาวร บุปผาวงษ์. (2546). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสระบุรี. *ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.* (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (2534). ความสำคัญของการอ่าน. ใน *เอกสารเพื่อการพัฒนาหนังสือว่าด้วยหนังสือกับการส่งเสริมการอ่าน*. หน้า 58. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2542). เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาการวัดเจตคติ. อุบลราชธานี: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นพดล จันทรเพ็ญ. (3539). การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- นิดดา หงส์วิวัฒน์. (2537). การอ่านหนังสือให้ลูกฟัง หนทางแห่งความฉลาดของเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แสงแดด.
- บุญรอด โชติวชิรา. (2547). ผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาไทยและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.* (การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

ปริญญญาสาเกล้าด้วยการสร้างสังคมการอ่าน. ใน *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. หน้า 12.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ปราณี รัตน์. (2541). *ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย*. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). *เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์*. นครราชสีมา:

สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

พิมพ์สุตา เอี่ยมสกุล. (2549). *ผลสัมฤทธิ์และเจตคติในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย).

เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

พรรณิ ชูชัยเจนจิต. (2538). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ.

ไพโรจน์ เสรีวงศ์. (2541). *ผลของการสอนงานโดยวิธีธรรมชาติที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

มยุรี กันทะเกื้อ. (2543). *ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาถิ่น*. ปริญญานิพนธ์

กศ.ม (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถ่ายเอกสาร.

มานพ สวามิชัย. (2539). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราอาจารย์นิสิต จิระสันติการ.

แม่นมาส ขวลิต, คุณหญิง. (2546ก). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. ใน *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*.

หน้า 77-84. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2546ข). *การอ่านหนังสือที่ดี*. ใน *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. หน้า 13-18.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

รัตนา วาทะวัฒน์. (2537). *ผลของการสอนตามรูปแบบบอเมิกาที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม (มัธยมศึกษา).

เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

รัตนพร สงวนประสาทพร. (2545). *กิจกรรมคัดสรรสำหรับส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ:

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2548). *พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ:

ราชบัณฑิตยสถาน.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น..

วรรณิ โสมประยูร. (2539). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- วัฒนะ บุญจับ. (2541). *ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- ศิริรัตน์ เจริญจันทร์. (2538). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศิริพร ลิ้มประการ. (2534). *เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทยหน่วยที่ 1-7*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมพร แพ่งพิพัฒน์. (2534). *การอ่านทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. (2543). *แนวทางการดำเนินงานพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย*. เชียงราย: สำนักงานการประถมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2546). *สรุปผลการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร 2546*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2550, จาก <http://www.nso.go.th>.
- _____. (2548). *สรุปผลการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร 2548*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2550, จาก <http://www.nso.go.th>.
- สุชุม เฉลยทรัพย์. (2531). *การส่งเสริมการอ่าน*. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุชา จันทร์เอม. (2539). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2539). *ภาษาไทย5-การอ่าน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2544). *เทคนิควิจัยด้านการอ่าน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพรรณิ วราทร. (2550). *ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไร วันดี. (2542). *การอ่านเพื่อชีวิต*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ดาว.
- Cleary, Florence Domon. (1957). *Blueprints for Better Reading School Programs for Promoting Skill and Interest in Reading*. New York: H.W.Wilson.
- Harris, L.A; & Smith, C.B. (1996). *Reading Instruction: Diagnostic Teaching in the Classrooms*. New York: Holt Rinchart.
- Leu, Donald J.; & Kinzer. (1995). *Effective Reading Instruction K-8*. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall.

- Marston, Emily Wrieght. 1982. *A Study of Variables Related to Voluntary Reading Habits of English Graders*. Retrieved September 25, 2008, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=0&did=753511591&SrchMode=1&sid=7&Fmt=2&VInst=PROD&VType=PQD&RQT=309&VName=PQD&TS=1222757563&clientId=61839>.
- Miller, Michael C. (1984, May). Factors Relates to Book-Sharing Behaviors of Parents and Young Children. *Dissertation Abstracts*. 44(5): 3338-3339-A.
- Morrow, Lesley Mandel. (1983, March-April). Home and School Correlates of Early Interest in Literature. *Journal of Educational Research*. 4(3): 211-230.
- Newman, Susan B. (1986, January). The Home Environment and Fifth Grade Student Leisure Reading. *The Elementary School Journal*. 86(3): 335-342.
- Steltenkamp, Charles Joseph. (1992). *Habits Attitude and Experiences: A Student of Secondary Student's Reading*. Retrieved September 25, 2008, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=1&did=744417111&SrchMode=1&sid=1&Fmt=2&VInst=PROD&VType=PQD&RQT=309&VName=PQD&TS=1222756116&clientId=61839>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

แบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคตินี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ทราบว่ารูปแบบใดที่ส่งผลต่อเจตคติการอ่านของนักเรียนมากที่สุด และรูปแบบใดที่นักเรียนและอาจารย์พึงพอใจมากที่สุด ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามทุกข้อ โดยเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยนี้ดำเนินไปด้วยความถูกต้อง

2. แบบวัดเจตคติต่อการอ่านประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียน

3. คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ กิจกรรมที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จัดขึ้นตามมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ ปีพุทธศักราช 2546 มีรูปแบบเดิมที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” ในปีการศึกษา 2549 และ 2550 และมีรูปแบบเฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นใหม่ 2 รูปแบบ รวมเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1.1 รูปแบบเดิม ห้องสมุดเตรียมบทความให้อ่านสลับกับนักเรียนเตรียมเรื่องที่ชอบมาเองโดยไม่จำกัดรูปแบบของเอกสาร ลักษณะการทำกิจกรรม คือ หากเป็นวันทำกิจกรรมที่ห้องสมุดเตรียมบทความ ห้องสมุดจะเตรียมบทความเรื่องเดียวกันใส่กล่องเอกสารไว้ให้ครบตามจำนวนนักเรียนและอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านเรื่องเดียวกันพร้อมกันอ่านจบ อาจารย์และนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปลงในสมุดบันทึกการอ่านของตนเอง หากเป็นวันที่นักเรียนต้องเตรียมเอกสาร นักเรียนจะเตรียมเอกสารรูปแบบใดมาอ่านก็ได้ ทุกคนอ่านเอกสารของตนเองที่เตรียมมา อ่านเสร็จเขียนสรุปในสมุดบันทึกการอ่าน แล้วนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเป็นกลุ่มควบคุม

1.2 รูปแบบที่ 1 นักเรียนทุกคนเตรียมบทความที่ตนเองสนใจและชอบ จำนวน 11 บทความ (ครึ่งละ 1 บทความ) ลักษณะการทำกิจกรรมนักเรียนอ่านบทความของตนเองที่เตรียมมา และเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน แล้วนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ประจำชั้นเพื่อตรวจ ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1

1.3 รูปแบบที่ 2 นักเรียนทุกคนส่งบทความเรื่องที่ตนเองสนใจ และชอบคนละ 1 บทความให้อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำชั้นรวบรวมบทความได้รวมทั้งสิ้น 50 บทความ

จากนั้นคณะกรรมการคัดเลือกบทความให้เหลือเพียง 11 บทความ นำบทความที่ผ่านการคัดเลือก แล้วครั้งละ 1 บทความไปสำเนา จำนวน 52 ชุด ลักษณะการทำกิจกรรมนำสำเนาให้อาจารย์ ประจำชั้นและนักเรียนอ่านพร้อมกัน เมื่ออาจารย์ประจำชั้นและนักเรียนอ่านจบ อาจารย์ประจำชั้น และนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านด้วยการพูดคุยและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จากนั้นนักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน แล้วนำสมุดบันทึกการอ่านส่งอาจารย์ ประจำชั้นเพื่อตรวจ ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเป็นกลุ่มทดลองที่ 2

2. เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง ความรู้สึก ท่าที และความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านของ นักเรียน วัดได้ด้วยแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นประโยค บอกเล่า เกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านเอง หรือเป็นประโยคเกี่ยวกับกิจกรรมอื่นที่นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปฏิบัติ จำนวน 37 ข้อ โดยให้นักเรียนตอบว่าเห็นด้วย ตามแบบ มาตรฐานค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

3. คณะกรรมการคัดเลือกบทความ หมายถึง ผู้คัดเลือกบทความจาก 50 บทความ ให้ เหลือเพียง 11 บทความ ประกอบด้วยอาจารย์ประจำชั้น จำนวน 2 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพศชาย จำนวน 2 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพศหญิง จำนวน 2 คน

4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่ได้รับการสุ่มมาเป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2

แบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ภายในกรอบของช่อง □ หน้าคำตอบที่นักเรียนต้องการ

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับผลการเรียน

☐ คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.00

☐ คะแนนเฉลี่ย 2.00 – 2.49

☐ คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 2.99

☐ คะแนนเฉลี่ย 3.00 – 3.49

☐ คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 3.99

☐ คะแนนเฉลี่ย 4.00

3. ที่บ้านมีมุมหนังสือหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

4. คุณพ่อ / คุณแม่ เคยให้อ่านหนังสือให้ฟังหรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้ว แสดงความเห็น ว่า นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การอ่านหนังสือส่งเสริมให้บุคคลคิดวิเคราะห์เป็น					
2. การอ่านหนังสือทำให้เป็นคนทันโลก ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์.....					
3. การอ่านหนังสือทำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย.....					
4. การอ่านหนังสือทำให้เข้าใจปัญหาและรู้วิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้มากขึ้น.....					
5. การอ่านหนังสือทำให้มีความคิดกว้างไกล					
6. การอ่านหนังสือทำให้เจตสยวฉลาดทันคน					
7. การอ่านหนังสือเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย					
8. การอ่านหนังสือทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น.....					
9. การอ่านหนังสือทำให้ได้รับความรู้ดีกว่าการดูโทรทัศน์.....					
10. การอ่านหนังสือเป็นการใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์.....					
11. การอ่านหนังสือมากๆ จะทำให้สามารถเขียนได้ดี.....					
12. การอ่านหนังสือเป็นการฝึกทำให้มีสมาธิดี					
13. การอ่านหนังสือช่วยเสริมสร้างจินตนาการ					
14. การอ่านหนังสือทำให้มีความคิดสร้างสรรค์					
15. การอ่านหนังสือเป็นการพักผ่อนที่ดี.....					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16. การอ่านหนังสือทำให้ทำคะแนนในการสอบได้ดี					
17. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อต้องทำกิจกรรม วางทุกงานอ่านทุกคน.....					
18. ข้าพเจ้าไม่ชอบที่ทุกวิชาต้องมีการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนข้อความ.....					
19. ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้.....					
20. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ เพราะหนังสือ					
เปรียบเสมือนชุมทรัพย์มหาศาล.....					
21. ข้าพเจ้ารู้สึกเพลิดเพลินกับการอ่านหนังสือ					
22. ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าอ่านหนังสือมากจะทำให้เรียนเก่ง					
23. การ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ก็รู้ข่าวสารได้ไม่จำเป็นต้อง อ่านหนังสือ.....					
24. การซื้อหนังสือมาอ่าน เป็นการสิ้นเปลืองเงินที่ไม่ คุ้มค่า.....					
25. การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ได้ประโยชน์กว่าการ อ่านหนังสือ.....					
26. การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลา					
27. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือตอนสอ บเท่านั้น.....					
28. ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในการพูดคุยหรือเล่นกับ เพื่อนๆ มากกว่าอ่านหนังสือ					
29. เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าเลือกเล่นกีฬามากกว่าอ่าน หนังสือในห้องสมุด					
30. ชาตินี้ไทยจะเจริญมากกว่านี้ถ้าคนในชาติมีสถิติ อ่านหนังสือมากกว่าปัจจุบัน.....					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
31. หากมีเวลาว่างระหว่างการเดินทาง ข้าพเจ้าชอบฟังเพลงมากกว่าอ่านหนังสือ					
32. หากไม่มีเงินซื้อหนังสืออ่าน ใช้วิธียืมจากห้องสมุดได้.....					
33. การอ่านน้อย รู้น้อย ทำให้ด้อยกว่าคนอื่น					
34. เมื่ออยู่บ้านข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย หากผู้ปกครองเคี่ยวเข็ญหรือบังคับให้อ่านหนังสืออีก เพราะอยู่โรงเรียนก็อ่านมากอยู่แล้ว.....					
35. เมื่ออยู่บ้านข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือที่ตนเองชอบ เพราะตอนอยู่โรงเรียนได้อ่านแต่หนังสือเรียน					
36. ข้าพเจ้าชอบเวลาอยู่ที่บ้านแล้วผู้ปกครองให้อ่านหนังสือให้ฟัง					
37. ถ้าผู้ปกครองให้ของขวัญเป็นหนังสือ ข้าพเจ้าจะดีใจมากกว่าได้สิ่งอื่น.....					

ขอจบคำถามแต่เพียงเท่านี้

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบวัดเจตคติ

ภาคผนวก ข
ข้อคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม

ข้อคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม

เรื่อง

การประเมินรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน“วางทุกงานอ่านทุกคน”

ประเด็นข้อคำถามที่น่าสนใจ ที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเพื่อประเมินรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” แบ่งออกเป็น 9 ประเด็น ดังนี้

1. ความเหมาะสมของเอกสารที่อ่าน
2. ความตั้งใจในการอ่านของนักเรียน
3. ความเหมาะสมของเวลาในการบันทึกการอ่าน
4. การเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน
5. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเขียนบันทึก
6. คุณภาพของการเขียนบันทึกการอ่าน
7. เวลาที่อาจารย์ใช้ในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่าน ของนักเรียน
8. การมีส่วนร่วมในการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น
9. การมีส่วนร่วมในการสรุปการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น

ภาคผนวก ค
แบบบันทึกสำหรับการสนทนากลุ่ม

แบบบันทึกสำหรับการสนทนากลุ่ม

ผู้ให้สัมภาษณ์ :

ประเด็นข้อคำถาม	วิเคราะห์
1. ความเหมาะสมของเอกสารที่อ่าน	
2. ความตั้งใจในการอ่านของนักเรียน	
3. ความเหมาะสมของเวลาในการบันทึกการอ่าน	
4. การเขียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน	
5. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเขียนบันทึก	
6. คุณภาพของการเขียนบันทึกการอ่าน	
7. เวลาที่อาจารย์ใช้ในการตรวจสอบสมุดบันทึกการอ่านของนักเรียน	
8. การมีส่วนร่วมในการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น	
9. การมีส่วนร่วมในการสรุปการอ่านของอาจารย์ประจำชั้น	

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

อาจารย์

1. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยศักดิ์ ลี ลาจารย์กุล
2. อาจารย์ประจำชั้นห้อง 522
 - 2.1 อาจารย์บุศราคม ช่างชัย
 - 2.2 อาจารย์อัจฉรา สุเสวี
3. อาจารย์ประจำชั้นห้อง 525
 - 3.1 อาจารย์กรรณิการ์ ปัญญาวิชัย
 - 3.2 อาจารย์สมฤดี แยมขจร
4. อาจารย์ประจำชั้นห้อง 526
 - 4.1 อาจารย์บุณทริกา วิศวสมภพ
 - 4.2 อาจารย์อรทัย เจนจิตศิริ

นักเรียน

1. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 522
 - 1.1 เด็กชายบรรณ ศรีสันต์
 - 1.2 เด็กชายกิตติพิศ สินไชย
2. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 525
 - 2.1 เด็กหญิงสมลกาญจน์ อยู่สวัสดิ์
 - 2.2 เด็กหญิงเมธาวิ เกียรติปานอภิกุล
3. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 526
 - 3.1 เด็กชายฐาณิศร์ สินธราตนะ
 - 3.2 เด็กชายภูมิณัฐ ทองคำ

ภาคผนวก จ

ใบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรม “วางทุกงานอ่านทุกคน”

ใบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรม “วางทุกงานอ่านทุกคน”

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ชั้น ม.....ห้อง.....

อาจารย์ประจำชั้น 1.....

2.....

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวน นักเรียน ทั้งหมด	จำนวน นักเรียน ที่อ่าน	รายชื่อ นักเรียน ที่ขาด	ปัญหา / ข้อเสนอแนะ	ผู้บันทึก
1	19 พ.ย.51					
2	26 พ.ย.51					
3	3 ธ.ค.51					
4	17 ธ.ค.51					
5	24 ธ.ค. 51					
6	14 ม.ค. 52					
7	21 ม.ค. 52					
8	28 ม.ค. 52					
9	4 ก.พ.52					
10	11 ก.พ. 52					
11	18 ก.พ.52					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสมฤดี แย้มขจร
วันเดือนปีเกิด	21 กันยายน พ.ศ. 2503
สถานที่เกิด	อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	9/221 หมู่ 10 ซอย ทอ.ส.9 ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12130
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2522	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนเบญจมราชูทิศ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2525	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2553	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ